

1 Učební osnovy

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklad pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnost ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizí jazyce předpokládá dosažení úrovně A1. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Povinný vyučovací předmět Další cizí jazyk je v našem školním vzdělávacím programu realizován formou Německého jazyka a v odůvodněných případech (obtížnost učít se další cizí jazyk z důvodů poruch učení či jiných zdravotních postižení) pokračují žáci ve stejné časové dotaci v rozvíjení prvního cizího jazyka formou Konverzace v anglickém jazyce.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Český jazyk a literatura

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

7+1	7+2	7+1	6+1	6+1	4+1	4+1	4+1	3+1
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají

k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura je povinný předmět, který se vyučuje

v 1. - 9. ročníku ZŠ, na 1.stupni v 1.-5.roč. v dotaci 33 + 6, celkově tedy 39 hodin, na 2.stupni v 6.-9.roč. v dotaci 15 + 4, celkově tedy 19 hodin.

V 1.roč. - 8 hodin týdně (7+1), ve 2.roč. - 9 hod. týdně (7+2), ve 3.roč. - 8 hod. týdně (7+1), ve 4. roč. - 7 hod. týdně (6+1) a v 5. roč. - 7 hod. týdně (6+1).

V 6.roč. 5 hod.týdně (4+1), v 7. roč. 5.hod. týdně (4+1), v 8. roč. 5. hod. týdně (4+1), v 9. roč. 4 hod. týdně (3+1).

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vědomosti jsou osvojovány nejen ve třídě, ale také návštěvami besed, knihovny, poslechem literárních textů či návštěvami divadelních a filmových představení. Žáci mohou navštěvovat kroužek českého jazyka.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovým a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky pro další jazykové vzdělávání
- učíme žáky pracovat s jazykovou, stylistickou chybou a tím je vedeme k ověřování získaných vědomostí
- učíme žáky pracovat s různými typy textů a vedeme je k jejich porozumění
- vedeme žáky k využití jazykového vzdělání při vyhledávání a třídění informací
- a jejich využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učíme žáky používat obecně užívané termíny, znaky a symboly v oblasti jazykového vyučování

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu ve slohovém vyučování, k přemýšlení
- a interpretaci lit. díla, osvojení a aplikaci již zažitých pravidel v oblasti jazyk. výuky
- učíme žáky samostatně hledat různé způsoby řešení problémů a jejich praktickému ověřování při práci s literárním textem, jazykovým učivem a tvorbou textu
- učíme žáky používat jazykové příručky

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjádřit vlastní myšlenky kultivovaně, výstižně, souvisle a srozumitelně v písemném i mluveném projevu, naslouchat druhým lidem vhodně reagovat
- a zapojovat se do diskuze
- vedeme žáky k využívání různých informačních zdrojů (odborná literatura, média)
- učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- podněcujeme žáky při rozvoji slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupráci v různých typech skupin a dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- učíme žáky na základě svých literárních a slohových prací uvědomit si svou jedinečnost, rozvíjíme pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- vedeme žáky ke společnému vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti ke snaze pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce
- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi k přispívání a k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vedeme žáky k návštěvám divadel, koncertů... a učíme je chování na těchto akcích

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování hygieny při psaní a čtení
- vedeme žáky pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivnímu vystupování na školních akcích
- podněcujeme u žáků zájem o osobnosti z oblasti jazykové, literární a o jejich díla
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k mateřskému jazyku

Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat si svoji práci a plnit si povinnosti
- vedeme žáky k účtě ke knize
- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti při kulturních akcích
- učíme žáky seznamovat se s různými pracovními postupy vhodnými při jazykovém vyučování a při práci s textem a hledat ty nejvhodnější

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat)
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem atd.) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním, dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

1. ročník

7+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - rozdlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - píše věcně i formálně jednoduchá sdělení - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu		- rozvoj fonematického sluchu - čtení písmen, slabik, slov a vět - kvantita samohlásek, dvojhásky - interpunkce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Mezilidské vztahy		Prvouka Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- čtení s porozuměním - pozorné čtení - orientace v textu - dialog s partnerem - komunikační situace: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zpráva, adresa - naslouchání - cvičení správného dýchání a posazení hlasu - artikulační cvičení - nácvik správného tempa a frázování řeči - technika čtení - vyvození a upevnění základních pracovních, kulturních a hygienických návyků - rozvoj grafomotoriky - formy psaní: opis, přepis, diktát, autodiktát - nácvik plynulého psacího pohybu - nácvik sebekontroly - odstraňování individuálních nedostatků v písemném projevu

Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Prvouka	Hudební výchova Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		- rytmiická říkadla a rozpočítadla - básničky - reprodukce textu - poslech - vyprávění - ilustrace, výtvarný doprovod - dramatizace - srovnávání - volná reprodukce - přednes	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Prvouka	Výtvarná výchova Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

2. ročník

7+2 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách,dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		- věta, slovo, slabika, hláska/ písmeno - grafická stavba slova - druhy vět, interpunkce - význam slova: slova nadřazená, podřazená, souřadná - význam slov: antonyma, synonyma, homonyma - přehled hlásek, dvojhlásky - psaní ů/ ú - pravopisně tvrdé souhlásky a skupiny s nimi - měkké souhlásky a skupiny s nimi - skupiny dě - tě- ně - skupiny bě- pě - vě - tvary slov - skupina mě, slabikotvorné r,l - psaní velkých písmen - slovní druhy - věta a souvětí; spojky - abeceda - slovesa - slova citově zabarvená - párové souhlásky - podstatná jména - předložky - přídavná jména	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
		Prvouka	Hudební výchova
literatura		didaktická technika	
materiály, pomůcky		ostatní	

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- plynule čte texty s porozuměním - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - napiše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh		- rozhovor, vyprávění - naslouchání - popis věcí - vzkaz a SMS - popis pracovního postupu - popis zvířete - dopis - blahopřání, pozvánka - čtení s porozuměním, vyhledávací čtení, orientace v textu - docvičování techniky čtení - docvičování grafomotoriky - formy psaní: opis, přepis, diktát, autodiktát - docvičování sebekontroly, důsledná oprava nedostatků v písemném projevu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	Hudební výchova Matematika Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- plynule čte texty s porozuměním - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlíší vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		- pojmy: autor, báseň, rým, verš, sloka, ilustrace - reprodukce textu - vyprávění - dramatizace - spojování obsahu textu s ilustrací - přednes - poslech - dotváření, dokončování příběhů - vyhledávání a doplňování informací v textu (např. jízdní řád, kalendář) - posuzování správnosti vyjadřování - besedy v městské knihovně	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace		Prvouka	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

3. ročník

7+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, • v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách, ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • rozlišuje slovní druhy • odůvodňuje a píše správně písmena odpovídající znělým a neznělým souhláskám uvnitř a na konci slov • vyjmenuje řady vyjmenovaných slov, zná jejich význam, odůvodňuje a píše správně i.y • rozliší větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty do souvětí vhodnými spojkami • u konkrétních podstatných jmen určí číslo a rod • u sloves určí osobu, číslo a čas		-abeceda -psaní-znělé a neznělé párové souhlásky -věta jednoduchá a souvětí -nauka o slově-souznačná, protikladná, příbuzná -stavba slova -vyjmenovaná slova -slovní druhy - podstatná jména a slovesa-mluvnické kategorie	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace		Prvouka Hudební výchova	Hudební výchova Anglický jazyk
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - v psaném projevu vytvoří adekvátní formu popisu, vypravování - píše věcně i formálně jednoduchá sdělení (požvánka) - vytvoří osnovu krátkého vypravování, vypráví dle osnovy - popíše jednoduchou činnost, osobu, zvíře - pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost		-popis osoby, zvířete -vypravování-osnova -popis činnosti a pracovního postupu -adresa- krátké sdělení -telefonický rozhovor -krátké mluvené projevy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	Hudební výchova Matematika Prvouka Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - reprodukuje přečtený text - rozlišuje základní lit. žánry prózu a poezii - ilustruje text přiměřeně věku - vyjádří své pocity z přečteného textu - formuluje hlavní myšlenku - přednáší báseň - zná základní pojmy verš, rým, sloka - učí se pozornému čtení - dokončí zahájené vypravování		- čtení, reprodukce,přednes -poezie, přísloví, pranostiky, hádanky (verš, sloka, rým) - próza-pověst, pohádka,příběhy s dětským hrdinou, dobrodružné příběhy -ilustrace -dramatizace	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	Hudební výchova Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

4. ročník

6+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • u podstatných jmen určí pád, číslo, rod a vzor, odůvodňuje a píše správně i-y v koncovkách pods. jm. • píše správně i ve slovesných tvarech přít. času • píše správně i-y na konci slovesných tvarů min. času, určí kategorie u sloves, časuje • rozvíjí správné psaní psacího písma a kontroluje písemný projev		-nauka o slově -stavba slova(kořen, předpona, přípona, předložka vs. předpona, skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně) -vyjmenovaná slova -slovní druhy -podstatná jména (mluvnické kategorie) - skloňování -slovesa (mluvnické kategorie) - časování -stavba věty - věta jednoduchá, souvětí) - shoda přísudku s podmětem - řeč přímá a nepřímá	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace		Hudební výchova Anglický jazyk	
literatura		didaktická technika	
materiály, pomůcky		ostatní	

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo
- rozdlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - rozdlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozdlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě		- dopis - telefonické vzkazy, SMS - popis pracovního postupu - členění textu - popis pokoje, místnosti, osoby - vypravování - osnova - krátké sdělení - přání - mluvené projevy - rozhovor, omluva - dotazník
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Hudební výchova	Hudební výchova Matematika Vlastivěda Přírodověda Anglický jazyk

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo
- rozdlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - plynule čte s porozuměním náročné texty nahlas i potichu - rozdlišuje základní literární žánry - určí a formuluje hlavní myšlenku textu a učí se o ní uvažovat a debatovat - vyjádří své pocity z přečteného textu - přednáší báseň - rozvíjí svůj zájem o četbu - rozvíjí čtenářské dovednosti		- poezie - rým, verš, sloka, rytmus - příslloví, rčení, říkadla, hádanky - próza - pohádka (lidová, umělá, moderní), příběhy dobrodružné, veselé, historické, s dětským hrdinou, pověst, bajka - spisovatelé - B. Němcová, K.J. Erben - ilustrátoři - M. Aleš
Průřezová témata	Přesahy do učebních bloků:	Přesahy z učebních bloků:
	Vlastivěda	Hudební výchova Anglický jazyk

5. ročník

6+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • rozlišuje psaní předložek z s a předpon s- z- vz- • určuje slovní druhy • u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie • u přídavných jmen určuje druhy, správně skloňuje podle vzorů • u sloves určuje mluvnické kategorie • seznámí se s druhy zájmen a číslovek • pozná přímou a nepřímou řeč a její grafickou podobu • seznámí se s druhy podmětů a přísudku • rozvíjí správné psaní psacího písma a kontroluje písemný projev		- slovo a jeho stavba, tvoření slov - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená příponou -ský (rozš. uč) - předpony s, z, vz a předložky s, z - skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně - pravopis i-y po obojetných souhláskách - slovní druhy - podstatná jm. - mluv. kat. a skloňování - přídavná jm. - druhy a skloňování - slovesa - osoba, číslo, čas, způsob - časování - zájmena - druhy (skloň. osobních z.) - číslovky - druhy (skloň. základních č.) - skladba - druhy podmětů a přísudku - shoda podmětů a přísudku - přímá a nepřímá řeč	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace		Hudební výchova	
		Anglický jazyk	
literatura		materiály, pomůcky	
		didaktická technika	
		ostatní	

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozlíší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlíší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - sestaví osnovu vyprávění - vytváří mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti - vypravuje dle obrázků		- vypravování - části, osnova - reprodukce textu - vypravování dle obrázku - popis předmětu, pracovního postupu, osoby - dopis (osobní, úřední), části, adresa - tiskopisy - pošt. poukázky, podací lístek	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Vlastivěda Člověk a svět práce	Hudební výchova Vlastivěda Přírodověda Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlíší různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - čte s porozuměním texty určitého rozsahu a náročnosti potichu i nahlas - orientuje se v textu - vystihne hlavní myšlenku textu - porovnává fiktivní a reálný svět		- poezie - báseň lyrická - epická - próza - příběhy za života dětí - humorné příběhy - fantasy literatura - sci-fi literatura - záhadné a detektivní příběhy - svět kouzel a čar - prázdninové zážitky - naučné texty k hodinám Vlastivědy a Přírodovědy - spisovatelé - Mark Twain, Jaroslav Seifert, Voskovec a Werich, Foglar, J. Hašek, K. Čapek	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Vlastivěda	Hudební výchova Anglický jazyk

6. ročník

4+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- JV 1 - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - JV 2 - rozlišuje spisovný jazyk - JV 3 - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - JV 4 - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné kombinaci - JV 5 - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		- jazykové příručky - základní větné členy - rozvíjející větné členy - věta jednoduchá - souvětí - slovní druhy - druhy substantiv (konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná) - subst. obecná a vlastní - přídavná jména a jejich stupňování - zájmena - slovesa - číslovky - zvuková stránka jazyka - pravopis	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity		Výchova k občanství Zeměpis	Zeměpis Dějepis Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- LV 4- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - LV 2 - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - LV 3 - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie		- literatura a skutečnost - pozie, próza, drama - lyrika - žánry a formy (píseň, báseň) - epika (veršovaná, psaná prózou, děj a jeho čas, prostředí, vypravěč) - pověsti čes. a jiných národů, regionální - filmová tvorba pro děti - TV tvorba pro děti - knižní ilustrace - knihy a jejich vydavatelství - knihovna - lidová slovesnost - dobrodružná literatura - bajka - komiks - mediální výchova – časopis, reklama	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	Dějepis Zeměpis	Hudební výchova Dějepis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
- KSV 5 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - KSV 1 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - KSV 2 - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - KSV 3 - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - KSV 4 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- procvičování vypravování - popis a jeho funkce - jednoduché komunikační žánry (zpráva, oznámení) - výpisky - výtah - dopis osobní a úřední - vyplňování tiskopisů

Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení	Přírodopis Zeměpis	Anglický jazyk Informační a komunikační technologie
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

4+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- JV 3- rozlišuje spisovný jazyk - JV 2- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - JV 5- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné kombinaci - JV 4- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		- druhy vět podle postoje mluvčího - otázky doplňovací a zjišťovací - věty dvojčlenné a jednočlenné - základní větné členy holé, rozvitě a několikanásobné - vyjádření Po různými slovními druhy - druhy Př (slovesný, jmenný se sponou) - rozvíjející VČ (Pk, Pt, Pu, Do) - přístavek - seznámení s druhy vedl. vět - procvičování pravopisu - skloňování zájmen (jenž) - slovesa - neohebné slovní druhy (přisl. spřežky, stupňování příslovčí) - předložky, spojky, částice, citoslovce - slovo a sousloví - rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - termíny, terminologie - synonyma, homonyma - slova citově zabarvená - slovní zásoba, způsoby jejího obohacování - tvoření slov odvozováním, zkracováním, skládáním - odvozování substantiv a adjektiv pomocí předpon a přípon - slovesa, jejich odvozování	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity		Zeměpis Anglický jazyk	
literatura		materiály, pomůcky	
didaktická technika		ostatní	

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• LV 1 - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • LV 2- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • LV 3- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • LV 4- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie • LV 5- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • LV 6- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla		- literatura a skutečnost - poezie, próza,drama - lyrika, jazyk básně - epika, legenda, mýtus, báje, epos - filmová tvorba pro mládež - prósa s dětským hrdinou - fantasy - humoristická literatura - nonsensová literatura - limeriky - knihovna	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		Dějepis	Výtvarná výchova Hudební výchova Dějepis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• KSV 2 - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • KSV 1 - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; • KSV 7 - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • KSV 6 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • KSV 5 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • KSV 4 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • KSV 3 - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		- vypravování - popis pracovního postupu - charakteristika - líčení - výtah - žádost - životopis - média (noviny, reklama)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení		Přírodopis Člověk a svět práce	Výtvarná výchova Hudební výchova Anglický jazyk Informační a komunikační technologie
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

8. ročník

4+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- JV 4 - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné kombinaci - JV 3 - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - JV 2 - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - JV 1 - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		- věta jednoduchá a souvětí - druhy vedl.vět - významový poměr mezi souřadně spojenými VH - významový poměr mezi jednotlivými VČ několikanásobnými - souvětí souřadné a podřadné - interpunkce v souvětí, spojovací výrazy - obohacování slovní zásoby - přejímání slov z cizích jazyků - skloňování jmen přejatých a cizích vlastních - slovesný vid - slovanské jazyky - útvary českého jazyka a jazyková kultura - procvičování pravopisu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity		Zeměpis	Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• LV 8 - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • LV 7 - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • LV 6 - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • LV 5 - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • LV 4 - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • LV 3 - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí na základě literární teorie • LV 2 - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla • LV 1 - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		- strofa, verš, rým - jazyk básně (básnické figury) - kompozice (kontrast, gradace, opakování) - šoa - povídka - román - filmová tvorba - divadelní tvorba, drama (komedie, tragedie, monolog, dialog) - adaptace lit. předloh - knihy, nakladatelství - knihovna - lyricko-epické žánry (balada, osobnost K. J. Erbena, tropy, figury) - osobnosti české a světové literatury 19. století - humoristická literatura - epigram	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		Dějepis Hudební výchova	Hudební výchova Dějepis Český jazyk a literatura
literatura		materiály, pomůcky	
didaktická technika		ostatní	

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- KSV 2 - využívá základy studijního čtení - KSV 1 - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - KSV 9 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - KSV 8 - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - KSV 7 - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - KSV 6 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - KSV 5 - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic - KSV 4 - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - KSV 3 - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví referát - KSV 10 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		- charakteristika - jednoduchý výklad - výtah, výpisky - líčení - úvaha - média	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení		Český jazyk a literatura Fyzika	
		Člověk a svět práce Anglický jazyk Informační a komunikační technologie	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

3+1 týdně, povinný

Jazyková výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- JV 8 - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - JV 7 - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - JV 6 - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - JV 5 - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - JV 4 - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné kombinaci - JV 3 - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - JV 2 - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - JV 1 - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		- řeč, jazyk, projev mluvený a psaný, nářečí, obecná čeština, rozvrstvení národního jazyka - jazyková kultura - pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební - slovo a sousloví - rozvoj slov.zásoby - odborné názvy - význam slova (antonyma, synonyma, homonyma) - stavba slova, odvozování, zkracování, skládání - kořen, přípona, předpona, koncovka - slovní druhy ohebné a neohebné - stavba věty a souvětí - zvuková stránka jazyka - přímá a nepřímá řeč - práce se slovníky	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity			Anglický jazyk
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Literární výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• LV 9 - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • LV 8 - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • LV 2 - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • LV 7 - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • LV 1 - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla • LV 6 - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • LV 5 - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • LV 4 - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie • LV 3- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		- autorské divadlo - významní autoři čes. a svět. divadla - literatura hodnotná a konzumní - významné literární směry - první a druhá světová válka v literatuře - sci-fi	
Průřezová témata			
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	Dějepis	přesahy do učebních bloků:	
	Výchova k občanství	přesahy z učebních bloků:	
	Hudební výchova	Výtvarná výchova	
		Hudební výchova	
		Dějepis	
		Anglický jazyk	
literatura			
materiály, pomůcky			
didaktická technika			
ostatní			

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• KSV 10 - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic • KSV 9 - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • KSV 8 - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • KSV 5 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • KSV 7 - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • KSV 6 - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • KSV 4 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • KSV 3 - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • KSV 2 - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • KSV 1 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		- vypravování - proslov - diskuse - funkční styly (hovorový, odborný, umělecký, administrativní, řečnický)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		Český jazyk a literatura	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu		Přírodopis	
		Člověk a svět práce	
		Anglický jazyk	
		Informační a komunikační technologie	
literatura		materiály, pomůcky	
		didaktická technika	
		ostatní	

Anglický jazyk

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

		3	3	3	3	3	3	3
--	--	---	---	---	---	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost roditelů mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí.

S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně, od 3. do 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je povinný předmět, který se vyučuje od 3. do 9. ročníku 3 hodiny týdně. Místem pro výuku jsou jazykové učebny.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realit zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání).

Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.

Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a umí tyto výrazy a fráze používat.

Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat.

Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s různými učebními strategiemi, především s ohledem na cizojazyčné prostředí
- poznáváním anglického gramatického systému vedeme žáky k rozvoji abstraktního myšlení
- učíme žáky komunikovat v běžných životních situacích
- vedeme je k využívání znalostí a dovedností, získaných v jiných vzdělávacích oblastech, ke komunikaci v anglickém jazyce
- směřujeme žáky k pochopení důležitosti anglického jazyka pro další studium
- i praktický život

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke schopnosti vyřešit problémovou situaci a umět požádat o pomoc v cizojazyčném prostředí
- podněcujeme žáky k využívání osvojené slovní zásoby a frazeologie, gest a mimiky
- učíme žáky pracovat s informacemi z různých zdrojů (reálie anglicky mluvících zemí)

Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- učíme žáky zformulovat jednoduché myšlenky
- učíme žáky nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- učíme žáky rozumět přiměřenému textu v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

- při činnostech jako je poslech, čtení s porozuměním, mluvení a psaní vedeme žáky ke spolupráci formou párové a skupinové práce
- vedeme žáky k vzájemné toleranci a respektování názorů druhých a ke schopnosti obhájit vlastní názor při různých možnostech řešení (např. překladová cvičení)
- učíme žáky respektovat stanovená pravidla a dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- prostřednictvím sebehodnocení vedeme žáky k poznání svých slabých a silných stránek

Kompetence občanské

- učíme žáky porovnávat zvyky a tradice anglicky mluvících zemí s našimi
- prohlubujeme u žáků pocit hrdosti a národní identity
- učíme žáky toleranci k příslušníkům cizích národů žijících v naší zemi

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění
- vedeme žáky k získávání zkušeností při sebehodnocení (individuální práce, párová práce, skupinová práce)
- učíme žáky využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- vedeme žáky k práci s dvojjazyčnými slovníky, internetem, učebnicí, pracovním sešitem, gramatickými přehledy a schématy atd.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojení si zvyku uvádět bibliografické zdroje
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka (např. využívání online slovníků)
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky

3. ročník

3 týdně, povinný

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání		Učivo
- Dokáže reagovat na jednoduché otázky - fráze (ŘD1) - Porozumí jednoduchým pokynům (ŘD1) - Dokáže vytvořit jednoduchou otázku se slovesem "být" a krátkou odpověď na ni (ŘD1) - Porozumí a dokáže odpovědět na jednoduchou otázku se slovesem "mít" (ŘD1) - Dokáže odpovědět na jednoduchou otázku se slovesem "can" (ŘD1) - Dokáže vytvořit a reagovat na otázku týkající se přivlastňování (ŘD1) - Popíše obrázek, reálnou situaci s využitím vazby "there's" "there are" (ŘD2) - Určí pozice předmětů s použitím základních předložek (ŘD2) - Dokáže správně užít přivlastňovací zájmena (ŘD2) - Osvojí si a aktivně používá jednoduchou slovní zásobu daného tématu v mluvené i psané formě (ŘD2, ŘD6) - Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby (ŘD3) - Seznámí se s kulturními tradicemi v jiných zemích (ŘD3) - Porozumí obsahu krátkého psaného textu s vizuální oporou - komiksový příběh (ŘD4) - Přiřadí zvukovou a grafickou podobu probíraného číselného oboru (ŘD5) - Přiřadí zvukovou a grafickou podobu slov označující barvy (ŘD5) - Zvládne utvořit jednoduchou větu v 1. os. j. č. se slovesem "být" (ŘD6) - Zvládne utvořit jednoduchou větu ve 3. os. j. č. se slovesem "být" (ŘD6) - Umí jednoduše popsat vlastnosti věcí, tváře osob s užitím slovesa "být" a vhodných adjektiv (ŘD6) - Jednoduše popíše osobu s použitím slovesa "mít" a vhodných adjektiv (ŘD6)		- Greetings and responses (Good morning, Good afternoon, Goodbye, Hello, Hi) - Asking about personal information -What's your name? I'm, Ma name's - How are you - I'm fine, thank you. - How old are you? - I'm - Who is this ? This is- .. - Numbers 0 -12 - counting ,figurs, phone numbers, age - Adjective - colours - identifying object by colours - size, mode - describing people, specifying a particular object (long, short, old, young, sad, happy, etc.) - Verb - to be , to have got, can - There is /there are - describing a scene - specifying location (prepositions in, on) - Talking about possession (Whose..... ?, Dad's - Comic reading - Vocabulary - topics - family,school, body, food, clothes, transport, animals
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	Český jazyk a literatura Matematika Prvouka Hudební výchova	

3 týdne, povinný

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Rozumí jednoduchým pokynům (Po1) - Osvojí si zvukovou podobu a aktivně používá slovní zásobu na základě obrázků (Po2) - Vytvoří jednoduchý rozhovor "v obchodě" (M1) - Dokáže se představit, podat o sobě základní informace (M2) - Popíše právě probíhající činnosti s užitím 1. a 3. osoby jednotného čísla - I'm sitting, My mother is looking (M2) - Podá informaci o svém bydlišti (M2) - Sdělí ústně, co má a nemá rád - jídlo, zvířata, záliby, sporty (M2) - Dokáže vytvořit a reagovat na otázku týkající se pozice předmětu ve třídě s použitím vhodných předložek (M3) - Popíše různé druhy počasí podle obrázků (M3) - Dokáže vytvořit a reagovat na otázku týkající se bydliště (M3) - Zvládne utvořit otázku ve 2. osobě jednotného čísla se slovesem "mít rád" (M3) - Tvoří krátké odpovědi na otázky v prostém přítomném čase (M3) - Zeptá se na čas a odpoví na ni s použitím celých hodin (M3) - Dokáže napsat několik vět o tom, co má a nemá rád (Ps1)		- Vocabulary and pronunciation - Numbers - Likes - dislikes - Weather - Animals • Family • Technical equipment • Time • School subjects • word stress, long and short vowels, sentence stress, Yes /No questions, rhyme and stress, Wh- questions - Speaking - Greetings people, Giving instructions, Describing a picture, Comparing school timetables • Asking and answering about the things you do • Making a dialog - asking about personal information - Listening - Phone numbers • Owning things - I've got... ,He /She has got, etc. • What time do you hear? • Birthday requests - Writing - Introducing people- new student (possessive adjectives, have got, to be) • Describing your typical day Comparing pictures	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	Český jazyk a literatura		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	Matematika		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	Vlastivěda		
	Hudební výchova		
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

3 týdně, povinný

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Uvede a zeptá se na detailnější osobní údaje (M3) • Dokáže rozhodnout o pravidelnosti tvrzení k přečtenému textu (Čt1) • Získanou informaci využije pro další komunikaci (Čt1) • Vyhledá specifické informace v textu (Čt1) • Napíše svoji adresu (Ps2) • Dokáže vyplnit osobní údaje v přihlašovacím formuláři (Ps2) • Rozumí přiměřeně obtížným nahrávkám (Po3) • Napíše jednoduchý text e-mailu na dané téma - běžný den (Ps1) • Určí čas, zeptá se na čas (M3) • Ústně popíše své volnočasové aktivity (M2) • Dokáže vést dialog o zálibách a zájmech svých a svých blízkých (M3) • Čte přiměřeně dlouhé texty (Čt2) • Dokáže se zapojit do rozhovoru vedeném v přítomném čase prostém v rozsahu probírané slovní zásoby (M1)		- Vocabulary and pronunciation - Numbers - Likes - dislikes - Weather - Animals - Family - Technical equipment - Time - School subjects - word stress, long and short vowels, sentence stress, Yes /No questions, rhyme and stress, Wh- questions - Speaking - Greetings people, Giving instructions, Describing a picture, Comparing school timetables - Asking and answering about the things you do - Making a dialog - asking about personal information - Listening - Phone numbers - Owning things - I've got... ,He /She has got....., etc. - What time do you hear? - Birthday requests - Writing - Introducing people- new student (possessive adjectives, have got, to be) - Describing your typical day - Comparing pictures	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Český jazyk a literatura		
Komunikace			
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	Matematika		
Evropa a svět nás zajímá			
Objevujeme Evropu a svět			
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	Vlastivěda		
Lidské vztahy			
Multikulturalita	Hudební výchova		
literatura		materiály, pomůcky	
didaktická technika		ostatní	

6. ročník

3 týdně, povinný

Poslech s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Poskytne požadovanou informaci, porozumí známým slovům v poslechu.(PO1) - Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.(PO2) - Rozumí obsahu jednoduché konverzace. Dokáže se dorozumět v běžných situacích a podat potřebné informace.(PO2)		- Slovní zásoba probíraných témat : rodina, cestování, nakupování, sporty a hry, problémové situace, domácí práce, zvířata - Vyhledávání slovní zásoby probíraného tématu v textu - Poslech a interpretace textu na téma "Škola" - typický den školáka - Jednoduché pokyny	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané		Výchova k občanství	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Mluvení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i s kamarádem, pochopí pomalé a pečlivě vyslovované konverzace.(M1) - V dialogu používá základní anglické fráze a slovní obraty(M1)		- Představení, oslovení, pozdrav, původ lidí a věk - Vyprávění o svém životě - volnočasové aktivity, zájmy - minulé dovolené - počasí - datum - Výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Orientace v textu

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Umí v textu vyhledat specifickou informaci. (Čt2) • Rozumí významu jednoduchého autentického materiálu. (Čt2) • Používá dvojazyčný slovník vyhledává neznámou slovní zásobu (Čt1) • Odhadne význam slov vizuálně podobných českému jazyku (Čt2) • Z přiměřeně obtížného textu vybere podstatné informace, reprodukuje obsah textu. (Čt1)		- volný čas - čtený popis - cestování - e- mail - denní činnosti - svátky ve Velké Británii - zvířata	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita		Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Psaní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Napiše a reprodukuje krátké sdělení podle předem zadané osnovy (PS2) • Napiše jednoduché texty v rámci osvojovaných témat se zaměřením na něho samotného. (PS2) • Dokáže napsat krátké, gramaticky správné texty. (PS2) • Vyplní základní údaje o své osobě. (PS1)		- Psaní krátkých textů na témata - volnočasové aktivity - Krátké sdělení s cílem představení same sebe, svých blízkých - Zásady psaní pohlednic - minulá dovolená, počasí, dojmy a pocity - Vyplnění osobních údajů do jednoduchého formuláře - základní osobní údaje (jméno, věk, bydliště, tel. číslo), sourozenci, oblíbené volnočasové aktivity	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Hudební výchova	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

3 týdně, povinný

Poslech s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Dokáže vyhledat požadované informace v poslechových textech.(PO1) - Rozumí jednoduché konverzaci na dané téma. (PO2)		- Data a názvy měsíců - sluchová analýza - Sluchové zaznamenávání a rozpoznávání nové slovní zásoby - Na základě slyšeného textu vybrat požadovanou informaci - Slovní zásoba probíraných témat : cestování, jídlo a pití - Poslech rozhovorů rodilých mluvčích na téma objednávání jídla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Mluvení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Správně vyslovuje a intonuje.(M1) - Reaguje na jednoduchý dialog. (M1) - interpretuje obsah textu v učebnicích a odhaduje obsah písemného autentického materiálu. (M3) - V dialogu používá základní anglické fráze a slovní obraty. Sestaví jednoduchý situační rozhovor a předvede ho ostatním. (M1) - Mluví o osvojovaných tématech.(M2)		- Volba správných gramatických struktur vzhledem k situaci a času - Komunikace na probírané téma - Narozneniny - Situační rozhovor - objednávání jídla - Větný přízvuk - přítomný čas průběhový - Interpretace čteného textu - Stone soup	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané		Český jazyk a literatura Výchova k občanství Výtvarná výchova	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Orientace v textu

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Odhadne význam slov na základě kontextu. (Čt2) • Vyhledá odpovědi na otázky ke čtenému textu. (Čt1) • Rozumí autentickému materiálu.(Čt1) • Používá dvojjazyčný slovník a vyhledá neznámou slovní zásobu. (Čt1)		- Vnímání obsahu textu - Reprodukce přečteného textu - Stone soup, Birthdays - Vyhledávání daného gramatického jevu - Vyhledávání odpovědí k otázkám k danému textu - Holidays - Vyhledávání probírané slovní zásoby daného tématického okruhu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
		Zeměpis	
		Výtvarná výchova	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Psaní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Dorozumí se v běžných každodenních situacích, umí napsat krátké, gramaticky správné texty.(PS2) • Napiše krátké sdělení na dané téma podle vlastní osnovy k probraným tématům kým okruhům. (PS3) • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.(PS1)		- Volba správného gramatického tvaru - Minulý čas prostý- pravidelná a nepravidelná slovesa - správná písemná podoba slova - Sestavení pracovního postupu - recept - Gramatické struktury probíraných témat - Písemné sdělení na téma A year in my life - základní údaje - Písemné dokončení příběhu - Popis oslavy narozenin u nás - Vyplnění přihlašovacího formuláře - At the sports centre	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

8. ročník

3 týdně, povinný

Poslech s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Odhaduje hlavní myšlenku poslechového textu.(PO2) • Zformuluje otázku k danému tématu na základě poslechu. (PO2)		- Poslechový text- The Uk - Slovní zásoba probíraných témat- domácí práce a odpočinek, jídlo a pití, počasí - Vyhledávání a osvojování slovní zásoby probíraného tématu - Přízvuk ve slově, větný přízvuk - Význam slova v kontextu - přídavná jména - Prohlubování již získaných znalostí slovní zásoby tématických okruhů	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita		Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Mluvení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Reaguje na jednoduchou konverzaci. (M1) • Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu s občasným nahlédnutím do písemného zpracování.(M3) • V dialogu používá základní anglické fráze a slovní obraty.Sestaví situační rozhovor na dané téma, předvede ho ostatním. (M1) • Vypráví jednoduchý příběh. (M3)		- Sestavení dialogu podle zadaných pravidel vzhledem k probíranému tématu - nakupování, objednávání v restauraci - Volba správných gramatických struktur vzhledem k situaci a času - Společenské fráze a jejich vhodné užití - pozvání - Vědomostní kvízy - Výslovnost - různá výslovnost stejné skupiny hlásek - Přízvuk - větný - Samostatné ústní vyjadřování na zadané téma - jídlo, porovnávání ročních období	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Orientace v textu

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Interpretuje obsah textu v učebnicích a vyhledává podstatné informace v jednoduchých autentických materiálech. (Čt1) • Používá dvojjazyčný slovník. (Čt1) • Rozumí krátkým a jednoduchým písemným textům.(Čt2)		- Vnímání obsahu textu - Reprodukce přečteného textu - Stone soup - Vyhledávání daného gramatického jevu - Vyhledávání odpovědí k otázkám k danému textu - Vyhledávání neznámých slov ve dvojjazyčném slovníku	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Psaní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Píše jednoduché gramaticky správné věty a krátké texty. (PS2) • Dokáže sestavit krátké písemné sdělení.(PS3)		- Volba správného gramatického tvaru - Minulý čas prostý- pravidelná a nepravidelná slovesa - správná hláskostavba - Rozdíl v použití přítomného času prostého a průběhového - Gramatické struktury probíraných témat - Sestavení krátkých sdělení na dané probírané téma - počasí vzhledem k ročnímu období - recept obsahující instrukce na přípravu typického českého jídla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

3 týdně, povinný

Poslech s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Chápe jevy v kontextu, propojuje znalosti a utváří si komplexnější pohled na svět.(PO2) - Zformuluje otázku k danému tématu na základě poslechového textu. (PO2) - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech. (PO1)		- Slovní zásoba probíraného tématu - Vyhledávání a osvojování slovní zásoby probíraného tématu - Užitečná slovní spojení pro každodenní situace - Prognózy do budoucna - Sluchové rozlišení nutnosti a doporučení v běžných situacích - Postižení základních informací - Londýn - Tvorba otázky na základě slyšené odpovědi	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita		Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Mluvení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aktivně používá základní slovní zásobu, správně vyslovuje jednotlivé anglické hlásky a osvojuje si správnou výslovnost slovní zásoby. (M1) - Umí stručně převyprávět obsah přiměřeně náročného textu.(M3) - Reaguje na krátké, jasné a jednoduché zprávy a dialogy. (M1) - Používá jednoduché anglické fráze, slovní obraty a základní idiomy v jednoduchém dialogu, pohotově reaguje na konkrétní situaci a dotazy. (M1) - Zeptá se na základní informace v běžných situacích.(M1)		- Rozhovory na běžná témata každodenního života - Rady na řešení běžných životních problémů - Dikuse o pravidlech (should x shouldn't) - Společenské fráze a jejich vhodné užití - Obměny modelových dialogů - Převyprávění textu - The tailor of Swaffham	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Orientace v textu

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Umí využívat dvojazyčný slovník, rozumí autentickému materiálu.(Čt1) • Odhadne význam neznámých slov na základě souvislého textu. (Čt2) • Vyhledá v textu odpovědi na zadané otázky . (Čt1)		- Vnímání obsahu textu - Vyhledávání specifických informací dle probíraného tématu - Vyhledávání klíčových slov - Práce se slovníkem - Odpovědi ke čtenému textu - The tailor of Swaffham	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Český jazyk a literatura Výtvarná výchova		
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Psaní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Napiše krátké sdělení na dané téma. (PS2) • Aplikuje základní probíraná gramatická pravidla a převede jednoduchou větu do požadovaného tvaru.(PS2) • Reaguje na jednoduché písemné sdělení.(PS3)		- Gramatická pravidla tvorby jednotlivých probíraných časů - Krátké sdělení na zadané téma - Země EU - Úprava textu dle zadaných pravidel - Pravidla tvorby písemného sdělení - Dopis - plány do budoucna	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Hudební výchova		
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Německý jazyk

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

						2	2	2
--	--	--	--	--	--	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Německý jazyk je nově zařazen jako povinný vyučovací předmět v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve výuce tohoto jazyka směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Německý jazyk začínají žáci v 7. ročníku 2. stupně ZŠ. Ve dvouhodinové dotaci týdně pokračují až do 9. třídy. Výuka probíhá ve skupinách utvořených z žáků různých tříd v rámci jednoho ročníku. Konkrétní vzdělávací obsah určuje vyučující ve svém tematickém časovém plánu na daný školní rok. Skupiny pracují v jazykových a podle možnosti i v počítačových učebnách. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka v základní škole směřuje i k jeho praktickému využití jako komunikačního prostředku - nejlépe v kombinaci s využíváním ICT. Ve výuce dalšího jazyka se využívají prvky systému "Evropské jazykové portfolio". Získávání praktických dovedností žáka i jeho hodnocení je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka: Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.

Ve výuce tohoto jazyka jde především o praktické dovednosti (zeptat se na cestu, nakoupit v obchodě...apod.). Žáci se učí jednoduše a přirozeně regaovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a s internetem. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Výuka podporuje další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s německy hovořícími lidmi v zahraničí zejména prostřednictvím internetu i osobními kontakty - partnerské školy.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- motivujeme žáka pro jazykové vzdělávání
- učíme žáka pracovat s chybou v ústním i písemném projevu
- vedeme žáka k praktickému využití získaných jazykových vědomostí

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba (gesta, mimika...)
- učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v daném jazyce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění jednoduchého sdělení v německém jazyce
- učíme žáky zformulovat jednoduché myšlenky německy
- učíme žáky nebát se používat německý jazyk
- vedeme žáky k porozumění sdělení různého typu
- umožňujeme žákům německy komunikovat s učitelem při výuce

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vytváření a respektování pravidel v hodinách německého jazyka
- vedeme žáky ke spolupráci při komunikaci a studiu daného jazyka
- učíme žáky dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování stanovených pravidel
- učíme žáky tolerovat individuální odlišnosti jednotlivců i tradice německy mluvících národů
- důraz klademe na dodržování pravidel slušného chování při komunikaci v německém jazyce

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci se slovníky, internetem...
- učíme žáky, že podstatou jazykového vyučování je časté opakování a používání jazyka
- vedeme žáky pomocí paměťového učení k procesu automatizace při komunikaci

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojení si zvyku uvádět bibliografické zdroje
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka (např. využívání online slovníků)
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky

7. ročník

2 týdně, povinný

Poslech s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (Po1) - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě (Po1) - rozumí otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy (Po1) - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům (Po2) - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu (Po3)		- abeceda - pozdravy - jazykolamy - čísla, barvy, jména - dny v týdnu, měsíce - internacionalizmy - JÁ (Ich heisse ..., Ich wohne ..., Formular) - RODINA (Meine Familie, Familien Fotos) - ŠKOLA (Schulsachen ...) - MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Mluvení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- použije základní zdvořilostní obraty - oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování (M1) - sdělí základní údaje o sobě (M1) - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů (M1) - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, co má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět (M2) - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech, spolužácích (M2) - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům (M3) - zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům (M3) - položí jednoduchou otázku (M3)		- abeceda - pozdravy - jazykolamy - čísla, barvy, jména - dny v týdnu, měsíce - internacionalizmy - JÁ (Ich heisse ..., Ich wohne ..., Formular) - RODINA (Meine Familie, Familien Fotos) - ŠKOLA (Schulsachen ...) - MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Čtení s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům (Čt1) - porozumí významu slov, slovních spojení, jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (Čt2) - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (Čt3)		- abeceda - pozdravy - jazykolamy - čísla, barvy, jména - dny v týdnu, měsíce - internacionalizmy - JÁ (Ich heisse ..., Ich wohne ..., Formular) - RODINA (Meine Familie, Familien Fotos) - ŠKOLA (Schulsachen ...) - MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Psaní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy, týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat a předmětů (Ps1) - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve který se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, co umí (Ps2) - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny a kamarády (Ps2) - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět, na krátké sdělení či otázky, týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí (Ps3)		- abeceda - pozdravy - jazykolamy - čísla, barvy, jména - dny v týdnu, měsíce - internacionalizmy - JÁ (Ich heisse ..., Ich wohne ..., Formular) - RODINA (Meine Familie, Familien Fotos) - ŠKOLA (Schulsachen ...) - MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

2 týdně, povinný

Poslech s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě (Po1) - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (Po1) - porozumí jednoduchým otázkám souvisejícími s osvojovanými tématy (Po1) - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (Po2) - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu (Po2) - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu (Po3)		- MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag) - KONÍČKY (Freizeit, Freunde, Geburtstag, Jahreszeiten) - JÍDLO (Wer isst was?, Was esse ich gerne?, im Supermarkt, Städte und Länder) - ZASE TU (Wiederholung, Lesseverstehen, Hörverstehen, Sprechen, Schreiben) - U NÁS DOMA (Wohnen, Wohnung, Haus) - OBLEČENÍ A MÓDA (Kleidung, im Geschäft, Jahreszeiten, Wetter)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Mluvení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech (M1) - sdělí základní údaje o sobě (M1) - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů (M1) - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, co umí, co má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět (M2) - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech, spolužácích (M2) - reaguje za pomoci slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů rodiny a kamarádů (M3) - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům (M3) - zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět (M3)		- MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag) - KONÍČKY (Freizeit, Freunde, Geburtstag, Jahreszeiten) - JÍDLO (Wer isst was?, Was esse ich gerne?, im Supermarkt, Städte und Länder) - ZASE TU (Wiederholung, Lesseverstehen, Hörverstehen, Sprechen, Schreiben) - U NÁS DOMA (Wohnen, Wohnung, Haus) - OBLEČENÍ A MÓDA (Kleidung, im Geschäft, Jahreszeiten, Wetter)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Čtení s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím a pokynům, zákazům na informačních tabulích s nimiž se setkává v každodenním životě (Čt1) - rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života (Čt2) - porozumí významu slov a slovních spojení, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (Čt2) - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (Čt3)		- MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag) - KONÍČKY (Freizeit, Freunde, Geburtstag, Jahreszeiten) - JÍDLO (Wer isst was?, Was esse ich gerne?, im Supermarkt, Städte und Länder) - ZASE TU (Wiederholung, Lesseverstehen, Hörverstehen, Sprechen, Schreiben) - U NÁS DOMA (Wohnen, Wohnung, Haus) - OBLEČENÍ A MÓDA (Kleidung, im Geschäft, Jahreszeiten, Wetter)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Psaní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zapíše / doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují a činností, které běžně vykonává (Ps1) - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede věk, kde bydlí, co dělá, co umí (Ps2) - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny a kamarády (Ps2) - sestaví s použitím jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, e-mail, vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace (Ps2) - odpoví písemně s použitím jednoduchých vět a slovních spojení na otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů (Ps3)		- MŮJ DEN (Tagesplan, Zeit, Schultag) - KONÍČKY (Freizeit, Freunde, Geburtstag, Jahreszeiten) - JÍDLO (Wer isst was?, Was esse ich gerne?, im Supermarkt, Städte und Länder) - ZASE TU (Wiederholung, Lesseverstehen, Hörverstehen, Sprechen, Schreiben) - U NÁS DOMA (Wohnen, Wohnung, Haus) - OBLEČENÍ A MÓDA (Kleidung, im Geschäft, Jahreszeiten, Wetter)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

2 týdně, povinný

Poslech s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě (Po1) - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (Po1) - porozumí jednoduchým otázkám souvisejícími s osvojovanými tématy (Po1) - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (Po2) - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům (Po2) - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům (Po2) - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu (Po3) - poeozumí tomu, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (Po3)		- JAK SE DOSTANU (Ferien, die Einladung) - MÜJ DEN (Tagesprogramm, Lebensmittel, im Supermarkt) - MÜJ TÝDEN (meine Woche, Stundenplan) - TĚLO (Körper, Körperteile, beim Arzt) - MĚSTO (in der Stadt, Verkehrsmittel, auf dem Lande) - POČASÍ (Wetter, Jahreszeiten, Kleidung, Mode in der Schule)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Mluvení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech (M1) - sdělí základní údaje o sobě (M1) - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů (M1) - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, co umí, co má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět (M2) - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech, spolužácích (M2) - reaguje za pomoci slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů rodiny a kamarádů (M3) - zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět (M3)		- JAK SE DOSTANU (Ferien, die Einladung) - MÜJ DEN (Tagesprogramm, Lebensmittel, im Supermarkt) - MÜJ TÝDEN (meine Woche, Stundenplan) - TĚLO (Körper, Körperteile, beim Arzt) - MĚSTO (in der Stadt, Verkehrsmittel, auf dem Lande) - POČASÍ (Wetter, Jahreszeiten, Kleidung, Mode in der Schule)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Čtení s porozuměním

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím a pokynům, zákazům na informačních tabulích s nimiž se setkává v každodenním životě (Čt1) - porozumí významu slov a slovních spojení, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (Čt2) - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (Čt3) - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu (Čt3)		- JAK SE DOSTANU (Ferien, die Einladung) - MŮJ DEN (Tagesprogramm, Lebensmittel, im Supermarkt) - MŮJ TÝDEN (meine Woche, Stundenplan) - TĚLO (Körper, Körperteile, beim Arzt) - MĚSTO (in der Stadt, Verkehrsmittel, auf dem Lande) - POČASÍ (Wetter, Jahreszeiten, Kleidung, Mode in der Schule)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Psaní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zapíše / doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují a činností, které běžně vykonává (Ps1) - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede věk, kde bydlí, co dělá, co umí (Ps2) - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny a kamarády (Ps2) - sestaví s použitím jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, e-mail, vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace (Ps2) - odpoví písemně na krátké sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává (Ps3)		- JAK SE DOSTANU (Ferien, die Einladung) - MŮJ DEN (Tagesprogramm, Lebensmittel, im Supermarkt) - MŮJ TÝDEN (meine Woche, Stundenplan) - TĚLO (Körper, Körperteile, beim Arzt) - MĚSTO (in der Stadt, Verkehrsmittel, auf dem Lande) - POČASÍ (Wetter, Jahreszeiten, Kleidung, Mode in der Schule)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

2 Učební osnovy

Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli, abstraktní myšlení, logický úsudek, kreativitu, paměť a představivost se stává nosníkem základního vzdělávání od 1. do 9. ročníku.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulačků. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulačky, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Matematika

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

4	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3+1
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Matematika je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení vlastních zkušeností, potřebě počítat, "kreslit" a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň - Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy; 2. stupeň - Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy).

V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu.

Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1. - 5. ročníku v 20+4 týdenní hodinové dotaci (celkem 24 hodin).

Na 2. stupni v 6. – 9. ročníku v 15+4 týdenní hodinové dotaci (celkem 19 hodin).

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

Nadaní a talentovaní žáci mohou případně dále rozvíjet své schopnosti a dovednosti v matematickém kroužku.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k účasti na matematických soutěžích
- v geometrii podněcujeme u žáků tvořivost
- učíme je přesně a stručně se vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- rozvíjíme jejich abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné
- a srozumitelné argumentaci
- vedeme žáky k ověřování výsledků
- vedeme žáky k aplikaci matematických znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- vytváříme u žáků zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky hledat různé způsoby řešení matematických úloh, prakticky je ověřovat
- ve vlastním řešení, při řešení využívat tvořivý přístup
- učíme žáky pracovat v matematice s informacemi z různých zdrojů
- rozvíjíme u nich důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- vedeme je k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- vedeme je k odhadu a k ověřování výsledků pomocí příkladů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům poznávat základní matematické symboly a znaky
- vedeme žáky k užívání správné matematické terminologie a symboliky
- učíme žáky vysvětlit a obhájit hodnocení svých řešení i řešení ostatních

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vzájemně si pomáhat a spolupracovat při týmové práci při řešení matematických úloh z běžného života
- učíme žáky respektovat společně dohodnutá pravidla, navodit pocit uspokojení z vlastní práce
- vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů matematické zručnosti
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahem sdělení
- učíme žáky sebehodnotit řešení zadaných matematických úloh a hodnotit řešení ostatních

Kompetence pracovní

- učíme žáky při sebehodnocení posuzovat své reálné možnosti
- vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky od diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačků, např. při provádění kontroly odhadů
- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentací a interpretací výsledků

1. ročník

4 týdně, povinný

Číslo a početní operace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Určí počet prvků v souboru (ČaPO 1) • Přiřadí přirozené číslo (ČaPO 1) • Doplní chybějící číslo (ČaPO 1) • Provádí z paměti jednoduché početní operace (ČaPO 1) • Řeší jednoduché úlohy (ČaPO 5) • Objasní vztahy rovnosti a nerovnosti do 20 (ČaPO 2) • Použije číselnou osu ve vztazích mezi čísly (ČaPO 3) • Vypočítá z paměti a zkontroluje výpočet (ČaPO 4)		- obor přirozených čísel, vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků - sčítání a odčítání s přechodem desítky v oboru čísel do 20 - zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací - vztah rovnosti a nerovnosti přirozených čísel - rozklad čísel	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Objasní vztahy rovnosti a nerovnosti do 20 (ČaPO 2) • Použije číselnou osu ve vztazích mezi čísly (ČaPO 3) • Vybere a doplní jednoduché závislosti (ZVaPD 2)		- závislosti a jejich vlastnosti, doplňování tabulek, schémat a posloupností čísel - vztahy o x méně, o x více	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Prokáže znalost základních rovinných útvarů (Geo 1)		- geometrické tvary, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - tělesa - seznámení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Nestandardní aplikace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Doplní chybějící číslo (ČaPO 1) • Provede rozbor textu úlohy, navrhne řešení, řeší úlohu (ČaPO 5)		- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

2. ročník

4+1 týdně, povinný

Číslo a početní operace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- používá přirozená čísla, počítá předměty v daném souboru (ČaPO 1) - vytváří soubory s daným počtem prvků (ČaPO 1) - čte a zapisuje a porovnává přirozená čísla, zapisuje vztah nerovnosti (ČaPO 2) - doplňuje chybějící čísla, zobrazí číslo na číselné ose (ČaPO 3) - provádí z paměti jednoduché operace (ČaPO 4) - řeší a tvoří úlohy (ČaPO 5)		- obor přirozených čísel, zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - sčítání a odčítání v oboru čísel 0-100 - zaokrouhlování na desítky - pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- orientuje se v čase (ZVaPD 1) - provede rozbor textu, navrhne řešení, řeší úlohu (ZVaPD 2) - doplňuje tabulky (ZVaPD 3)		- obor přirozených čísel, doplňování tabulek, schémat a posloupností čísel - jednoduché závislosti a vztahy o x více, o x méně, x krát více, x krát méně - slovní úlohy - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• prokáže znalost základních rovinných útvarů a jednoduchých těles v reálu (Geo 1) • měří a odhaduje délku úsečky (Geo 2)		- základní útvary v rovině - lomená a křivá čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky; měření úseček - jednotky délky (cm, dm, m) - jednotky objemu a hmotnosti (l, kg) - osová souměrnost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Výtvarná výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Nestandardní aplikace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
		- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

3. ročník

4+1 týdně, povinný

Číslo a početní operace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (ČaPO 1) • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 (ČaPO 2) • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (ČaPO 4) • vypočítá a zkontroluje výpočet, orientuje se v postupu početních úkonů (ČaPO 4) • řeší a tvoří úlohy (ČaPO 5) • upevňuje si malou násobilku		- obor přirozených čísel, sčítání a očítání v oboru čísel 0-1000 - zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - pamětné sčítání a odčítání, písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací - dělení se zbytkem (rozšiřující učivo) - malá násobilka - porovnávání, zaokrouhlování	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Prvouka Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• převádí jednotky času (ZVaPD 1) • popisuje jednoduché závislosti z praktického života (ZVaPD 2) • uvede vztah mezi zjištěnými údaji (ZVaPD 3) • orientuje se v čase • doplňuje tabulky, posloupnosti čísel		- závislosti a jejich vlastnosti, řešení slovních úloh - čas - litr, kilogram - římské číslice - počítání na počítače	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a tělesa (Geo 1) • porovnává velikost útvarů, odhaduje a měří je (Geo 2) • použije čtvercovou síť, poznává souměrné útvary (Geo 3) • spočítá obvod		-bod, lomená křivá čára,přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - délka úsečky;porovnávání úseček, jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary, kreslení a modelování ve čtvercové síti - trojúhelník - druhy, obvod, náčrtek		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
			Výtvarná výchova	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Nestandardní aplikace

Výsledky vzdělávání		Učivo		
		- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
		Český jazyk a literatura		
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

4. ročník

4+1 týdně, povinný

Číslo a početní operace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty (ČaPO 1) - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky (ČaPO 1) - vyhledává a čte čísla na ose (ČaPO 3) - procvičuje písemné sčítání a odčítání (ČaPO 2) - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (ČaPO 4) - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (ČaPO 5) - žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (ČaPO 1)		- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací - číselná řada do 1 000 000 - porovnávání, zaokrouhlování - početní operace s čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - slovní úlohy - aritmetický průměr	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Vlastivěda Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (ZVaPD 2) - popisuje jednoduché závislosti z praktického života (ZVaPD 1) - vyhledává, sbírá a třídí data (ZVaPD 1)		- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky - přímá úměrnost - slovní úlohy - římské číslice	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Vlastivěda
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce (Geo 1) • sestrojí rovnoběžky a kolmice (Geo 3) • sčítá a odčítá úsečky, určí její délku, obvod mnohoúhelníku (Geo 2) • žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (Geo 4) • žák rozpozná a znázorní jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti, překládáním papíru (Geo 5)		- lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - rýsování trojúhelníku a kružnice, konstrukce čtverce a obdélníku - obvod a obsah čtverce a obdélníku - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary - jednotky délky (převody)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Člověk a svět práce	Výtvarná výchova Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Nestandardní aplikace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy (NAÚ 1) • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech NAÚ 1)		- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

5. ročník

4+1 týdně, povinný

Číslo a početní operace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- individuálně vhodnými postupy řeší zadané úlohy (ČaPO 1) - provádí písemné početní operace (ČaPO 2) - zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky (ČaPO 3) - řeší a tvoří úlohy (ČaPO 4) - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem (ČaPO 6) - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí ho na číselné ose (ČaPO 7) - porozumí zápisu celého záporného čísla a vyznačí ho na číselné ose (ČaPO 8)		- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly (sčítání, odčítání, roznásobování závorek) - písemné algoritmy početních operací - aritmetický průměr - počítání v oboru přes milion - písemné dělení 2ciferným dělitelem	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Vlastivěda Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vyhledává, sbírá a třídí data (ZVaPD 1) - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (ZVaPD 2)		- závislosti a jejich vlastnosti, odhad - sestavování diagramů, tabulky a přehledy. vyhledávání v jízdním řádu - římské číslice - jednotky délky, času, obsahu, objemu, hmotnost, objemu - diagramy, grafy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Vlastivěda
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce (Geo 1) • graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry (Geo 2) • sestrojí rovnoběžky a kolmice (Geo 3) • pojmenuje základní jednotky obsahu (Geo 4) • pomocí čtvercové sítě řeší obsah čtverce a obdélníku, užívá základní jednotky obsahu (Geo 5) • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti (Geo 5)		- čtverec, obdélník, kružnice, kruh, pravidelný šestiúhelník - přesné rýsování a přenášení úseček pomocí kružítka - obvod a obsah obrazce, základní jednotky obsahu a převody, určení obsahu - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary - střed úsečky - kružnice, kruh - vzájemná poloha kružnic - konstrukce pravidelného šestiúhelníku, trojúhelníku, obdélníku, čtverce - síť krychle, kvádru, hranolu - tělesa	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Člověk a svět práce	Výtvarná výchova Anglický jazyk
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Nestandardní aplikace

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• provádí početní operace slovních úloh s různou tematikou (NAÚ 1)		- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

6. ročník

4+1 týdně, povinný

Číslo a proměnná (desetinná čísla)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• užívá desetinná čísla ke kvantitativnímu vyjádření celek - část (ČaP 4) • zaokrouhluje desetinná čísla (ČaP 2) • porovnává desetinná čísla (ČaP 9) • počítá s desetinnými čísly (ČaP 1)		• pojem, zápis, čtení, zobrazení desetinného čísla na číselné ose • porovnávání desetinných čísel • zaokrouhlování desetinných čísel • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel • převádění jednotek délky, hmotnosti, obsahu • vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly • řešení slovních úloh	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		Výchova k občanství Fyzika	Fyzika
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Číslo a proměnná (dělitelnost přirozených čísel)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• chápe pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný dělitel, společný násobek, soudělnost (ČaP 3) • rozhoduje, zda je dané číslo násobkem určitého čísla a zda je dělitelné určitým číslem na základě znaků dělitelnosti (ČaP 3) • určí (nejmenší) společný násobek a (největší) společný dělitel skupiny čísel (ČaP 3) • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení tématických úloh (NAÚ 1)		• násobek, dělitel • znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 • prvočísla a čísla složená • rozklad čísla na prvočinitele • čísla soudělná a nesoudělná • společný dělitel, největší společný dělitel (D) • společný násobek, nejmenší společný násobek (n) • řešení slovních úloh	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Geometrie v rovině a prostoru (lineární a rovinné útvary)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- používá s porozuměním pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka, rozlišuje mezi pojmy přímka a úsečka a umí je určit (Geo 2) - charakterizuje vzájemnou polohu tří bodů v rovině a dvou přímek v rovině, rozumí pojmům totožnost, kolmost a rovnoběžnost dvou přímek (Geo 5) - zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení (Geo 1) - chápe pojem úhel dvou přímek (Geo 2) - chápe pojem velikost úhlu, umí ji určit ve stupňové míře měřením a výpočtem (Geo 3) - rozlišuje úhel pravý, přímý, ostrý, tupý; sčítá a odčítá úhly a jejich velikosti - ve stupňové míře i graficky (Geo 3) - umí sestavit osu úsečky a úhlu a zná jejich vlastnosti (Geo 5)		- bod, přímka, polopřímka, úsečka - vzájemná poloha bodů a přímek v rovině - úhel, druhy úhlů, osa úhlu - odhad a měření úhlu - počítání s úhly i graficky - osa úsečky a úhlu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika	
		Tělesná výchova	
literatura		didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (trojúhelník)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- načrtne a sestaví trojúhelník (Geo 6) - využívá potřebnou matematickou symboliku (Geo 2) - rozliší a pojmenuje trojúhelník (Geo 7) - umí sestavit výšku, těžnici a zná jejich vlastnosti (Geo 6) - umí sestavit pro trojúhelník požadovanou kružnici (Geo 8)		- vnitřní úhly v trojúhelníku - součet vnitřních úhlů v trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - rovnoramenný trojúhelník - rovnostředý trojúhelník - rozdělení trojúhelníku podle vnitřních úhlů, velikosti stran - v, t, T trojúhelníku - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (shodnost, souměrnost)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- intuitivně chápe pojem shodnosti geometrických útvarů, rozpozná osové a středové souměrné útvary (Geo 2) - rozumí pojmům vzor, obraz, samodružný bod a samodružný útvar (Geo 2) - umí zobrazit v osové a středové souměrnosti základní rovinné útvary (Geo 8)		- shodnost - osová a středová souměrnost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výtvarná výchova	

Geometrie v rovině a prostoru (objem a povrch kvádrů a krychle)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi (průměty tělesa, stěny tělesa, úhlopříčky tělesem) (Geo 9) - zná vlastnosti rovnoběžníků (Geo 2) - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (Geo 10) - načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině (Geo 12)		- rovnoběžníky - povrch kvádra a krychle - jednotky obsahu - objem tělesa v krychlové síti - jednotky objemu (krychlové a duté) - síť krychle a kvádra - objem krychle a kvádra - stěnová a tělesová úhlopříčka - tělesa složená z krychlí (jejich objem a povrch) - volné rovnoběžné promítání	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty (grafy)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
rozumí diagramům, umí je vytvářet a číst (ZVaPD 1)		- procházký po čtvercové síti - čtení z grafu - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, nákresy, schémata, tabulky	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Zeměpis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Nestandardní úlohy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů (NAÚ 1) - využívá prostorovou představivost, úsudek kombinuje se znalostí (NAÚ 2)		- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

4+1 týdně, povinný

Číslo a proměnná (zlomky)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- chápe zlomek jako část celku a umí ho zobrazit, přečíst, zapsat (ČaP 4) - upravuje zlomky rozšiřováním a krácením (ČaP 1) - používá pojmy nepravý zlomek, smíšené číslo, společný jmenovatel, rovnost zlomků (ČaP 4) - porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků (ČaP 9) - počítá se zlomky (ČaP 1) - chápe pojem procento jako vyjádření setiny celku, používá symbol %, využívá desetinný zlomek (ČaP 4)		- pojem zlomek - čtení a zápis zlomků - vztah mezi zlomkem a desetinným číslem - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - rozšiřování a krácení zlomků - zlomek v základním tvaru - porovnávání zlomků - početní operace se zlomky - složený zlomek - pojem procento	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		Fyzika	Fyzika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (celá čísla)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozdělí kladné a záporné hodnoty čísel, čísla opačná (ZVaPD 2) - rozumí pojmu absolutní hodnota čísla a umí ji určit (ČaP 1) - počítá s celými čísly (ČaP 1) - řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel (NAÚ 1)		- číselná osa - rozdělení a zápis celých čísel - zobrazení na čísel. ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace s celými čísly	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (racionální čísla)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozumí pojmu racionální číslo, umí ho zapsat a umístit na číselnou osu (ČaP 4) - volí nejvhodnější způsob zápisu racionálních čísel (ČaP 4) - porovnává libovolná racionální čísla (ZVaPD 2) - provádí početní operace v oboru racionálních čísel (ČaP 1)		- početní operace s racionálními čísly - číselná osa	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (procenta)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- chápe alternativní vyjadřování části celku (ČaP 4) - vypočítá 1 % jako setinu celku (ČaP 1) - vypočítá procentovou část, počet procent a základ z patřičného zadání (ČaP 6) - řeší aplikační úlohy na procenta (ČaP 2)		- procento - promile - procentová část - základ - počet procent	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (trojúhelník)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti, určuje vrcholy, strany, úhly (Geo 2) - chápe smysl vět o shodnosti trojúhelníků a používá je při řešení úloh (Geo 7) - chápe vlastnosti výšek, těžnic, těžiště a využívá jich (Geo 5)		- věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití - konstrukce podle sss, sus, usu - konstrukce os vnitřních úhlů - kružnice vepsaná - konstrukce os stran trojúhelníku - kružnice opsaná - výšky, těžnice, těžiště, střední příčky	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis Člověk a svět práce	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (mnohoúhelníky)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rýsuje n-úhelníky (Geo 6) • určuje obvody a obsahy n-úhelníků (ČaP 9)		• n-úhelníky (trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, deltoid, nekonvexní mnohoúhelník), popis, konstrukce • obvody a obsahy n-úhelníků	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Člověk a svět práce Výtvarná výchova	Fyzika
literatura		didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (hranoly)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi (průměty tělesa, stěny tělesa, úhlopříčky tělesem) (Geo 9) • vypočítá objem a povrch tělesa (Geo 10) • načrtne a sestojí síť základních těles (Geo 11)		• krychle, kvádr, kolmý hranol • objem a povrch hranolu • síť hranolu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty (poměr, přímá a nepřímá úměrnost)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• chápe poměr, rozumí dělení celku na části v určitém poměru (ZVaPD 5) • pracuje s měřítky map a plánů (ČaP 5) • užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek - část (ČaP 4) • chápe postupný a převrácený poměr (ČaP 4) • zapíše a upraví daný poměr (ČaP 1) • změní a rozdělí základ v daném poměru (ČaP 4) • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem (ČaP 5) • chápe úměru a rovnost, vypočítá neznámý člen úměry (ČaP 5) • chápe trojčlenku a používá ji při řešení úloh z praktického života (ZVaPD 5) • prakticky používá pravoúhlou soustavu souřadnic, sestavuje grafy přímých a nepřímých úměrností (ČaP 6)		• pojem poměr • převrácený a postupný poměr • rozšiřování a krácení poměru • počítání s poměry • měřítko • přímá úměrnost a nepřímá úměrnost • trojčlenka • pravoúhlá soustava souřadnic • graf přímé a nepřímé úměrnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		didaktická technika	ostatní

Nestandardní úlohy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• užívá logický úsudek, kombinační dovednosti a prostorovou představivost, pracuje s matematickým textem v cizím jazyce (NAÚ 2)		• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

4+1 týdně, povinný

Číslo a proměnná (statistika a finanční matematika)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• provádí statistické šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry (ZVaPD 1) • umí určit aritmetický průměr, medián, modus, a rozumí jejich významu (ČaP 1) • vytváří a čte diagramy (ZVaPD 4)		• statistický soubor • statistická šetření • jednotka, znak, četnost • aritmetický průměr • medián, modus • statistické diagramy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výchova k občanství	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (mocniny a odmocniny)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rozumí pojmu druhá a třetí mocnina (ČaP 1) • rozumí pojmu druhá odmocnina a umí ji určit pomocí tabulek nebo kalkulačky (ČaP 2) • využívá jednotky obsahu a objemu při výpočtech (ČaP 1) • chápe pojem mocnina s přirozeným exponentem (ČaP 9) • sčítá, odčítá, násobí, dělí a umocňuje mocniny s přirozeným exponentem (ČaP 1)		• druhá a třetí mocnina • odmocniny, druhá odmocnina • mocniny s přirozeným mocnitelem • operace s mocninami a jejich vlastnosti • zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti • zápis ve tvaru $a \cdot 10^n$	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (výrazy)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• umí pracovat s číselným výrazem (ČaP 1) • sestaví jednoduchý výraz s proměnnou a určí hodnotu výrazu pro danou proměnnou (ČaP 7) • na konkrétních mnohočlenech s jednou proměnnou aplikuje pojmy člen, koeficient, stupeň a hodnota mnohočlenu (ČaP 7) • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných (ČaP 7) • sčítá, odčítá, násobí mnohočleny, dělí mnohočlen jednočlenem (ČaP 7) • umí umocnit a rozložit dvojčleny $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2, (ČaP 7) • rozloží mnohočlen na součin vytýkáním a pomocí vzorce (ČaP 7)		• číselný výraz a jeho hodnota • proměnná, algebraický výraz • zápis slovního textu pomocí výrazů • celistvý výraz • mnohočleny a operace s mnohočleny	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (rovnice)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• chápe vztah a zápis rovnosti, porušení rovnosti, vlastnosti rovnosti, význam zkoušky (ČaP 8) • chápe pojem kořen (ČaP 8) • využívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic (ČaP 8) • vyjadřuje neznámou ze vzorce (ČaP 8) • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice (ČaP 8)		• rovnost • rovnice • ekvivalentní úpravy • slovní úlohy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (Pythagorova věta)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• chápe vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku a používá je při řešení (ČaP 1)		• strany v pravoúhlém trojúhelníku • Pythagorova věta a obrácená věta • slovní úlohy s využitím	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (kružnice, kruh, válec)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zná pojmy kruh, půlkruh, výseč, úseč, kružnice, poloměr, průměr, tečna, sečna (Geo 2) - chápe polohové vztahy přímka-kružnice, kružnice-kružnice (Geo 1) - vypočítá délku kružnice a obsah kruhu, zná π (Geo 4) - zná pojmy soustředné kružnice a mezikruží a umí je naryšovat (Geo 6) - vypočítá objem a povrch válce (Geo 10)		- kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta - obvod kruhu, délka kružnice - obsah kruhu - válec, síť válce, objem a povrch válce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (konstrukční úlohy)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- charakterizuje útvary pomocí množin bodů dané vlastnosti (Geo 5) - využívá poznatky o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách (Geo 5) - využívá množiny bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (Geo 5)		- množiny bodů dané vlastnosti - základní pravidla přesného rýsování - základní konstrukční úlohy: konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - rozbor, popis konstrukce, diskuse	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Člověk a svět práce	
literatura		didaktická technika	ostatní

Nestandardní úlohy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
používá logickou úvahu, kombinační dovednosti a prostorovou představivost (NAÚ 2)		- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy - úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti bez použití vzorců	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		didaktická technika	ostatní

9. ročník

3+1 týdně, povinný

Číslo a proměnná (lomený výraz, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• upravuje lomené výrazy, určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl (ČaP 7) • krátí, rozšiřuje a provádí početní operace s lomenými výrazy (ČaP 7) • převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární (ČaP 8) • používá rovnice k řešení slovních úloh (ČaP 8) • počítá s lomenými výrazy a používá dovednosti ze zlomků (ČaP 7)		• lomený výraz • definiční obor lomeného výrazu • rozšiřování a krácení lomeného výrazu • početní operace s lomenými výrazy • složený lomený výraz • lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • vyjádření neznámé ze vzorce • slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (soustavy lineárních rovnic)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• řeší soustavy rovnic metodou sčítací a dosazovací (ČaP 8) • ve vhodných případech užívá grafické řešení (Geo 13) • používá soustavy rovnic k řešení slovních úloh (ČaP 8)		• soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • metody řešení (dosazovací, sčítací) • slovní úlohy vedoucí k řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Číslo a proměnná (finanční matematika)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• chápe pojmy z finanční matematiky (úrok, jednoduché a složené úrokování, daň) a umí s nimi pracovat (ČaP 9)		• věřitel, dlužník • evropský standard • jednoduché a složené úrokování	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Geometrie v rovině a prostoru (podobnost)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
rolišuje shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení umí zdůvodnit užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (Geo 7)		- podobnost a poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úsečky a změna úsečky v daném poměru - využití podobnosti (výkresy, plány, mapy)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis Výtvarná výchova	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (goniometrické funkce)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- chápe pojem orientovaný úhel a velikost tohoto úhlu v obloukové míře (Geo 7) - rozumí využití podobnosti pravoúhlých trojúhelníků k zavedení funkce sinus, kosinus, tangens (Geo 13) - využívá vlastností goniometrických funkcí pravoúhlého trojúhelníka při řešení úloh z praxe (Geo 13)		- orientovaný úhel, velikost úhlu v obloukové míře - jednotková kružnice - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - funkce sinus, kosinus, tangens a jejich vlastnosti - vztahy mezi goniometrickými funkcemi	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (jehlan, kužel, koule)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozeznává tělesa podle sítí a plášťů, sestavuje sítě plášťů a těles (Geo 11) - rozumí nárysu a půdorysu těles (Geo 6) - znázorní tělesa ve volném rovnoběžném promítání (Geo 12) - počítá povrchy a objemy těles (ČaP 1) - rolišuje rotační tělesa a chápe, jak vznikají (Geo 9) - vypočítá povrch a objem koule (Geo 10)		- jehlan, kužel, koule - zobrazovací metody - osový řez - sít' jehlanu a kužele - objem a povrch jehlanu a kužele - objem a povrch koule	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika Zeměpis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geometrie v rovině a prostoru (základy rýsování)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- věnuje pozornost kultuře grafického projevu - umí užívat různé druhy čar a kótování - rozlišuje nárys, půdorys, bokorys a umí je narýsovat		- kótování - nárys, půdorys, bokorys - zobrazovací metody	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Člověk a svět práce	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Závislosti, vztahy a práce s daty (funkce)

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- používá soustavu souřadnic k řešení úloh (Geo 13) - chápe funkce jako závislost proměnných, rozumí vztahu proměnné a závislé proměnné, rozpozná, zda závislost mezi dvěma veličinami je funkcí (ZVaPD 4) - určí definiční obor funkce (ČaP 9) - pro prvek definičního oboru určí hodnotu funkce (ČaP 1) - určí vlastnosti funkce (rostoucí, klesající, konstantní) (ZVaPD 5) - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem (ZVaPD 4) - rozpozná a používá pro řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost (ZVaPD 3) - sestrojí graf funkce zadané tabulkou (Geo 13)		- soustava souřadnic - funkce jako závislost - definiční obor a obor hodnot funkce - vlastnosti funkce - přímá a nepřímá úměrnost - lineární funkce - kvadratická funkce ve tvaru $y=ax^2$	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis	Člověk a svět práce
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Nestandardní úlohy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
používá logickou úvahu, kombinační dovednosti a prostorovou představivost (NAÚ 2)		- netradiční úlohy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Fyzika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

3 Učební osnovy

Informatika

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informačního myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nelézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Informatika

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

			1	1	1	1	1	1
--	--	--	---	---	---	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, průběžně až k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Žáci mají 1 hodinu týdně od čtvrtého do devátého ročníku. Tohoto přístupu k síti mohou žáci využít nejen pro vlastní náplň předmětu, ale i pro splnění a vyhotovení úloh vyplývajících z jiných oborů.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zjednodušili si své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy
- žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

4. ročník

1 týdně, povinný

Digitální technologie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením DT3 - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci DT1 - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí DT2 - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého		- Digitální zařízení - Zapnutí / vypnutí zařízení / aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikace (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku - Příkazy a program	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Data, informace a modelování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel DlaM2 - zakóduje / zašifruje a dekoduje / dešifruje text DlaM3 - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky DlaM3 - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček		- Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

5. ročník

1 týdně, povinný

Informační systémy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků IS2 - umístí data správně do tabulky IS2 - doplní prvky v tabulce IS2 - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný IS1 - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky IS1 - určí, jak spolu prvky souvisí IS1		- Doplňování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu - Systém, struktura, prvky, vztahy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Data, informace a modelování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout DlaM1 - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty DlaM2 - pomocí obrázku znázorní jev DlaM2 - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy DlaM3		- Data, druhy dat - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Algoritmizace a programování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- sestaví robota podle návodu AaP1 - sestaví program pro robota AaP1 - oživí robota, otestuje jeho chování AaP2 - najde chybu v programu a opraví ji AaP4 - upraví program pro příbuznou úlohu AaP2 - používá opakování události ke spouštění programu AaP3		- Sestavení programu a oživení robota - Ovládání světelného výstupu - Ovládání motoru - Opakování příkazů - Ovládání klávesnicí – události - Ovládání pomocí senzoru	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

6. ročník

1 týdně, povinný

Data, informace a modelování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozpozná zakódované informace kolem sebe DlaM1 - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady DlaM2 - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby DlaM2 - zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů DlaM2 - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) DlaM1 - ke kódování využívá i binární čísla		Data v grafu a tabulce Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Informační systémy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy IS2 - navrhne tabulku pro záznam dat IS2 - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje IS1 - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva IS1		Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnávání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Digitální technologie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory DT2 - vybere vhodný formát pro uložení dat DT2 - vytvoří jednoduchý model domácí sítě, popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě DT3 - porovná různé metody zabezpečení účtů DT5 - spravuje sdílení souborů DT2 - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy DT4		Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení, dialogová okna)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

1 týdně, povinný

Digitální technologie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí DT1 - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením DT1 - diskutuje o funkcích operačního systému DT3 - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat DT3 - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti DT2 - vysvětlí, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů DT5 - popíše prvky zabezpečení počítače a dat DT4 - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu		Hardware a software: - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy (funkce, typy, typické využití) - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě: - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě (klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa) - struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - web (fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL) - princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost: - bezpečnostní rizika (útoky, nebezpečné aplikace a systémy) - zabezpečení počítače a dat (aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat) Digitální identita: - digitální stopa (sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Informační systémy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problém výpočtem s daty IS3 - připíše do tabulky dat nový záznam IS3 - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) IS2 - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy IS2 - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat IS2		Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

1 týdně, povinný

Data, informace a modelování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností DlaM3 - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku DlaM3 - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy DlaM4 - pomocí orientovaných grafů řeší problémy DlaM4 - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností DlaM3		Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Algoritmizace a programování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost AaP4 - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná AaP1 - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby AaP5 - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování AaP4 - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému AaP3 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne kroky k jejich řešení AaP2 - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní AaP3 - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému AaP1		Vytvoření programu Opakování Podprogramy Opakování s podmínkou	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

1 týdně, povinný

Algoritmizace a programování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému AaP4 - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná AaP1 - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby AaP5 - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna AaP4 - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav AaP3 - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích AaP3 - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu AaP4 - diskutuje různé programy pro řešení problému AaP3 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne kroky k jejich řešení AaP2 - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému AaP1		Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

4 Učební osnovy

Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je

důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Prvouka

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

2	2	2						
---	---	---	--	--	--	--	--	--

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

- vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas - orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody - poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví - základní poučení o zdraví a emocích, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Některé očekávané výstupy předmětu Prvouka jsou realizované v projektu Dopravní výchova AJAX pro žáky 3. ročníků. Tento pilotní projekt strážníků městské policie seznámí žáky prostřednictvím interaktivní výuky s nejčastějšími a nejzávažnějšími problémy v oblasti kriminality, a jak se těchto neblahých projevů vyvarovat.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

- vyučuje se v prvním, druhém a třetím ročníku dvě hodiny týdně

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí

-utváří se prvotní ucelený obraz světa

-poznávání sebe i nejbližšího okolí

-seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy

-vnímání lidí a vztahů mezi nimi

-všimání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů

-porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti

-porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům

-chápaní současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace z nejrůznějších zdrojů – knihy, časopisy, internet, které jim umožní seznámení s živou a neživou přírodou

- učíme žáky pracovat s obecně užívanými termíny a symboly z oblasti přírody

- vedeme žáky k pozorování a zkoumání přírody a ke zpracování získaných poznatků

- učíme žáky zhodnotit svou činnost a práci

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů týkajících se poškozování životního prostředí a k přemýšlení o důsledcích poškozování životního prostředí

- vedeme žáky k diskusi o přírodních jevech

- vedeme žáky k experimentování s přírodními
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů ve skupině

Kompetence komunikativní

- učíme žáky správně formulovat a vyjadřovat své názory na přírodní jevy
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů z oblasti přírody
- vedeme žáky k předávání poznatků z médií a vlastních zkušeností
- učíme žáky využívat mediální prostředky pro získávání informací o zemi, člověku a ostatní biosféře

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích a v menší skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů v oblasti přírodovědného charakteru
- stanovujeme s žáky pravidla pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do ochrany životního prostředí
- seznamujeme žáky se škodlivostí používání drog a jiných návykových látek
- ve spojitosti se zdravím člověka
- učíme žáky zodpovědně se chovat v situacích ohrožujících život (požár, nehoda)
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- učíme žáky důležitosti ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně nástroje a vybavení při pozorování přírody
- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vedeme žáky k jejich omezení
- učíme žáky poskytnout první pomoc
- podněcujeme u žáků dobré pracovní návyky – úhlednost sešitů, kresba obrázků

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

1. ročník

2 týdně, povinný

Místo kde žijeme

Výsledky vzdělávání		Učivo	
1. zná cestu do školy a zpět, zná název školy, zná jméno učitelky a ředitele školy, chová se ukázněně ve škole i mimo ni, dokáže rozlišit nežádoucí formy chování		- domov - škola a okolí - naše obec - obchody - doprava	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace	Český jazyk a literatura Hudební výchova		Výtvarná výchova Hudební výchova Matematika Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Lidé kolem nás

Výsledky vzdělávání		Učivo	
2. umí si připravit pomůcky do školy, udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, umí si uspořádat pracovní místo, rozlišuje čas k práci a odpočinku 2. zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) umí vyprávět o své rodině 2. respektuje rozdílné osobnosti svých spolužáků		- rodina - soužití lidí - chování lidí - svátek a narozeniny - povolání - osobní bezpečí - právo a spravedlnost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	Hudební výchova		Výtvarná výchova Matematika Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Lidé a čas

Výsledky vzdělávání		Učivo	
3. orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina, umí vyjmenovat dny v týdnu, zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat, umí vyjmenovat měsíce, umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce, zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice		- orientace v čase - roční období - dny v týdnu - kultura (zvyky a tradice) - zimní svátky a svátky jara	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Matematika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Rozmanitost přírody

Výsledky vzdělávání		Učivo	
4. zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat, zná vybrané volně žijící živočichy a ptáky 4. umí popsat změny v přírodě podle ročních období, umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí - les, pole, louka, potok apod.		- proměny přírody - park, les, sad, zahrada, pole - stromy a rostliny - živočichové volně žijící - ptáci - domácí zvířata	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	Český jazyk a literatura		Člověk a svět práce
	Člověk a svět práce		Výtvarná výchova
	Hudební výchova		Hudební výchova
	Výtvarná výchova		Matematika
			Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Člověk a jeho zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
5. umí pojmenovat části lidského těla, zná názvy běžných onemocnění, ví co dělat v případě úrazu, zná zásady správného chování u lékaře 5. dodržuje základní hygienické návyky, zná základy správné životosprávy - výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod.		- člověk - péče o zdraví (osobní hygiena, výživa) - sporty - bezpečné chování - dopravní výchova (značky, úrazy)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebepojetí	Tělesná výchova		Člověk a svět práce
	Člověk a svět práce		Tělesná výchova

2. ročník

2 týdně, povinný

Místo kde žijeme

Výsledky vzdělávání		Učivo	
1. orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, je schopen komunikovat s prodávacem, umí zacházet s přidělenými penězi 1. ví, co se nachází ve škole, chová se ukázněně ve škole, v jídelně a družině		- domov, obec, vlast - škola, jídelna, družina - cesta do školy, dopravní situace	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace		Český jazyk a literatura Hudební výchova Výtvarná výchova	Výtvarná výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Lidé kolem nás

Výsledky vzdělávání		Učivo	
2. zná zaměstnání rodičů, umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání, zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží, pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) váží si práce a jejích výsledků 2. zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti, umí slušně požádat o pomoc a poděkovat, zná vztahy v rodině - příbuzní (sestřenice, bratranec apod.)		- rodina - soužití lidí - chování lidí - osobní bezpečí, předcházení konfliktů - právo a spravedlnost - práce a volný čas	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Hudební výchova	Hudební výchova Český jazyk a literatura
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Lidé a čas

Výsledky vzdělávání		Učivo	
3. rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost, orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny hodiny, minuty, ví, kdy má svátek a narozeniny		- orientace v čase a časový řád (podle hodin) - kalendářní rok - minulost, současnost a budoucnost - kultura	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika	Matematika Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Rozmanitost přírody

Výsledky vzdělávání		Učivo	
4. zná a umí pojmenovat hospodářská zvířata, zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky 4. zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny, chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo, apod.) zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota, apod.) 4. pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka, rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté, zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy		- proměny přírody - stromy a rostliny - houby - ovocné stromy, zelenina, zemědělské plodiny - savci, ptáci, hmyz - stavba těla savců a ptáků - živočichové v zajetí - hospodářská zvířata - na louce, na poli, v lese, u vody - životní podmínky - chování v přírodě, rizika v přírodě	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	Český jazyk a literatura		Člověk a svět práce
	Člověk a svět práce		Výtvarná výchova
	Hudební výchova		Hudební výchova
	Výtvarná výchova		Matematika Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Člověk a jeho zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• 5. předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, zná tíšňové linky • 5. zná a dodržuje základní pravidla pro chodce, umí správně přecházet vozovku, zná vybrané dopravní značky, rozlišuje dopravní prostředky, zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení cyklisty		- naše tělo (vnitřní orgány, smysly) - kostra - nemoc - úraz - péče o zdraví (osobní hygiena a čistota) - osobní bezpečí - tíšňové linky - lékárnička - sporty	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Tělesná výchova Člověk a svět práce	Člověk a svět práce Tělesná výchova
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

3. ročník

2 týdně, povinný

Místo kde žijeme

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• 1. orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, zná základní údaje z historie a současnosti obce, zná některé lidové a místní zvyky a tradice • 1. orientuje se v plánu obce, ví kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. určí hlavní a vedlejší světové strany • 1. seznámí se s významnými postavami českých dějin, pozná významné památky v Praze		- domov, obec - místní krajina - historie obce - naše vlast - dopravní výchova (riziková místa a situace) - báje, mýty a pověsti		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
		Český jazyk a literatura	Výtvarná výchova	
		Hudební výchova	Hudební výchova	
		Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura	
			Anglický jazyk	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Lidé kolem nás

Výsledky vzdělávání		Učivo		
2. zná všechny příbuzenské vztahy v rodině, zná jednotlivé druhy povolání a jejich význam pro společnost		- rodina, rodinný rozpočet, partnerství, manželství, rodičovství - lidská tvořivost, práce		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace		Hudební výchova	Hudební výchova Český jazyk a literatura Anglický jazyk	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Lidé a čas

Výsledky vzdělávání		Učivo	
3. umí se orientovat v čase, minulost, současnost a budoucnost		- orientace v čase, časový řád - život dříve - zvyky, tradice - památná místa	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola		Matematika	Hudební výchova Český jazyk a literatura
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Rozmanitost přírody

Výsledky vzdělávání		Učivo	
4. umí pojmenovat části rostlin, umí popsat projevy života rostlin, zná vybrané druhy plodů a semen, zná význam semen, zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahradě, louce, v lese) zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny 4. užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu 4. pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat 4. zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství 4. rozlišuje nerosty a horniny, přírodniny, lidské výtvořiny a suroviny 4. zná základní rozdělení živočichů (savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz), umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla, ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin, rozlišuje domácí a hospodářská zvířata 4. umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek (barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod.)		- neživá příroda - látky, vzduch, voda, půda, slunce - živá příroda - rostliny, houby, živočichové - rozmanitost přírody a její ochrana, rizika v přírodě	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		Český jazyk a literatura Člověk a svět práce Hudební výchova Výtvarná výchova	Člověk a svět práce Výtvarná výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Člověk a jeho zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
5. umí popsat lidské tělo, zná názvy vybraných kostí a svalů, dodržuje základní hygienické návyky, má povědomí o významu životního prostředí, uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista) 5. dokáže přivolat pomoc při nenadálé situaci, přiměřeně reaguje na pokyny dospělých		- lidské tělo, životní potřeby člověka - stavba těla a jeho funkce - péče o zdraví, nemoci, ochrana a prevence, první pomoc	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Tělesná výchova Člověk a svět práce		Člověk a svět práce Tělesná výchova Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Vlastivěda

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

			1+1	2				
--	--	--	-----	---	--	--	--	--

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

- je realizována ve 4. ročníku a v 5. ročníku 2 hod. týdně
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy
- žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- učíme žáky pracovat s mapou a časovou přímkou
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění základních informací, které jim umožní seznamovat se s historií a současností našeho národa
- seznamujeme žáky se základními termíny a symboly ze zeměpisné a historické oblasti
- učíme žáky zhodnotit svou práci

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyhledávat informace o naší zemi, politickém zřízení, hospodářském
- a kulturním významu
- učíme žáky vnímat náboženské a rasové problémy ve společnosti
- seznamujeme žáky s vlivem lidské činnosti na poškozování životního prostředí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění různých typů textů, map a obrazových materiálů,
- ke schopnosti je jednoduše a výstižně prezentovat
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události

- umožňujeme žákům předat získané zkušenosti a vlastní prožitky z cestování
- vedeme žáky k využití informačních a komunikačních prostředků pro vlastivědné
- a historické přiblížení situace (PC, TV, DVD, časopisy a noviny)

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky uplatnit se v kolektivu a respektovat role ve skupině
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry při společné práci se zeměpisnými
- a historickými materiály
- umožňujeme žákům prezentovat své názory při charakterizování historických událostí a geografických jevů
- při exkurzích a zeměpisných vycházkách učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, schopnosti vcítit se do problémů druhých lidí
- vedeme žáky k národnostní, náboženské a kulturní toleranci
- učíme žáky respektovat a chránit naše národní tradice, kulturní i historické dědictví
- učíme žáky vnímat společenské problémy

Kompetence pracovní

- učíme žáky orientovat se na historické přímce, na mapě, v učebnici a atlase
- vedeme žáky k pečlivé úpravě sešitů a plnění úkolů
- umožňujeme prezentace výsledků své práce nebo práce skupiny

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

4. ročník

2 týdně, povinný

Místo kde žijeme

Výsledky vzdělávání		Učivo	
1. orientuje se v okolí svého bydliště, včlení vše do krajiny, státu 1. určí světové strany v přírodě i na mapě, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 1. zná pojem nadmořská výška, umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera, rybníky, pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR a v blízkosti svého bydliště, umí vyhledat na mapě Prahu, Hlinsko a větší města ČR, zná název kraje a krajského města 1. vysvětlí závislost úrodnosti půdy na nadmořské výšce 1. umí vyhledat ČR na mapě Evropy, zná rozdíl mezi podnebí a počasím, umí charakterizovat podnebí ČR, zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří, zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem 1. s porozuměním používá pojmy pramen, soutok, ústí, povodí, úmoří 1. ví, že Praha je hlavní město ČR, zná a umí vyprávět pověst o založení Prahy, zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce 1. umí najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko, umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství apod.) seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech 1. popíše ložiska významných nerostných surovin v ČR a vysvětlí jejich využití 1. umí vysvětlit význam globu a mapy, zná význam měřítka mapy, umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky, zná základní geografické značky 1. porovnává zvláštnosti přírody a osídlení naší republiky 1. ví, jak se chovat k přírodě ohleduplně, zná zásady ochrany přírody 1. popisuje vlastní zážitky a zkušenosti z cest po kraji, ČR		- naše vlast - Česká republika (poloha, obyvatelstvo, členění, kraje a krajská města) - mapy a plány (měřítko, vysvětlivky) - orientace v krajině (hlavní a vedlejší světové strany) - povrch České republiky (podle nadmořské výšky) - vodstvo České republiky (vodní toky, nádrže, povodí, úmoří) - počasí a podnebí - půda a zemědělství (druhy a typy půd) - nerostné suroviny (těžba a zpracování) - průmysl - náš kraj	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy		Český jazyk a literatura Hudební výchova Výtvarná výchova	Přírodověda Český jazyk a literatura
literatura		didaktická technika	
materiály, pomůcky		ostatní	

Lidé kolem nás

Výsledky vzdělávání		Učivo	
2. zná jméno prezidenta a premiéra ČR, zná oficiální název ČR a státní symboly, seznámí se státním uspořádáním ČR a demokracií v ČR 2. řídí se pravidly správného soužití v rodině, škole mezi chlapci a dívkami, v okolí svého bydliště 2. rozpozná a netoleruje ve svém okolí zjevné projevy porušování základních lidských práv 2. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétní činnosti své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky		- soužití lidí (mezilidské vztahy, obchody, firmy) - vlastnictví (rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti) - Česká republika - demokratický stát (způsob řízení, státní symboly)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura
		Hudební výchova	Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Lidé a čas

Výsledky vzdělávání		Učivo	
3. zná významná místa a kulturní památky Hlinska a okolí, zná a umí vyprávět některé regionální pověsti, zná některé postavy ze Starých pověstí českých, zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin 3. zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové apod. 3. zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období (Karel IV., Jan Hus apod.)		- regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast - České země v pravěku - příchod Slovanů - Velkomoravská říše - vláda Přemyslovců - Český stát za vlády Lucemburků - život ve středověku - husitské války - první Habsburkové	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola		Matematika	Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

5. ročník

2 týdně, povinný

Místo kde žijeme

Výsledky vzdělávání		Učivo	
1. vyhledává, rozlišuje a čte v mapách, náčrtech, plánech 1. určí polohu ČR v Evropě a ukáže ji na mapě, vysvětlí pojem vnitrozemský stát, zná význam a historii hlavního města Prahy, vyjmenuje významné mezinárodní organizace, kterých je ČR členem, vlastními slovy vysvětlí význam Evropské unie 1. zná letopočet vzniku ČR, zná jméno prvního a současného prezidenta, zná pojmy vláda, parlament, zákon 1. umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje, umí popsat jejich polohu v ČR, umí najít významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech 1. zná významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech, zná významné zemědělské plodiny, s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí 1. posoudí a objasní typické regionální zvláštnosti kraje, ve kterém žije 1. ukáže na glóbusu a na mapě světa světadíl Evropa, orientuje se na mapě Evropy, umí ukázat jednotlivé evropské státy a jejich hlavní města, popíše povrch, vodstvo, podnebí, obyvatelstvo a hospodářství, s porozuměním používá pojmy světadíl, ostrov, poloostrov, oceán, vnitřní a okrajové moře 1. určí polohu Slovenska, Polska, Německa a Rakouska v Evropě a ukáže je na mapě, popíše povrch, vodstvo, obyvatelstvo a hospodářství 1. srovnává základní specifika přírody a osídlení Evropy i světa, dokáže předat zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest		- naše vlast - domov krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - kraj, v němž žijeme a další kraje ČR (města, poloha, povrch, vodstvo, zemědělství, průmysl) - Praha - hlavní město a jeho historie - sousední státy ČR (poloha, povrch, vodstvo, podnebí, hospodářství, obyvatelstvo) - Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Český jazyk a literatura Matematika Hudební výchova Výtvarná výchova	
		přesahy z učebních bloků:	
		Výtvarná výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura Anglický jazyk	
literatura		materiály, pomůcky	
		didaktická technika	
		ostatní	

Lidé kolem nás

Výsledky vzdělávání		Učivo	
2. zná státní symboly, rozlišuje základní orgány státní moci a některé jejich zástupce 2. využívá vlastních zkušeností k vyvozování základních vztahů mezi lidmi 2. rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi 2. rozezná hodnotu peněz, odhadne cenu nákupu a vrácení peněz 2. rozlišuje různé formy vlastnictví 2. v rámci regionu vyhledává, seznamuje se a snaží se řešit problémy životního prostředí		- soužití lidí (mezilidské vztahy, obchody, firmy) - vlastnictví (rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti) - kultura (podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy		Český jazyk a literatura Hudební výchova	Přírodověda Český jazyk a literatura Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Lidé a čas

Výsledky vzdělávání		Učivo	
2. vnímá historický, politický i správní systém regionu 3. rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti 3. porovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti 3. definuje změny ve výrobě, které přinesl průmysl, zhodnotí životní podmínky dělníků v průběhu 19. stol. 3. popíše, jaké změny přinesla modernizace ve městech 3. k získávání poznatků o minulosti i současnost využívá i regionálních zdrojů, knihovny, muzea, skanzen 3. zná pojmy a umí časově zařadit baroko, osvícenství, parní stroj, obrození apod. 3. zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období (J. A. Komenský, Marie Terezie, Josef II., T. G. Masaryk apod.) 3. zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů na základě pochopení historických souvislostí		- současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny) - orientace v čase (dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace) - doba pobělohorská - život v barokní době - školství (Jan Amos Komenský) - osvícenství (Marie Terezie, Josef II.) - život na vesnici (18. století) - manufaktury a první stroje (čeští vynálezci) - národní obrození (vlastenci) - revoluční rok 1848 - stroje ovládly život, rozvoj kultura a umění (2. polovina 19. století) - 1. světová válka (život lidí) - vznik Československé republiky (T. G. Masaryk) - 2. světová válka a poválečná léta - od totalitní moci k demokracii	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Matematika	Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Přírodověda

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

			1	1				
--	--	--	---	---	--	--	--	--

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Přírodověda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, v přírodovědě se realizují dva okruhy.

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Některé očekávané výstupy předmětu Přírodověda jsou realizované v projektu Prevence kriminality a bezpečnosti BESIP. Projekt je určen pro žáky 4. ročníků a je zaměřený na dopravní výchovu (pravidla silničního provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání atd.).

2. Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. ročníku a v 5. ročníku 1 hod. týdně

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace z nejrůznějších zdrojů – knihy, časopisy, internet, které jim umožní seznámení s živou a neživou přírodou
- učíme žáky pracovat s obecně užívanými termíny a symboly z oblasti přírody
- vedeme žáky k pozorování a zkoumání přírody a ke zpracování získaných poznatků
- učíme žáky zhodnotit svou činnost a práci

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů týkajících se poškozování životního prostředí a k přemýšlení o důsledcích poškozování životního prostředí
- vedeme žáky k diskusi o přírodních jevech
- vedeme žáky k experimentování s přírodními
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů ve skupině

Kompetence komunikativní

- učíme žáky správně formulovat a vyjadřovat své názory na přírodní jevy
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů z oblasti přírody
- vedeme žáky k předávání poznatků z médií a vlastních zkušeností
- učíme žáky využívat mediální prostředky pro získávání informací o zemi, člověku a ostatní biosféře

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích a v menší skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů v oblasti přírodovědného charakteru
- stanovujeme s žáky pravidla pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do ochrany životního prostředí
- seznamujeme žáky se škodlivostí používání drog a jiných návykových látek
- ve spojitosti se zdravím člověka
- učíme žáky zodpovědně se chovat v situacích ohrožujících život (požár, nehoda)
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- učíme žáky důležitosti ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně nástroje a vybavení při pozorování přírody
- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vedeme žáky k jejich omezení
- učíme žáky poskytnout první pomoc
- podněcujeme u žáků dobré pracovní návyky – úhlednost sešitů, kresba obrázků

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

4. ročník

1 týdně, povinný

Rozmanitost přírody

Výsledky vzdělávání		Učivo
• umí charakterizovat některá společenstva (ekosystémy) - les, louka, voda, pole, u lidských obydlí • zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech • popíše základní znaky a stavbu těla hub, rostlin a živočichů • zná jejich způsob života • zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech • umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev • seznámí se se základními pravidly ochrany přírody • ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra • ví, jak se máme v lese a vůbec v přírodě chovat • zná živou a neživou přírodu • charakterizuje přírodní jevy a z nich vyplývající rizika (RP6) • definuje pojem vzduch, voda, minerály, horniny, půda, slunce • popíše koloběh vody v přírodě • zná základní jednotky délky, hmotnosti, teploty, času • objasní pojem bod mrazu a bod varu • vysvětlí pojem energetické suroviny • vyjmenuje různé měřicí přístroje • uvede příklady potravního řetězce • vysvětlí význam půdy, lesů a vodních toků		- příroda živá a neživá - houby - rostliny - živočichové - ekosystém les (rostliny a živočichové našich lesů) - příroda v zimě - neživá příroda (součásti, minerály a horniny, vlastnosti látek) - ekosystém pole (rostliny a živočichové polí) - ekosystém louka (rostliny a živočichové na loukách) - ekosystém park - ekosystém lidských obydlí (rostliny a živočichové) - ekosystém rybník (rostliny a živočichové) - ekosystém potok a řeka (rostliny a živočichové) - člověk a příroda
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	Český jazyk a literatura Vlastivěda Člověk a svět práce Výtvarná výchova	Člověk a svět práce

Člověk a jeho zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo
• rozezná znaky života • zná podmínky pro život • chápe podmínky rovnováhy v přírodě • pozná zákony přírody • ví, jaké je místo člověka v přírodě		- péče o zdraví, zdravá výživa (první pomoc) - osobní bezpečí - péče o zdraví
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	Tělesná výchova Člověk a svět práce Hudební výchova	Člověk a svět práce Tělesná výchova

5. ročník

1 týdně, povinný

Rozmanitost přírody

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zná různé podmínky života na Zemi - rozděluje nerosty a horniny - určí nerudní suroviny, rudy a energetické zdroje - popíše vznik, složení a význam půdy - orientuje se v základních pojmech vesmíru (galaxie, Slunce, souhvězdí, planety Země, měsíc) - určí podnebné pásy a jejich typické představitele - umí třídit organismy - zná vlastnosti magnetu - ví, co je gravitační síla - zná postavení Země ve vesmíru - ví, co jsou jednoduché stroje - zná různé formy a druhy energie - ví, jak se přenáší informace		- člověk a neživá příroda - horniny a nerosty - půda - člověk a vesmír (Slunce, planety, sluneční soustava) - člověk a živá příroda - rozmanitost života na zemi - život v různých podnebných pásích - Česká republika - oblast mírného podnebné pásu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Český jazyk a literatura Člověk a svět práce Hudební výchova	Člověk a svět práce
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Člověk a jeho zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zná člověka, jeho životní podmínky a vztahy k prostředí - zná části lidského těla - zná funkce lidského těla-ústroj - ví, jak se zpracovávají výrobky - ví, jak si chránit své zdraví - umí odmítnout návykové látky - rozpozná život ohrožující zranění a zná zásady první pomoci - zvládá ohleduplné chování k druhému pohlaví - zná zásady zdravého životního stylu - umí efektivně plánovat čas		- člověk - je součástí přírody - společné znaky člověka s ostatními živočichy - lidské tělo - jednotlivá ústrojí lidského těla - člověk a lidské výtvoř - člověk zpracovává výrobky - člověk přijímá informace - člověk si usnadňuje svoji práci - ochrana zdraví a přírody - vztah člověka k životnímu prostředí	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy		Český jazyk a literatura Vlastivěda Tělesná výchova Člověk a svět práce Hudební výchova	Člověk a svět práce Tělesná výchova

5 Učební osnovy

Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i

poznávání otázek obrany státu

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Dějepis

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

					2	1	1	2
--	--	--	--	--	---	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku 2 hodiny týdně a v 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...

VDO – demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke zhodnocení své práce v předmětu
- vedeme je k získávání a vyhledávání poznatků z nejrozličnějších zdrojů (internet, encyklopedie, odborná literatura), které žákům umožní poznávání dějin vlastního národa (regionu) v kontextu s evropským vývojem
- učíme žáky pracovat se základními pojmy a letopočty, které pak následně dokáží zařadit do širších historických souvislostí a vytvářet si ucelený pohled na jevy ve společnosti
- podněcujeme žáky k vnímání souvislostí v národních i světových dějinách

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznat příčiny problémů vedoucích k válkám a přemýšlet o jejich příčinách a důsledcích
- vedeme je k vyhledávání informací vhodných k charakterizování nejdůležitějších historických událostí
- vedeme je k zaujímání vlastních stanovisek k nejdůležitějším historickým událostem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému vyjádření svých názorů na daná historická témata
- učíme je obhájit svůj názor na historické události a respektovat názor druhých
- učíme žáky porozumět různým typům písemných, zvukových i obrazových záznamů (např. historické mapy...)
- vedeme je k předávání poznatků z exkurzí

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině při vytváření dějepisných projektů
- učíme žáky uplatnit se v kolektivu, rozlišit a respektovat role ve skupině (sběr a třídění dat, vytváření schémat, grafů a map, prezentace...)
- umožňujeme žákům prezentovat a obhajovat vlastní myšlenky při charakterizování historických událostí jednotlivých zemí a regionů
- upozorňujeme žáky na to, že dějiny jsou nedílnou součástí lidské společnosti
- učíme žáky respektovat rozdílné názory druhých lidí na dějinné události a čerpat z nich poučení

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění ve městě
- vedeme žáky k národnostní, náboženské a kulturní toleranci
- učíme žáky respektovat a chránit naše národní tradice, kulturní i historické dědictví a projevovat pozitivní postoj k uměleckým hodnotám
- učíme žáky vnímat společenské i celosvětové problémy

Kompetence pracovní

- učíme žáky využívat a vyhledávat důležité informace z rozličných zdrojů, orientovat se na historické přímce, na mapě, v učebnici a atlase
- vedeme žáky k tvorbě schémat, grafů, modelů, kresbě obrázků, zhotovování jednoduchých nástrojů, oděvů
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce nebo práce skupiny

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

6. ročník

2 týdně, povinný

Pravěk

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • osvojí si práci s časovou přímkou • osvojí si základní periodizaci dějin		Úvod do učiva. Význam zkoumání dějin. Získávání informací o dějinách Historické prameny Naše země v období pravěku	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Vztah člověka k prostředí			Výtvarná výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Starší doba kamenná

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu		Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výtvarná výchova	

Mladší doba kamenná

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• objasní význam zemědělství, dobytčářství pro lidskou společnost • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských		Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Doba kovů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost		Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu (zánik rodové společnosti)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Starověk

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - počopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ		Starověk - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - náboženské představy a počátek písma	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení			Výtvarná výchova Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Řecko a Řím

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury - počopí podstatu antické demokracie - chápe přínos antické civilizace pro rozvoj evropské kultury - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše		Řecko - kořeny řecké civilizace, archaické a klasické období, Makedonie, helénismus Řím - království, republika, císařství, počátky křesťanství, římská kultura, rozpad římské říše, naše země v době římské	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		Český jazyk a literatura Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Konec starověku + raný středověk

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti		Konec starověku - křesťanství - zánik západořímské říše Raný středověk - nový etnický obraz Evropy - formování prvních státních celků v Evropě (byzantská, arabská, franská říše) - islám	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Zeměpis Matematika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

1 týdně, povinný

Středověk - raný

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - konflikty mezi světskou a církevní mocí - uvede příklady románské kultury		Raný středověk - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura Výchova k občanství	Český jazyk a literatura
literatura		didaktická technika	ostatní

Středověk – společnost ve vrcholném středověku

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci		Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - krize církve a husitství - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		Český jazyk a literatura Výchova k občanství	Výtvarná výchova Český jazyk a literatura
literatura		didaktická technika	ostatní

Středověk - pozdní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí		Pozdní středověk - doba poděbradská - doba jagellonská	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výtvarná výchova	
literatura		didaktická technika	ostatní

Novověk - raný

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		Raný novověk Počátky novověku - humanismus - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení			
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

8. ročník

1 týdně, povinný

Novověk - raný

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy		Raný novověk český stát v předbělohorských poměrech třicetiletá válka občanská válka v Anglii	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity		Český jazyk a literatura Hudební výchova Výtvarná výchova	
literatura		didaktická technika	ostatní

Období od 2. pol. 17. st. do konce 18. st.

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií		Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.: - baroko, osvícenství - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - Velká franc. revoluce, napoleonské období, vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		Český jazyk a literatura Hudební výchova Výtvarná výchova	Matematika
literatura		didaktická technika	ostatní

Novověk od konce 18. st. do r. 1914

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a - napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození		Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny napoleonské války a jejich důsledky průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj utváření novodobého českého národa rok 1848 v Evropě a v Čechách postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., procesy sjednocování v Německu a v Itálii občanská válka v USA	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti		Český jazyk a literatura Výchova k občanství Hudební výchova Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

2 týdně, povinný

Moderní doba - do pol. 20. st.

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické prostředí - učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu - učí se úctě k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím		Moderní doba Situace v letech 1914 – 1948 první světová válka situace v Rusku, ruské revoluce vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech počátky fašistického hnutí SSSR v meziválečném období světová hospodářská krize a její důsledky první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čechy a Morava druhá světová válka domácí a zahraniční odboj mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa poválečné Československo v letech 1945 – 1948 únorový převrat 1948	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity		Český jazyk a literatura Výchova k občanství Hudební výchova Výtvarná výchova	
		přesahy z učebních bloků: Výtvarná výchova Zeměpis Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie	
literatura		materiály, pomůcky	
		didaktická technika	
		ostatní	

Moderní doba - od pol. 20. st. do současnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa • seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech • učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti • učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa • uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých • seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) • učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů • seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR • ustavení demokratického režimu • hrozba terorismu • vliv médií na každodenní život a politické dění • ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)		Dějiny od poloviny 20. století do současnosti postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) krize sovětského impéria a „perestrojka“ obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ rozpad Československa, vznik ČR Česká republika na přelomu tisíciletí technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	Český jazyk a literatura Výchova k občanství	Zeměpis Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Výchova k občanství

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

					1	1	1	1
--	--	--	--	--	---	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

- 6. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

- OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MKV (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- MDV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací o společnosti, kultuře, morálce a jiných společenských jevech
- vedeme žáky k účasti na společenskovedních soutěžích
- učíme žáky samostatně organizovat některé činnosti ve třídě (hry, soutěže se společenskou tematikou) pro ostatní spolužáky
- vedeme žáky k osvojování společenskovedních poznatků formou, kdy žák učí žáka
- učíme žáka hodnotit v rámci výchovy k občanství práci svoji a ostatních

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznat společenský problém a pokusit se jej samostatně řešit
- učíme žáky vyjádřit a obhájit vlastní názor v oblasti společenských problémů
- vedeme žáky k vyhledávání informací (internet, encyklopedie, odborná literatura) potřebných k řešení společenských problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vhodně vyjádřit svůj vlastní názor na společenské problémy a jevy a obhájit je
- vedeme žáky k předávání nových společenskovedních poznatků z exkurzí ostatním
- učíme žáky naslouchat druhým lidem a orientovat se v mezilidských vztazích
- učíme žáky respektovat pokyny a dodržovat stanovená pravidla při výuce

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vzájemné spolupráci, pomoci, respektu a úctě v hodinách výchovy k občanství
- učíme žáky ovládat své jednání a chování a dodržovat školní řád a pravidla třídy při exkurzích a výletech

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat se navzájem a dodržovat pravidla slušného chování při práci v hodině
- učíme žáky stanovit vlastní pravidla třídy
- učíme žáky úctě k národním tradicím – výstavy – Vánoce, Velikonoce
- učíme žáky vzájemné pomoci, zejména novým a slabším žákům
- učíme žáky úctě k přírodě – třídění odpadu, jarní úklid, čištění lesa

Kompetence pracovní

- učíme žáky vhodně používat pomůcky včetně učebnic
- učíme žáky plnit si své povinnosti
- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti při práci v hodinách výchovy k občanství

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních kompetencí
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

6. ročník

1 týdně, povinný

Člověk v rytmu času

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zhodnotí nabídku kulturních institucí, kriticky přistupuje k mediálním informacím, aktivně vystupuje proti vandalskému chování - porovnává různé podoby a projevy kultury, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné projevy kultury - umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty, umí vysvětlit původ a dodržování svátků		Kulturní instituce, kulturní dědictví Masová kultura, odlišné kultury, tolerance Kulturní chování Kalendář, významné dny a státní svátky Časová přímka, letopočet, lidová moudrost a přísloví	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity			Hudební výchova Dějepis Anglický jazyk
literatura		didaktická technika	ostatní

Rodina

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - nenásilné řešení konfliktů, vysvětlí význam harmonických vztahů v rodině - objasní potřebu tolerance ve společnosti - respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory - zaujímá aktivní postoj proti projevům nesnášenlivosti - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje		Postavení jedince v rodině Role členů rodiny, vztahy v rodině, problémy v rodině Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory Naše životní role Pravidla a normy chování, mezilidská komunikace Využití volného času a životospráva	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti			Přírodopis Matematika
literatura		didaktická technika	ostatní

Když rozhodují vteřiny

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- umí se orientovat v mimořádných událostech - dokáže poskytnout základy první pomoci		Ochrana člověka za mimořádných událostí První pomoc	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Život ve škole

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- orientuje se ve vzdělávacím systému ČR - respektuje pravidla školního života		Vzdělávání - systém Pravidla školního života Umění se učit	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Domov, náš region, naše vlast

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých důlů v rodině, ve škole, v obci - vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - má kladný vztah k životnímu prostředí, třídí odpady		Domov - pojem domova, prostředí domova Bydliště a okolí, obec, obecní zřízení (úřady, zastupitelstvo) Život v regionech, naše vlast (symboly, demokracie) Nejširší domov = naše planeta Země Ohrožená příroda a ohrožená kultura	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět			Přirodopis Dějepis Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Historie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• umí se orientovat v jednotlivých historických etapách • dokáže vyjmenovat významné osobnosti včetně prezidentů naší země		Od pravěku až k 21. století Umělci, vynálezci, sportovci Prezidenti Praha - hlavní město	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Úvod do lidských práv

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• respektuje kulturní odlišnost lidí • dokáže objasnit základní lidská práva a svobody • dokáže předcházet konfliktním situacím		Podobnost lidí Listina základních práv a svobod Konflikt a jeho řešení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

1 týdně, povinný

Život mezi lidmi

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- objasní pojem osobnost, socializace - orientuje se ve vlivu rodiny, školního prostředí, vrstevníků na svoji osobnost - dokáže rozlišit verbální a neverbální komunikaci - dokáže vysvětlit pojem masmédia a jejich vliv na náš život		Osobnost, socializace Vliv rodiny, školního prostředí, vrstevníků Komunikace Masmédia	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Člověk a kultura

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- popíše kulturní projevy našeho regionu - zná hodnoty a tradice našeho regionu - orientuje se v umění - uvede některá významná náboženství, dokáže objasnit pojem víra - dokáže zhodnotit smysluplné volnočasové aktivity		Kulturní projevy, hodnoty a tradice Umění Estetika Víra a náboženství Etika, etiketa Volný čas	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Přírodní a kulturní dědictví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zdůvodní ochranu přírodního a kulturního bohatství - dokáže rozlišit obnovitelné a neobnovitelné zdroje - dokáže vysvětlit pojem recyklace		Krásy naší země Ochrana přírodního a kulturního bohatství UNESCO Recyklace Obnovitelné a neobnovitelné zdroje Ekologické projekty a organizace	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Majetek v našem životě

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu z hlediska zdraví (VkZ2) - vysvětlí přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím (VkZ3) - uplatňuje osвоенé dovednosti proti manipulaci z řad vrstevníků, médií či sekt (VkZ14) - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví - dodržuje zásady hospodárnosti, objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a svěřeným majetkem - rozlišuje zdroje příjmů státu a oblasti výdajů - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb a fungování trhu - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání		Naše potřeby, potřeba peněz Majetek a vlastnictví Hospodaření s majetkem a penězi, význam rozpočtu Zdraví - největší bohatství	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Matematika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Právní základy státu

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- umí rozlišit složky státní moci ČR - zná pojem politika a politická kultura - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		Stát a právo, znaky státu Státní občanství Typy a formy státu Státní symboly Složky státní moci Demokracie, volby	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Svět kolem nás

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zaujímá aktivní postoj proti projevům nesnášenlivosti • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu		- Spolupráce mezi zeměmi - Evropská unie, mezinárodní organizace (NATO, OSN) - Ochrana obyvatel za mimořádných událostí - Spolupráce lidí, tolerance a nesnášenlivost - Národnostní menšina - Mezinárodní červený kříž		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí			Člověk a svět práce Přírodopis	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Lidská práva

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• posoudí význam ochrany těchto práv • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • vysvětlí pojem základní lidská práva a práva dítěte		Základní lidská práva a specifická lidská práva Vztahy ve společenství, rovnost a nerovnost lidí Ochrana lidských práv u nás i v celosvětovém měřítku		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Anglický jazyk	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Člověk a morálka

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá rozhodný postoj proti všem projevům nesnášenlivosti - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		Mravnost a morálka Všelidské mravní hodnoty Svoboda a odpovědnost za své jednání Lidská důstojnost a nedotknutelnost Vztah morálky a práva Diskriminace, rasismus, náboženská nesnášenlivost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti			
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

8. ročník

1 týdně, povinný

Osobnost

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • pochopí, jak lze usměrňovat a rozvíjet charakterové a volní vlastnosti, jak rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru, seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egoismus • pochopí role citů v našem životě • porozumí významu kamarádských a přátelských vztahů v životě člověka • pochopí překážky, se kterými se může setkat při uspokojování svých cílů a potřeb, a vysvětlí, jak řešit náročné životní situace - frustraci, konflikt, stres • učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci • zamyslí se nad smyslem života a chápe potřebu konání dobra nejen v osobním prospěchu, ale i v obecném zájmu • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky • respektuje změny v období dospívání, zvláště k opačnému pohlaví (VkJ11)		Rozdíly mezi lidmi Osobnost, puberta, adolescence Představy o budoucnosti, dospělost, stáří Sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení Temperament, charakter Motivace, zájmy, potřeby, hodnoty Vlohy, schopnosti, dovednosti, talent, IQ		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti			Člověk a svět práce Přírodopis Matematika	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Psychické procesy a stavy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• objasní rozdíl mezi smyslovým a rozumovým poznáváním skutečnosti • učí se rozvoji paměti a pozornosti • pochopí rozdíl mezi hrou, učením a prací • pochopí role citů, zná jejich druhy a vlastnosti		Smyslové poznávání Rozumové poznávání skutečnosti, myšlení Paměť, pozornost Hra, učení, práce City	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Člověk v sociálních vztazích

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • objasní potřebu tolerance ve společnosti • uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek (VkZ13) • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým		Asertivita, pasivita, agrese Stres Zdraví Návykové látky Drogy, protidrogová prevence a ochrana Ochrana člověka za mimořádných situací	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hospodaření

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• objasní potřebu práce • rozpozná výrobní a nevýrobní odvětví • rozumí nabídce a poptávce		Práce Výrobní a nevýrobní odvětví Trh a jeho fungování	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Právo - obecná část

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • objasní význam právní způsobilosti • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • uplatňuje svá práva • zná rozdělení státní moci		Právní a morální normy, následky porušování norem Právní vztah - právní způsobilost, právní řád, právní předpisy a normy Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní Listina základních práv a svobod	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Člověk a svět práce
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Právo - občanské a pracovní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• objasní práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele • zná náležitosti pracovní smlouvy		Zaměstnanec, zaměstnavatel (práva a povinnosti) Pracovní poměr Pracovní smlouva	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané			Dějepis
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

Právo - rodinné

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rozlišuje manželství a partnerství • dokáže objasnit rodičovskou zodpovědnost		Manželství Rodičovská zodpovědnost Registrované partnerství	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

Právo - přestupkové

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rozumí povinnosti prokazování totožnosti • zná instituce a orgány, které se podílejí na ochraně obyvatel a jejich majetku		Přestupek Úloha MP Prokazování totožnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

Právo - trestní

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozpozná protiprávní jednání - rozliší přestupek a trestný čin - zná druhy trestů a jejich účel - dokáže objasnit pojem trestní odpovědnost - rozumí pojmům obviněný, odsouzený, loupež, krádež, nutná obrana a krajní nouze		Trestné činy Trestní odpovědnost Druhy trestů (odnětí svobody), účel trestů Nutná obrana a krajní nouze Pojmy: obviněný, odsouzený, loupež, krádež Trest smrti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Právo - evropské

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zná orgány EU - objasní výhody členství v EU		Orgány EU	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí			Člověk a svět práce Tělesná výchova Přírodopis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

1 týdně, povinný

Občan

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu z hlediska zdraví (VkJZ)		Já jako občan obce (život v obci, správa a řízení obce, volby) Úřady (povinnosti úředníků, státní občanství, OP, občanství EU)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity			Český jazyk a literatura
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Občan a právo

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky (osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci) - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		Význam práva, právní řád ČR, zákony Občanskoprávní vztahy Občanský zákoník, vlastnické právo, dědictví Ochrana majetku, pojištění majetku Smlouvy Odpovědnost za škodu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Právní ochrana, pracovní poměr

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozdílí a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb a jejich součinnost - objasní formy odměňování za práci a pomoc státu ve prospěch zaměstnanců - rozdílí úkoly orgánů právní ochrany občanů, význam zákoníku práce v pracovním procesu		Orgány PO a sankce, přestupky a správní řízení Občanské soudní řízení, trestní právo, význam trestů Děti a paragrafy, trestná činnost mladistvých Volba povolání, plánování vlastní budoucnosti Pracovní činnost, prostředí, prostředky a předmět Hledání zaměstnání, úřad práce, životopis Pracovní právo, pracovní smlouva	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika			Člověk a svět práce

Rodina

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• objasní základní práva a povinnosti manželů • rozlišuje mravní a právní důsledky rozvodu • vysvětlí formy pomoci státu rodinám • uvede rozdíl mezi osvojením a adopcí		Partnerství, manželství, formy pomoci státu rodinám Rodiče a děti Výchova, právní odpovědnost rodičů, rozvod, náhradní rodičovská péče, adopce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hospodaření

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• vysvětlí úlohu státu v hospodářství, základní cíle hospodářské politiky a nástroje k jejich dosažení • pochopí podstatu fungování trhu • vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • vysvětlí podstatu a formy podnikání • objasní, co zahrnuje sociální politika státu • uvede příklady hotovostního a bezhotovostního placení • vysvětlí význam úroku placeného a přijatého • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje		Stát a národní hospodářství Státní rozpočet Sociální politika státu Peněžní ústavy Právní subjekty podnikání, živnostník	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Člověk a svět práce Zeměpis Přírodopis Dějepis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Globální svět

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • uvede příklady projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj k jeho potírání • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady jejich řešení v obci a regionu • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu		- Globální problémy, lokální problémy a jejich řešení - Ekologie ve světě - Globalizace, globální problémy - Války a ozbrojené konflikty - Humanitární pomoc	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané			Člověk a svět práce Zeměpis Přírodopis Dějepis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Životní perspektivy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zamyslí se nad smyslem života a chápe potřebu konání dobra nejen v osobním prospěchu, le i v obecném zájmu • zodpovědně se zamýšlí nad volbou povolání a zhodnotí význam informací při tomto rozhodování • uplatňuje osvojené dovednosti proti manipulaci z řad vrstevníků, médií či sekt (VkJ14)		Životní plány a cíle Smysl života Seberealizace Štěstí	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti			Člověk a svět práce Přírodopis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

6 Učební osnovy

Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Fyzika

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

					2	1	1+1	2
--	--	--	--	--	---	---	-----	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Fyzika se vyučuje v 6., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně a v 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VyDem Ob)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EkV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)
- vzájemné respektování (MultiKulV)

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací

- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

6. ročník

2 týdně, povinný

Látky a tělesa

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles		- látko a těleso - částicové složení látek, složení atomu - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života		Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	Zeměpis Informační a komunikační technologie
literatura		didaktická technika	ostatní

Fyzikální veličiny

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - objasní činnost teploměru - zná vztah mezi hustotou, objemem a hmotností - ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - změří časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin - změří hustotu hustoměrem		Fyzikální veličiny - délka - hmotnost, laboratorní váhy - objem, odměrný válec - hustota - teplotní roztažnost těles - teplota, teploměry - čas, stopky a hodiny	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika Fyzika Přírodopis	Matematika Informační a komunikační technologie
literatura		didaktická technika	ostatní

Úvod do elektrického pole

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• definuje základní pojmy ze stavby látek • porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) • vysvětlí, jak vzniká iont a rozlišuje kationt a aniont • vysvětlí a uvede příklad vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech • uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody • rozlišuje zdroje napětí a objasní účinky elektrického proudu		- atomy, molekuly, ionty - elektrování těles, elektrické pole - vodiče a izolanty	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Úvod do magnetického pole

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry • zjistí, zda na těleso působí magnetická síla		- stavba magnetu - magnetické pole, indukční čáry	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

1 týdně, povinný

Pohyb tělesa

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - rozlíší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - určí, zda je pohyb nerovnoměrný a spočítá jeho průměrnou rychlost - rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly		- pohyb a klid tělesa, jejich relativnost - dráha a čas - posuvný, otáčivý pohyb - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - okamžitá a průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika Fyzika	Matematika Fyzika Informační a komunikační technologie
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Síla

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí a změří třecí sílu, s porozuměním vysvětlí význam materiálu a drsnosti styčné plochy - rozeznává jednotlivé druhy sil - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - změří sílu siloměrem a vypočítá F_g - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh - rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly - objasní používání páky a kladky - určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů		- síla působící na těleso - gravitační síla, gravitační pole - třecí síla - skládání sil a výslednice sil - těžiště tělesa - Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí) - otáčivé účinky síly - páka - pevná kladka	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika Fyzika Přírodopis	Matematika Fyzika Informační a komunikační technologie

Kapaliny

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné kapalině chování tělesa v ní (Archimédův zákon) - vysloví Pascalův zákon a umí objasnit konkrétní příklad - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách pro řešení konkrétních		- tlaková síla - tlak - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlková síla působící na tělesa v kapalině - Archimédův zákon -plování, vznášení se a potápění těles v kapalině	
- vysloví Pascalův zákon a umí objasnit konkrétní příklad - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách pro řešení konkrétních praktických problémů			
- užívá vztah mezi tlakem, tlakovou silou a plochou na níž síla působí - určí tlakovou sílu, její směr a velikost v jednoduchém případě			
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
		Fyzika Chemie	
		Fyzika Český jazyk a literatura Fyzika Informační a komunikační technologie	
literatura		materiály, pomůcky	
didaktická technika		ostatní	

Plyny

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidném plynu chování tělesa v něm - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidném plynu chování tělesa v něm - využívá poznatky o zákonitostech tlaku plynech pro řešení konkrétních problémů - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných plynech pro řešení konkrétních praktických problémů (podtlak, přetlak)		- atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě - aerostatická vztlková síla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
		Fyzika Chemie Zeměpis	
		Fyzika Informační a komunikační technologie	

8. ročník

2 týdně, povinný

Energie

Výsledky vzdělávání		Učivo
- definuje pojem mechanická práce a výkon - rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná - s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh - určí v jednoduchých případech polohovou a pohybovou energii tělesa - z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty, určí, jak ji můžeme změnit - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením, prouděním apod.) - vypočítá množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem - dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		- mechanická práce - výkon - polohová a pohybová energie tělesa - vnitřní energie tělesa - tepelná výměna - teplo přijaté a odevzdané tělesem - druhy tepelných výměn - změny skupenství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	Člověk a svět práce Chemie Fyzika Matematika Fyzika Informační a komunikační technologie

Meteorologie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě • rozlišuje základní meteorologické prvky a pojmy • objasní děje v atmosféře • zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje		- atmosféra - meteorologické veličiny - ochrana ŽP	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Zeměpis	Zeměpis Fyzika Informační a komunikační technologie
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Akustika

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny		- zvuk, zdroj zvuku - šíření zvuku - odraz zvuku - tón, výška tónu - kmitočet tónu - hlasitost	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis	Fyzika Informační a komunikační technologie
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Elektrické pole

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem - popíše změnu odporu vodiče v souvislosti s fyzikálními parametry - pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben - používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách ($I = U/R$) - zná některé zdroje napětí a změří napětí voltmetrem - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) změří elektrický proud ampérmetrem - vysvětlí rozdíl mezi vodičem a izolantem - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat		- atom a jeho složení - elektrický náboj - elektrická síla, elektrické pole - elektrický proud - elektrické napětí - pravidla bezpečné práce - zkrat - pojistka - Ohmův zákon - odpor vodiče - jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	Fyzika Informační a komunikační technologie

9. ročník

2 týdně, povinný

Elektromagnetické jevy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - popíše způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí - objasní vznik magnetického pole kolem cívky a dokáže uvést příklady jeho využití - určí význam polovodičové diody - umí zapojit polovodičovou diodu - určí, kde a proč se polovodičové diody využívají		- magnetické vlastnosti látek - magnety a magnetické pole - elektromagnety - elektromagnetická indukce - střídavý proud - transformátor - výroba a přenos elektrické energie - druhy elektromagnetického záření	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika	Fyzika
		Chemie	
		Zeměpis	Informační a komunikační technologie
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Jaderná fyzika

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - popíše, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - vysvětlí nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus		- atomové jádro jaderná energie - štěpení atomového jádra - řízená a neřízená štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderná energetika - účinky zbraní hromadného ničení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Chemie	Fyzika
		Přírodopis	
			Informační a komunikační technologie

Vesmír

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• odliší planetu a hvězdu, chápe, jak se hvězda vyvíjí • má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci • objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází • popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách)		- Sluneční soustava a pohyby těles - hvězdy a planety - vývoj hvězd - galaxie		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	Přírodopis	Přírodopis Fyzika Informační a komunikační technologie		
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Optika

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla • rozliší pokusně spojku a rozptylku • dokáže popsat jednoduché optické přístroje a využití v běžném životě • využívá poznatku přímočarého šíření světla k objasnění stínu • určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a uvede příklad využití v praxi • rozhodne, kdy se světlo láme a objasní, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice • vysvětlí pojem krátkozrakost a dalekozrakost		- světlo, zdroj světla - přímočaré šíření světla - rychlost světla - odraz světelného paprsku - zrcadla - lom světla na optickém rozhraní - optické čočky - vady oka - optické přístroje - rozklad světla		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Fyzika Přírodopis	Fyzika Informační a komunikační technologie		
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Chemie

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

							2	2
--	--	--	--	--	--	--	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- prostřednictvím referátů učíme žáky samostatně vyhledávat informace v časopisech, odborné literatuře a pracovat s nimi
- učíme je hledat souvislosti mezi strukturou látky a jejími vlastnostmi
- podněcujeme žáky k vyslovení vlastních hypotéz na základě získaných informací
- učíme žáky hledat souvislosti v chemickém názvosloví a využívat je při tvoření vzorců či názvů sloučenin

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyhledávat různé způsoby řešení problémů, prakticky je ověřovat při pokusech a laboratorních pracích
- vedeme žáky k samostatnému poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- učíme je chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních procesů
- na základě experimentů a pokusů učíme žáky logicky vyvozovat a předvídat specifické závěry z přírodních zákonů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k dodržování základních pravidel konstruktivního dialogu
- učíme žáky správně a přesně formulovat své myšlenky (při prezentaci mini projektů na téma člověk a chemie)
- podněcujeme žáky k předávání svých poznatků a postřehů z chemických exkurzí
- a samostatných prací
- učíme žáky poznávat základní symboly užívané v chemii a dorozumívat se pomocí nich
- učíme žáky porozumět správně psanému textu (návodu) a aplikovat ho do praxe (provedení laboratorní práce)

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vzájemně si pomáhat a spolupracovat zejména při laboratorních pracích
- učíme žáky chápat a přijmou svoji roli v týmu
- vedeme žáky k respektování a ke spoluvytváření pravidel
- učíme žáky přijímat hodnocení druhých a přimýšlet o něm
- vedeme žáky ke vzájemné úctě i sebeúctě

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zamyšlení nad úlohou chemie ve světových dějinách
- učíme žáky zodpovědnosti při používání chemických přípravků
- učíme žáky zodpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- podněcujeme žáky k utváření vlastního názoru na používání popř. zneužívání chemických látek

Kompetence pracovní

- učíme žáky samostatnosti při pokusech a laboratorních pracích
- vedeme žáky k osvojení základních pravidel a zásad bezpečnosti práce s chemickými látkami, k poskytnutí první pomoci při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami
- učíme žáky pracovat podle návodu a vyvozovat závěry z průběhu pokusu

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

8. ročník

2 týdně, povinný

Pozorování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek		Úvod do chemie - vymezení předmětu chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba -vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost -vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. -skupenství, rozpustnost, chemické děje -zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě -nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika	
		Přírodopis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Směsi

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - rozlišuje směsi a chemické látky - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek		-směsi - různorodé, stejnorodé roztoky, oddělování složek směsí -hmotnostní zlomek a koncentrace složek roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; -oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) -voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody -vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis	Fyzika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Částicové složení látek

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti		-atom, molekula, ionty -chemické prvky -periodická soustava prvků -chemická vazba -jednoduché anorganické sloučeniny -halogenidy -oxidy -hydroxidy -kyseliny -soli	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Fyzika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Chemické reakce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi, předcházení jejich nebezpečnému průběhu		- chemické reakce - výchozí látky a produkty - chemický děj -Zákon zachování hmotnosti, -chemické rovnice -látkové množství -molární hmotnost -kyselost a zásaditost roztoků, pH	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Fyzika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Anorganické sloučeniny

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí • posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • získá přehled nejdůležitějších nekovů		-přehled nejdůležitějších nekovů (H, O, N, C, S, halové prvky, vzácné plyny) -význam a použití nejdůležitějších chemických sloučenin	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

2 týdně, povinný

Energie

Výsledky vzdělávání		Učivo		
- zná vliv produktů spalování na životní prostředí - zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce, umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině - zná princip výroby surového železa a oceli, zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí - zná příklady užití elektrolýzy v praxi - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie - umí poskytnout první pomoc při popáleninách - zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů		-redox reakce -oxidace a redukce -redukční vlastnosti kovů a nekovů -elektrolýza -energie -fosilní a průmyslově vyráběná paliva -obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie -výroba železa a oceli -koroze -přehled nejdůležitějších kovových prvků		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
			Člověk a svět práce Fyzika	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Organické sloučeniny

Výsledky vzdělávání		Učivo					
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů		-uhlovodíky -deriváty uhlovodíků -halogenderiváty uhlovodíků -alkoholy, fenoly -karbonylové sloučeniny -karboxylové kyseliny -makromolekulární chemie					
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:			
literatura		materiály, pomůcky		didaktická technika		ostatní	

Chemie a společnost

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • vysvětlí nebezpečnost návykových látek		-chemie v životě člověka -chemie a společnost -chemické výroby -otravné látky -pesticidy -biotechnologie, enzymy -léčiva -drogy -detergenty -potraviny -chemie a životní prostředí	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí			Člověk a svět práce Přírodopis Fyzika
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Přírodopis

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

					1+1	1+1	1	1
--	--	--	--	--	-----	-----	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž je Přírodopis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Žáci si osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy.

Žáci postupně poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu přírodopis je rozdělen do tematických okruhů botanika a zoologie v 6. a 7. ročníku, biologie člověka v 8. ročníku a geologie v 9. ročníku.

V 6. a 7. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Nadání a talentovaní žáci mohou rozvíjet své znalosti a schopnosti ve volitelném předmětu Praktikum z Př a přírodovědném kroužku.

Výuka je převážně organizovaná v prostorách školy a blízkém okolí a je doplněna v jednotlivých roč. tematickými exkurzemi.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky pracovat se základními přírodovědnými pojmy
- učíme žáky využívat vědomosti z přírodopisu nižších ročníků a propojovat s novými poznatky
- vedeme žáky ke schopnosti vyvozovat závěry ze svých pozorování a pokusů
- na základě podobných vlastností učíme žáky zařazovat organismy do systému
- vedeme žáky ke schopnosti propojovat informace z různých učebních oborů
- učíme je vyhledávat a třídit informace

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky využívat informace získané v přírodopise k řešení problémových situací
- vedeme žáky k logickému myšlení a propojování nových informací s již osvojenými
- učíme žáky chápat důsledky vlivu člověka na přírodu
- vedeme žáky ke snaze předcházet negativním vlivům člověka na životní prostředí
- vedeme žáky k pochopení nutnosti udržitelného rozvoje

Kompetence komunikativní

- učíme žáky používat přesně a konkrétně biologickou terminologii
- učíme žáky diskutovat o problémech životního prostředí a respektovat odlišné názory
- učíme žáky využívat různé odborné texty
- učíme žáky formulovat závěry ze svých pozorování a pokusů
- učíme žáky chválit, ale i taktně vyjádřit nespokojenost s prací členů týmu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k umění pozitivně hodnotit zájem a snahu
- učíme žáky chápat nutnost spolupráce různých společenských organizací jako prostředků udržitelného rozvoje
- učíme žáky, že vzájemná ohleduplnost, úcta a inteligence zařazují člověka na jinou úroveň proti ostatním živočichům

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů na důležitost ochrany životního prostředí a zároveň ke schopnosti vyjádřit svůj vlastní názor
- učíme žáky dodržovat stanovená pravidla v hodinách přírodopisu a znát své povinnosti a práva
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, environmentální problémy a důležitost kvalitního životního prostředí
- vedeme je k myšlení v souvislostech a chápání ekologických vazeb (význam ochrany organismů)
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke svému zdraví i zdraví druhých lidí, k uvědomění si povinnosti v případě potřeby poskytnout první před lékařskou pomoc

Kompetence pracovní

- učíme žáky odborně zacházet s nástroji a přístroji a dodržovat stanovená pravidla
- učíme žáky organizovat svou práci a udržet pořádek na svém pracovním místě
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce
- klademe důraz na uvědomění si následků lidské pracovní činnosti, turistiky, využití přírody k rekreaci, dopravy na životní prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

6. ročník

1+1 týdně, povinný

Obecná biologie a genetika

Výsledky vzdělávání		Učivo		
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - uvede příklady rozmanitosti přírody - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - vymezí základní projevy života, pojmy producent, konzument, reducent, potravní řetězec - uvede příklady potravního řetězce - vysvětlí význam řas a vybrané zástupce - zná význam řas a vybrané zástupce - objasní význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - pracuje s mikroskopem a umí připravit mikroskopický preparát		BOTANIKA: - planeta Země - vznik života na Zemi -projevy a podmínky života -vztahy mezi organizmy - viry -bakterie -sinice -houby -lišejníky -řasy		
Průřezová témata				
		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Dějepis	Výtvarná výchova		
	Výchova k občanství	Zeměpis		
	Přírodopis	Přírodopis		
	Zeměpis	Informační a komunikační technologie		
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zoologie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - popíše vnější a vnitřní stavbu těla živočichů - podle znaků dokáže zařadit jednotlivé živočichy - pracuje s mikroskopem a umí připravit mikroskopický preparát		ZOOLOGIE: -nižší živočichové (bezobratlí) -žahavci -ploštěnci -hlísti -měkkýši -kroužkovci -členovci -pavoukovci -korýši -hmyz -blechy -síťokřídli -brouci -dvoukřídli -blanokřídli -ostnokožci -společenstvo organismů -ekosystém -ochrana přírody	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výchova k občanství Přírodopis Zeměpis	Výtvarná výchova Zeměpis Přírodopis Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

1+1 týdně, povinný

Zoologie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí • chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví atd.) • přizpůsobení prostředí • zná zástupce tažných a přezimujících ptáků • pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů • vysvětlí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému • dodržuje základní pravidla bezpečnosti při poznávání přírody • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování • objasní stavbu těla savců		ZOOLOGIE: -strunatci, kruhoústí -paryby a ryby -obojživelníci, plazi -želvy, krokodýli -šupinatí ještěři, hadi -ptáci - savci (vnitřní stavba těla, přehled hlavních skupin) - vejcorodí, živořodí (vačnatci) - hmyzožravci, letouni, chudozubí - hlodavci, zajáci - šelmy - ploutvonožci, kytovci, chobotnatci - kopytníci - primáti - etologie	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Výchova k občanství Přírodopis	Zeměpis Přírodopis Matematika Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Botanika

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí vývoj rostlin - rozlíší nižší a vyšší rostliny - vysvětlí rostliny výtrusné - příklady, význam, rozdělení - pojmenuje rostliny semenné, pochopí rozdíl mezi r. semennými a výtrusnými - posoudí význam lesa, péče, ochrana - funkce jednotlivých částí rostlinného těla, pochopí význam znaků pro určování rostlin - pochopí rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami - rozlíší podle morfologických znaků jednotlivé čeledi a dokáže je třídit - vysvětlí význam lučních porostů, kulturních plodin - pracuje s klíči, atlasy rostlin - dodržuje základní pravidla bezpečnosti při poznávání přírody - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - vysvětlí význam a zásady třídění organismů		BOTANIKA: -vývoj rostlin, přechod rostlin na souš -mechorosty -kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny -list, květ, květenství -semena, plody -rozmnožování rostlin -jednoděložné a dvouděložné rostliny -listnaté stromy a keře -rostliny pryskyřníkovité, brukvovité -rostliny růžovité, bobovité -rostliny miříkovité, hluchavkovité -rostliny lilkovité, hvězdnicovité -rostliny liliovitě, lipnicovitě, vstavačovitě -cizokrajné rostliny -společenstvo lesa, vod, mokřadů, luk, strání, polí a sídelních aglomerací	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výchova k občanství Přírodopis	Zeměpis Přírodopis Informační a komunikační technologie
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

1 týdně, povinný

Biologie člověka

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí vývoj člověka, zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky - vysvětlí pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - vysvětlí význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb, dovede pojmenovat základní kosti a svaly - objasní příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a zná jejich funkci - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy, vysvětlí činnosti dýchací soustavy v práci a při zátěži - objasní příčiny nemocí dýchací soustavy - vysvětlí stavbu a činnost srdce a celé oběhové soustavy - popíše příčiny nemocí oběhové soustavy a krve - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy, zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy - vysvětlí význam a stavbu kůže, zná příčiny onemocnění kůže - popíše stavbu nervové soustavy, umí popsat činnost nervové soustavy - vysvětlí příčiny nemocí nervové soustavy - popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí, zná příčiny nemocí - vymenuje nejdůležitější hormony lidského těla a vysvětlí jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy, vysvětlí způsob oplození, zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života jedince - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu, vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování z hlediska dědičnosti, zná pojem gen, genové inženýrství - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem nemocí (VkZ7) - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, prevence před chorobami (VkZ8) - respektuje význam sexuality, chápe význam zdrženlivosti v dospívání (VkZ12) - objasní význam zdravého způsobu života		BOOLOGIE ČLOVĚKA: - vývoj člověka - buňky, tkáně, orgány - soustava opěrná a svalová - energie - trávicí soustava - dýchací soustava - tělní tekutiny - oběhová soustava - soustava vylučovací - soustava kožní - nervová soustava - smyslové orgány - žlázy s vnitřní sekrecí - rozmnožování, pohlavní soustava, vývoj jedince - sexualita, těhotenství a rodičovství - člověk a zdraví (choroby, úrazy a prevence, život ohrožující stavy, epidemie) - genetika a životní styl (dopad prostředí a životního stylu na zdraví)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Vztah člověka k prostředí		Výchova k občanství Tělesná výchova Člověk a svět práce Výtvarná výchova	Člověk a svět práce Tělesná výchova Chemie Fyzika Český a jazyk a literatura Informatika
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
ostatní			

9. ročník

1 týdně, povinný

Neživá příroda

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vysvětlí teorii vzniku Země - určí tvarové, fyzikální vlastnosti nerostů - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zhodnotí význam některých důležitých nerostů (руды) - vysvětlí význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, uvede konkrétní příklady vnitřních a vnějších geologických dějů - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - orientuje se v základních ekologických pojmech - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - posoudí principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, orientuje se v globálních problémech biosféry - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy		NEŽIVÁ PŘÍRODA: -země, vznik, stavba -mineralogie - nerost, hornina, krystal -třídění nerostů -petrologie - horniny -geologické děje vnitřní -geologické děje vnější -pedologie -vznik a vývoj života na Zemi -éry vývoje Země -ekologie - ochrana přírody a životního prostředí -člověk a životní prostředí (podnebí a počasí ve vztahu k životu, přírodní katastrofy a ochrana před nimi)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Výchova k občanství Fyzika Chemie Přírodopis Člověk a svět práce	Přírodopis Fyzika Informační a komunikační technologie
literatura		materiály, pomůcky	
didaktická technika		ostatní	

Zeměpis

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

					2	2	1+1	1
--	--	--	--	--	---	---	-----	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Zeměpis, jako jeden z oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, umožňuje žákům svým činnostním a badatelským charakterem výuky hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahem předmětu je postupné naplňování očekávaných výstupů stanovených RVP pro ZV pro zeměpis a využívání mezipředmětových vztahů. Výuka je převážně organizována formou vyučovací hodiny. Součástí výuky jsou zeměpisná pozorování, cvičení v terénu a zeměpisné exkurze. Předmět rozvíjí Minimální preventivní program v těchto oblastech vědomostí a dovedností žáka:

- zájmovou činnost
- soužití v sociální skupině
- negativní a pozitivní jevy společnosti
- asertivní chování
- zdravý životní styl
- mravní zásady
- formování vlastních názorů na život a svět.

Předmět rozvíjí též některá průřezová témata a podílí se na naplňování cílů školního programu EVVO, propojuje další vzdělávací oblasti (např. matematika - měřítko mapy, výchova k občanství - státní systémy, dějepis - zámořské objevy, atd.). Zeměpis se vyučuje v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách s využitím interaktivní tabule. Součástí výuky jsou exkurze a soutěže.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke schopnosti osvojit si učební postupy potřebné k porozumění map a k orientaci v terénu
- učíme žáky zhodnotit svoji práci s mapou, textem učebnice, encyklopedie atd.
- vytváříme u žáků schopnost efektivně získávat poznatky z nejrůznějších zdrojů (mapy, internet, grafy, schémata)
- učíme žáky pracovat se základními zeměpisnými pojmy, které dokážou zařadit do souvislosti a pomocí kterých si vytváří ucelený pohled na jevy v geografické sféře

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k rozpoznávání globálních a lokálních problémů v přírodní sféře a jejich složkách a přemýšlení o jejich příčinách a důsledcích
- učíme žáky samostatně řešit zadané problémy a úkoly, sledovat vlastní pokrok při řešení problému
- vedeme žáky ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí při charakterizování kulturních zvláštností zemí či regionů

- učíme žáky samostatně pozorovat jevy v jednotlivých přírodních oblastech Země, vliv člověka na přírodní prostředí, vyhodnocovat výsledky, vyvozovat závěry

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory na jedinečnost některých geografických jevů a procesů v krajině sféře, logicky, výstižně a kultivovaně argumentovat, obhájit si své stanovisko, stručně informovat o těchto procesech a jevech
- vedeme žáky k porozumění různých typů textů, map a obrazových materiálů, ke schopnosti je jednoduše a výstižně prezentovat svému okolí
- učíme žáky vytvářet vlastní hypotézy o globálních i lokálních problémech (změna klimatu, znečištění, soužití národů, rasismus, terorismus, přírodní katastrofy, vyčerpatelnost neobnovitelných zdrojů) a logicky je zdůvodňovat.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině při vytváření zeměpisných projektů
- učíme žáky uplatňovat se v kolektivu, rozlišovat a respektovat role ve skupině) sběr a třídění dat, vytváření schémat, grafů a map, prezentace)
- umožňujeme žákům prezentovat a obhajovat vlastní myšlenky při charakterizování jednotlivých zemí, regionů, geografických jevů

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, taktosti a schopnosti vcítění se do druhých lidí, tolerovat zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur
- vedeme žáky k uvědomění si svých povinností a práv ve škole i mimo školu (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, návštěva národních parků, chráněných krajinných oblastí, přírodních rezervací, historických památek)
- učíme žáky zodpovědně se chovat v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- podporujeme pozitivní postoj k ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k zájmu o celosvětové problémy
- učíme žáky posoudit, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě na krajinu a životní prostředí, uvést kladné a záporné konkrétní příklady

Kompetence pracovní

- učíme žáky posuzovat své reálné možnosti vytvářením zjednodušených tematických map, grafů, schémat
- vedeme žáky k využívání a vyhledávání důležitých informací z různých zdrojů, k orientaci na mapě, v učebnici, v atlase
- umožňujeme žákům volit různé formy práce podle zadaných úkolů, například situační hry, práce s mapou, schématem, grafem, diagramem
- upevňujeme u žáků pracovní návyky - vedení sešitu, vytváření schémat, tabulek, kresba obrázků a map, umožňujeme prezentaci výsledků jejich práce nebo práce skupiny

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

6. ročník

2 týdně, povinný

Postavení Země ve vesmíru

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země (POZ1). - Zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů (POZ1).		VESMÍR A PLANETA ZEMĚ: - Sluneční soustava (uspořádání, planety a ostatní tělesa) - planeta Země (tvar, rozměry a pohyby Země) - střídání dne a noci, roční období - Měsíc - přirozená družice Země	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Fyzika		Přírodopis
	Přírodopis		Fyzika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Geografie - zdroje dat a kartografie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Využívá základní zdroje geografických informací - učebnice, atlasy (Geol1). - Pojmenuje základní druhy map (Geol1). - Objasní základní geografické pojmy - glóbus, mapa, měřítko mapy, legenda mapy, kóta, nadmořská výška, vrstevnice atd. (Geol2). - Určí význam vybraných mapových značek - silnice, železnice, vodní tok, letiště, přístav atd. (Geol2). - Určí zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi (Geol2).		GLÓBUS A MAPA: - glóbus, mapa a plán - atlas - obsah map, náležitosti mapy (název, legenda, měřítko mapy), práce s mapou, měření na mapách - orientace na mapách - zeměpisné souřadnice (poledníky a rovnoběžky)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Matematika		Matematika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Krajinná sféra Země

Výsledky vzdělávání	Učivo	
- Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává a pojmenuje tvary zemského povrchu (POZ2). - Vysvětlí pojmy litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra (POZ2). - Vysvětlí pohyb litosférických desek a vznik sopečné činnosti, zemětřesení a vznik vrásového či kerného pohoří (POZ2). - Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu (POZ3). - Vysvětlí pojem zvětrávání a působení přírodních činitelů na zemský povrch - vítr, voda, člověk atd. (POZ3). - Posoudí působení člověka na okolní krajinu (POZ3). - Rozliší přírodní a kulturní krajinu a pojmenuje různé typy krajiny (ŽP1). - Vyjmenuje, popisuje a lokalizuje vegetační pásy Země, výškové vegetační stupně (ŽP2). - Vyhledá na mapě světa a pojmenuje všechny světadíly a oceány (RS2).	KRAJINNÁ SFÉRA ZEMĚ (fyzický zeměpis): - litosféra (stavba Země, litosférické desky, vznik pohoří, zemětřesení, sopečná činnost) - atmosféra (složení, počasí x podnebí, podnebné pásy na Zemi) - hydrosféra (oceánská voda, voda pevnin) - pedosféra (půdní typy a půdní druhy, ohrožení půd) - biosféra - přírodní krajiny Země (polární oblasti, tundra, lesy mírného pásu, stepi, pouště, savany, tropické deštné lesy) - hory - výškové vegetační stupně (nadmořská výška)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života	Přírodopis	Přírodopis

Lidé na Zemi

Výsledky vzdělávání	Učivo	
- Řeší problémy, které se mohou vyskytnout při pohybu a pobytu v krajině (TV3). - Uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - povodně, požáry atd. (TV3). - Popíše, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země (ŽP2). - Vysvětlí na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu (ŽP3). - Určuje základní regiony světa podle přírodních a společenských kritérií (RS1). - Vyhledá a porovnává hospodářsky vyspělé a zaostalé oblasti světa (RS2). - Určí počet a rozmístění světové populace na Zemi (SaHP1). - Vyjmenuje nejlidnatější země světa (SaHP1). - Jednoduše popíše rozmístění lidských ras na Zemi (SaHP1). - Vyjmenuje nejrozšířenější náboženství ve světě (SaHP1). - Popíše rozdíl života ve městech a na venkově (SaHP2). - Vyhledá na mapě největší aglomerace světa SaHP2). - Vyjmenuje základní složky světového hospodářství - zemědělství, průmysl, služby, doprava (SaHP3).	LIDÉ NA ZEMI (socioekonomický zeměpis): - lidé v ohrožení (přírodní katastrofy), přírodní zdroje (obnovitelné, neobnovitelné), domov - obec, stát, světadíl, Země - počet a růst světové populace, rasy, národy, jazyky ve světě, nejrozšířenější náboženství ve světě - život ve městech, rozdíl života ve městě a na venkově, největší světová velkoměsta - lesní a vodní hospodářství, zemědělství (rostlinná a živočišná výroba), průmysl (průmyslová odvětví) - doprava ve světě (druhy dopravy), služby - život ve vyspělých a rozvojových zemích, mezinárodní spolupráce	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura	Přírodopis Český jazyk a literatura

Praktická topografie

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Určí světové strany pomocí buzoly (TV1). • Určuje a odhaduje vzdálenosti, určuje vlastní stanoviště podle mapy a pozorování v terénu (TV2). • Řeší problémy, které se mohou vyskytnout při pohybu a pobytu v krajině (TV3). • Uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - povodně, požáry atd. (TV3).		<u>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA:</u> - orientace v krajině - určování světových stran pomocí buzoly - situační náčrtky a plánky v krajině - zásady pobytu a pohybu v krajině - chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

2 týdně, povinný

Zeměpis světadílů a oceánů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Vyhledává základní zdroje geografických informací a využívá je - učebnice, atlasy, grafy a tabulky (Geol1). - Vysvětlí základní geografické pojmy - kontinent, světadíl, stát, republika - monarchie, demokracie - diktatura atd. (Geol2). - Vyjádří vlastními slovy přírodní, společenské, a ekologické problémy světadílů (ŽP3). - Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií (RS1). - Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, společenské a politické poměry jednotlivých světadílů (RS2). - Vyhledá a porovná hospodářsky vyspělé a zaostalé oblasti světadílů (RS2). - Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat (RS3). - Vysvětlí pojem stát, a jaká kritéria splňuje - hranice, obyvatelstvo, zákony atd. (RS1). - Vysvětlí rozdíl mezi republikou a monarchií, demokracií a diktaturou (SaHP5). - Určí geografickou polohu jednotlivých států světa - vnitrozemské, přímořské, ostrovní či souostrovní (RS2). - Vyjmenuje a seřadí světadíly a oceány podle velikosti - rozlohy (RS3). - Na mapě vyhledá geografické pojmy jednotlivých světadílů týkající se členitosti pobřeží (moře, zálivy, ostrovy, poloostrovy), povrchu (pohoří, nížiny, pouště), vodstva (řeky, jezera) - (RS2). - Vyjmenuje podnebné pásy zasahující do jednotlivých světadílů (RS1). - Vyjmenuje přírodní krajiny jednotlivých světadílů a uvede příklady živočichů a rostlin (RS1). - Porovná rozmístění obyvatel jednotlivých světadílů (RS3). - Porovná hospodářskou úroveň jednotlivých oblastí daného světadílu (RS3). - Vyjmenuje a porovná jednotlivé státy regionů daného světadílu (RS3). - Pracuje s tematickými mapami jednotlivých světadílů (Geol2).		SVĚTADÍLY A OCEÁNY NA ZEMI: - rozdělení světadílů a oceánů na Zemi - názvy a rozloha světadílů a oceánů - státy světa - nezávislý stát, závislé území, kritéria států (hranice, obyvatelstvo, zákony atd.), geografická poloha států, státní zřízení a forma vlády) - Atlantský oceán, Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán (poloha, členitost, významné ostrovy, využití a doprava) - Afrika, Amerika, Antarktida, Austrálie a Oceánie, Asie (poloha a členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebí, přírodní krajiny, obyvatelstvo, hospodářské poměry, regiony)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy		Dějepis Přírodopis	Fyzika Anglický jazyk Informační a komunikační technologie
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

8. ročník

1+1 týdně, povinný

Zeměpis Evropy

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Určuje základní regiony Evropy podle přírodních a společenských kritérií (RS1). • Popisuje a porovnává přírodní a společensko-hospodářské poměry Evropy, vybraných států a ČR (RS2). • Na mapě vyhledá geografické pojmy Evropy týkající se členitosti pobřeží (moře, zálivy, ostrovy, poloostrovy), povrchu (pohoří, nížiny, pouště), vodstva (řeky, jezera) - (RS2). • Vyjmenuje podnebné pásy zasahující do Evropy (RS1). • Vyjmenuje přírodní krajiny Evropy a uvede příklady živočichů a rostlin (RS1). • Porovná rozmístění obyvatel Evropy (RS3). • Porovná hospodářskou úroveň jednotlivých oblastí Evropy (RS3). • Vyjmenuje a porovná jednotlivé státy regionů Evropy (RS3). • Pracuje s tematickými mapami Evropy (Geol2). • Vysvětlí hlavní cíle Evropské unie. • Vyjmenuje symboly Evropské unie. • Vyjmenuje členské země Evropské unie (SaHP5). • Uvede význam členství ČR v Evropské unii (ČR5).		<u>PŘÍRODNÍ POMĚRY EVROPY:</u> - geografická poloha, rozloha a členitost pobřeží - povrch, podnebí a vodstvo - biota (přírodní krajiny) <u>SPOLEČENSKO - HOSPODÁŘSKÉ POMĚRY EVROPY:</u> - obyvatelstvo a sídla - průmysl, zemědělství a služby - regiony Evropy <u>EVROPSKÁ UNIE:</u> - hlavní cíle EU (mír a bezpečnost, společný trh) - symboly EU, instituce EU - členské země EU, kandidátské země	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zeměpis České republiky

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Vyjádří vlastními slovy základní přírodní, společenské a ekologické problémy ČR (ŽP3). • Vyhledá místní region na mapě a uvede hlavní specifika tohoto regionu (ČR1). • Orientuje se v přírodních a společensko-hospodářských podmínkách okolí bydliště, školy a Pardubického kraje (ČR2). • Popisuje a porovnává přírodní a společensko-hospodářské podmínky ČR a ostatních států (ČR3). • Porovná polohu ČR v rámci střední Evropy, popíše hranice a sousední státy ČR (ČR3). • Na mapě vyhledá geografické pojmy týkající se povrchu a vodstva ČR (ČR3). • Porovná vývoj České vysočiny a Karpat. • Uvede s využitím různých zdrojů přírodní a hospodářské charakteristiky ČR (ČR3). • Vysvětlí rozložení teplot a množství srážek na území ČR. • Určí úmoří ČR a lokalizuje nejvýznamnější řeky ČR. • Lokalizuje na mapě ČR národní parky a vybrané CHKO. • Vysvětlí pojmy hustota zalidnění, porodnost a úmrtnost, migrace atd. • Lokalizuje na mapě ČR významná sídla. • Vyhledá na mapě kraje ČR, orientuje se v charakteristice krajů ČR podle společensko-hospodářských podmínek, určuje jejich odlišnosti (ČR4). • Uvede hlavní jádrové a periferní oblasti ČR (ČR4). • Vyjmenuje hlavní mezinárodní organizace, jejichž je ČR členem (ČR5). • Uvede význam členství ČR v Evropské unii (ČR5).		<u>PŘÍRODNÍ POMĚRY ČESKÉ REPUBLIKY:</u> - poloha, státní hranice, rozloha, sousední státy - povrch a jeho členění, geomorfologické celky - podnebí a vodstvo - biota (výškové stupně, lesy) - ochrana přírody a krajiny (NP, CHKO) <u>SPOLEČENSKO - HOSPODÁŘSKÉ POMĚRY ČESKÉ REPUBLIKY:</u> - počet obyvatel - složení obyvatelstva (hustota zalidnění, věková skladba atd.) - sídla a migrace, život ve městech a na venkově - průmysl (těžká a lehká odvětví průmyslu) - těžba nerostných surovin - zemědělství (rostlinná a živočišná výroba) - administrativní členění (oblasti - kraje - okresy - obce)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života		Dějepis Fyzika Přírodopis	Fyzika Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

9. ročník

1 týdně, povinný

Svět

Výsledky vzdělávání		Učivo
- Pracuje s tematickými mapami světa a orientuje se v nich (Geol2). - Určuje základní regiony světa podle přírodních a společenských kritérií (RS2). - Uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světa v určitých časových horizontech - změny na politické mapě světa (RS3). - Orientuje se v počtu, rozmístění a stěhování lidí na Zemi (SaHP1). - Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství ve světě (SaHP1). - Jednoduše popíše funkci a znaky sídel a jejich souvislost s přírodními podmínkami (SaHP2). - Lokalizuje na mapě nejvýznamnější městské aglomerace světa (SaHP2). - Popisuje hlavní funkce světového hospodářství, rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství (SaHP3). - Uvede obecné předpoklady a lokalizační faktory pro rozmístění hospodářských aktivit (SaHP4). - Rozliší státy světa a regiony států světa podle různých kritérií - hospodářské, politické, vojenské (SaHP5). - Vyjmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa (SaHP5). - Uvede příklady oblastí ve světě zasažené válečnými konflikty a lokalizuje je na mapě (SaHP6). - Vysvětlí na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu a životní prostředí (ŽP3). - Dokáže popsat princip skleníkového efektu, problematiku globálního oteplování a úbytku ozonové vrstvy (ŽP3). - Vysvětlí na příkladech princip ochrany přírody a udržitelného života (ŽP3). - Vyjmenuje hlavní mezinárodní organizace, jejichž je ČR členem (ČR5). - Popíše vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí - povodně, zemětřesení, výbuch sopky, laviny (TV3).		GLOBALIZACE: - globalizace (propojení světa), různé úhly pohledu (politika, ekonomika, kulturní život atd.) "BOHATÝ SEVER" a "CHUDÝ JIH": - dělení zemí podle vyspělosti, ukazatele vyspělosti, chudoba ve světě KOLONIZACE SVĚTA: - pojmy kolonizace a dekolonizace, objevné plavby, nezávislé státy - závislá území - mezinárodní území INTEGRACE ZEMÍ: - ekonomické integrace zemí, vojensko - politické mezinárodní integrace SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ: - počet a rozmístění lidí na Zemi (pojmy ekumena a anekumena), lidské rasy a národy, jejich jazyky a náboženské vyznání - migrace (hlavní směry migrace, problémy), pojmy emigrace, imigrace, emigrant, imigrant, mezikontinentální, mezistátní, vnitřní a krátkodobá migrace - sídla (funkce a znaky sídel), pojmy urbanizace, suburbanizace, aglomerace, konurbace a megalopolis - zemědělství (rostlinná výroba, živočišná výroba, oblasti ve světě, zemědělský půdní fond) - průmysl (lokalizační faktory, průmyslové oblasti světa, členění průmyslu) - doprava ve světě (druhy dopravy, význam a problémy, vliv dopravy na životní prostředí) - služby (každodenní součást našeho života), cestovní ruch, turisticky atraktivní oblasti ve světě POLITICKÁ MAPA SVĚTA: - dělení zemí světa podle rozlohy, počtu obyvatel, vyspělosti, státního uspořádání, formy vlády GEOGRAFICKÉ GLOBÁLNÍ PROBLÉMY: - globální změny klimatu na Zemi (skleníkový efekt), prognózy vývoje klimatu, poškozený "slunečník" planety - přírodní katastrofy na Zemi (povodně, sucha, zemětřesení a sopečná činnost, svahové procesy, větrné smrště, invaze živočichů) - biodiverzita = rozmanitost živé přírody, ohrožení biodiverzity
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Dějepis Výchova k občanství	Člověk a svět práce Fyzika Matematika Informační a komunikační technologie

7 Učební osnovy

Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence, kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce), umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnosti se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Hudební výchova

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

1	1	1	1	1	1	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Hudební výchova dává žákům příležitost projevit a uspokojit svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto činnost předmět podněcuje a rozvíjí. Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny na: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Hudební výchova

Předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Na prvním stupni výuka probíhá v kmenových učebnách, na druhém stupni v učebně hudební výchovy.

Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů i v mimoškolních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků se přihlíží k jeho přístupu k celému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, k úsilí o co nejlepší výsledek.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat svět prostřednictvím hudby
- vedeme žáky k rozvoji tvořivosti aktivním osvojováním hudebních technik
- vedeme žáky k vnímání uměleckých slohů a hudebních děl
- podněcujeme žáky k vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tomu, aby vyhledávali vztahy mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě společných znaků a témat
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu ve výběru vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování hudebního díla

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k chápání hudebního díla jako způsobu komunikace
- učíme žáky vyjadřovat názor na poznávané hudební dílo
- podněcujeme žáky k diskusi o hudebním díle

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům dostatečný prostor pro jejich hudební a osobité projevy
- poskytujeme žákům hudební příklady různých stylů a žánrů

Kompetence občanské

- poskytujeme žákům hudební příklady různých stylů, žánrů a autorů
- individuálně vedeme žáky k zájmu o hudební dění, rozvíjíme u nich zájem o zpěv

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojování hudebních technik a nástrojů
- podněcujeme u žáků zájem o pěvecké soutěže

Kompetence digitální

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

1. ročník

1 týdně, povinný

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• VČ 1 - správné držení těla, správně dýchá, provádí hlasová a dechová cvičení, zřetelně vyslovuje • VČ 2 - zná význam not, rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný, rozlišuje krátké a dlouhé tóny • VČ 3 - vytleskává, vytukává rytmus podle vzoru, rytmičuje jednoduchá slovní spojení a říkadla		- správné držení těla, vedení dechu, tvoření pěveckého tónu, srozumitelná výslovnost - reprodukce jednotlivých tónů - hra na ozvěnu - melodizace textů prostřednictvím kukačkové tercie - sjednocení hlasové polohy třídního kolektivu - zpěv jednohlasých písní - hudební teorie - hudební pojmy (metronom, nota) - hudební nástroje (kontrabas, lesní roh, ústní harmonika, tahací harmonika, kytara, buben, klarinet)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura		Prvouka
	Prvouka		
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• IČ 1 - učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu • IČ 2 - pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, bubínek		- předstupeň hry na rytmické nástroje - hra na tělo - seznámení s hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře - rytmus, metrum	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudebně pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
HPČ 1 - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze jednoduché taneční hry, pochod)		- hudebně pohybové hry - pochod - hra na zrcadlo, pantomima - pohybová improvizace, orientace v prostoru	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Tělesná výchova		Tělesná výchova Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- PČ 1 - pozná a naučí se vybrané vánoční koledy, pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - PČ 2 - seznámí se s varhanní hudbou, pozná hymnu ČR - PČ 3 - rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální		- sluchové hry - rozpoznávání zvuků a tónů, melodie vzestupné a sestupné - kvalita tónů - výška, délka, síla, barva - práce s hudebně vyjadřovacími prostředky - dynamika, tempo, barva - seznamování se zvuky hudebních nástrojů - klavír, flétna, housle, zobcová flétna, trubka, harfa, příčná flétna - poslech emotivně různorodě laděných skladeb s výraznými hudebně vyjadřovacími prostředky	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura		
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

2. ročník

1 týdně, povinný

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- VČ 1 - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - VČ 2 - zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, rozlišuje noty, pomlky, takty - VČ 3 - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní, umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje - VČ 4 - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase - VČ 5 - melodizuje jednoduché texty		- správné vedení dechu, tvoření hlavového tónu, zřetelná výslovnost - sjednocování hlasového rozsahu - zpěv opěrných písní na 1. stupeň - <i>Kočka leze dírou</i>, na 3. stupeň - <i>Maličká su</i>, opakování opěrné písně na 5. stupeň - <i>To je zlatý posvícení</i> - rytmizace a melodizace říkadel - intonace v prostoru c1 - e1 - vokální doplňování předvětí - hra na otázku a odpověď - zpěv - jednohlasé lidové a dětské umělé písně, dialogické písně - hudební teorie - notová osnova, houslový klíč, repeticce, notové písmo - tóny c, d, e, noty - osminová, půlová, pomlky - čtvrtová, osminová, - dynamická znaménka - p, f, mf, takt - dvoudobý, třídobý, tempo - hudební pojmy - melodie vzestupná a sestupná, virtuos, sólista, balet	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- IČ 1 - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku - klavír, trubka, housle pikola - IČ 2 - umí používat dětské hudební nástroje		- jednoduché doprovody - hra na rytmické nástroje - základy hry na melodické nástroje Orffova instrumentáře	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudebně pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• HPČ 1 - umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat • HPČ 2 - umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem		- hudební pohybové hry - hra na tělo - pantomimické ztvárnění textů písní, pocitů - pochod - zpěv doprovázený pohybem - pohybová improvizace	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Tělesná výchova	Tělesná výchova
literatura		didaktická technika	ostatní

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• PČ 1- rozlišuje rytmické a dynamické změny v proudu znějící hudby • PČ 2 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů • PČ 3 - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • PČ 4 - seznámí se s lidovými a umělými písničkami a s vybranými skladbami klasiků		- sluchová analýza - vlastnosti tónů (výška, síla, barva, délka), rozpoznávání melodie jednoduchých písní - rozlišování hudby vokální a instrumentální - analýza hry sólových hudebních nástrojů (klavír, flétna, housle, kontrabas, trubka, trombon, bicí) - poznávání hudebních žánrů - ukolébavka, pochod - vhled do hudebně vyjadřovacích prostředků (dynamika a tempo)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
literatura		didaktická technika	ostatní

3. ročník

1 týdně, povinný

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• VČ 1 - rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční a tříčtvrteční, dané takty umí vytleskat a taktovat • VČ 2 - umí pojmenovat notovou osnovu, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii • VČ 3 - naučí se zpívat vybrané písně, seznámí se s hymnou ČR, dbá na správné dýchání • VČ 4 - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase		- osvojování činností z předchozích ročníků (postoj, dech, artikulace, hlavový tón) - hry na ozvěnu, na řetěz (vnímání předvětí a závětí) - melodizace říkadel - rozšiřování a sjednocování hlasového rozsahu - zpěv písní - kánony, lidové a dětské umělé písně (frázování, výslovnost koncovek) - zpěv opěrných písní na 2. stupeň - <i>Dívča, dívča</i> a na 4. stupeň - <i>Oči černé oči</i> (Opakování opěrných písní na 1., 3. a 5. stupeň) - intonace v pětitónovém prostoru na solmizační slabiky (opěrný kvintakord) - hudební teorie - notová osnova, notopis c1 - g1, houslový klíč, noty a pomlky - půlová, čtvrtová, osminová, rytmické slabiky, dvoudobý takt - těžká a lehká doba, stupnice C dur, dynamika (crescendo a decrescendo) - dechové hudební nástroje (píkola, příčná flétna, zobcové flétny, hoboje, klarinet, fagot, lesní roh, trubka, pozoun, tuba, helikon) - poznatky o hlasivkách - hudební skladatelé - B. Smetana, L. Janáček, A. Dvořák, B. Martinů	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
		Český jazyk a literatura	Prvouka
		Prvouka	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• IČ 1 - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad • IČ 2 - umí a zdokonaluje doprovázet na rytmické nástroje • IČ 3 - melodizuje a rytmičuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednodušších hudebních forem		- zdokonalování hry na rytmické nástroje Orffova instrumentáře - hra na melodické nástroje Orffova instrumentáře - doprovody písní - tvořivá hra v pentatonickém prostoru	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudebně pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• HPČ 2 - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo a dynamiku • HPČ 1 - rozlišuje rytmus valčíku a polky, umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá a třídobá)		- opakování předchozích činností (hra na tělo, pochod, krokové variace) - taktování - dvoudobý takt - pohybové vyjádření k písni či poslechovým skladbám - tanec - polka	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Tělesná výchova	Tělesná výchova Český jazyk a literatura Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• PČ 1 - poslechem rozezná hudební nástroje • PČ 2 - poslouchá vážnou, zábavnou a slavnostní hudbu, zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka • PČ 3 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • PČ 4 - rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		- hudebně vyjadřovací prostředky - melodie, rytmus, dynamika, barva - analýza hry sólových hudebních nástrojů (klavír, flétny, dětské a netradiční hudební nástroje) - rozpoznávání vokálních a instrumentálních skladeb - seznamování s hudebními formami - opera, balet - poznávání etnické hudby - Indie, Čína	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita		Český jazyk a literatura	Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

4. ročník

1 týdně, povinný

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- VČ 1 - učí se další písně, dbá na správné dýchání, využívá získané pěvecké dovednosti - VČ 2 - zná pojmy repetice, houslový klíč, umí napsat houslový klíč, rozlišuje délky not a umí je zapsat, pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - VČ 3 - zná stupnici C dur (názvy not) - VČ 4 - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase nebo dvojhase v durových i mollových tóninách		- upevňování dovedností z předchozích ročníků (dýchání, výslovnost, hlavový tón) - měkké nasazení, prodlužování výdechu, vázání tónů, rozšiřování hlasového rozsahu - jednohlasý zpěv - písně lidové, umělé - vícehlasý zpěv - kánony, dvojhlasé písně polyfonního charakteru, lidový dvojhlas - melodizace říkadel - zpěv opěrných písní na 6. stupeň (opakování písní na 1., 2., 3., 4., a 5. stupeň) - intonace v prostoru sexty - vzestupná a sestupná melodie, opěrný kvintakord - solmizace - hudební teorie - notopis c1 - c2, půlová pomlka, synkopa, čtyřdobý takt, posuvky, předznamenání, mollová tónina - hudební pojmy - kánon, koncert, variace, valčík, partitura, komorní hudba, metronom - hudební nástroje - kytara, housle, violoncello, rozdělování nástrojů do nástrojových skupin - hudební skladatelé - A. Dvořák, L. Janáček, J. Hayden, L. Beethoven	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	Vlastivěda Přírodověda Český jazyk a literatura Anglický jazyk
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• IČ 1 - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí, doprovodí písně na rytmické nástroje • IČ 2 - orientuje se v zápisu jednoduché písně a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje • IČ 3 - využívá jednoduché i složitější hudební nástroje k doprovodné hře, vytváří v rámci svých dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry		- rytmické a melodické doprovody písní - respektování doprovodné úlohy hudebních nástrojů - hra orientálních rytů - improvizace v pentatonickém prostoru	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudebně pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• HPČ 1 - umí pohybově vyjádřit hudbu, polkový a valčíkový krok • HPČ 2 - na základě svých schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		- taktování - dvoudobý takt, třídobý takt - pohybová hra na řetězec - pohybový doprovod písní - hra na tělo, krokové variace, valčík	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Tělesná výchova	Tělesná výchova Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• PČ 1 - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu, pozná opakující se téma v poslouchané skladbě • PČ 2 - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi, zná jména oper B. Smetany, zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast • PČ 3 - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka, poslouchá vybrané skladby • PČ 4 - rozpozná v proudu znějící hudbu některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové a dynamické změny • PČ 5 - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby		- rozlišování hudebních žánrů - ukořezávka, tanec, pochod, slavnostní hudba, pastorela - analýza sólových hudebních nástrojů - flétna, klavír - seznamování s hudebními formami - variace, koncert - rozlišování hudby vokální a instrumentální - mimoevropská hudba - indiánská hudba, hudba afrických domorodců - hudba etnických menšin - romská hudba - elektronická hudba - sluchová analýza - práce s ukončenou a neukončenou melodií, hudební formou, durovým a mollovým tónorodem	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

5. ročník

1 týdně, povinný

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- VČ 1 - zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, pozná basový klíč, čte noty v rozsahu c1 -g2 v houslovém klíči - VČ 2 - umí provést rozbor zapsané písně - druh písně, notový zápis, takt, melodie, umí taktovat čtyřčtvrteční takt - VČ 3 - umí jednoduché dvojhlasé písně, naučí se vybrané písně J. Uhlíře a K. Šípa, dbá na správné dýchání - VČ 4 - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase nebo dvojhlas v durových a mollových tóninách		- upevňování veškerých dovedností z předchozích ročníků (postoj, dechová opora, měkké nasazení tónu, výslovnost) - střídavý dech - jednohlasý zpěv - lidové a umělé písně (dur, moll), interpretace písní s odpovídajícím výrazem - vícehlas - kánon, lidový dvojhlas, polyfonní dvojhlas - vokální improvizace - melodizace básní - zpěv opěrných písní na 8. stupeň <i>Ráda, ráda můj zlatej Honzíčku</i> - intonace v prostoru sexty - hudební teorie - šestnáctinová nota, celá pomlka, pomocné linky, oktávy - malá, jednočárkovaná, dvoučárkovaná, tónika, dominant, akord - tempová označení, dynamická označení, mollová tónina, rozdíl mezi stupnicí a tóninou, rozdíl mezi rytmem, metrem, taktem - hudební pojmy - sólista, staccato, legato, polka, menuet, mateník - hudební formy - malá písňová forma dvoudílná, třídílná, rondo - hudební nástroje - violoncello, harfa, zasedací pořádek symfonického orchestru - hudební skladatelé - J. S. Bach, W. A. Mozart, J. J. Ryba, B. Smetana, A. Dvořák	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura Vlastivěda	Vlastivěda Přírodověda Český jazyk a literatura Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• IČ 1 - doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje, v rámci svých individuálních dispozic vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry • IČ 2 - orientuje se v zápisu jednoduché písně nebo skladby a podle svých schopností a dovedností ji realizuje • IČ 3 - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru		- hra rytmického vícehlasu - melodické doprovody písní - improvizace přede her, meziher, doher, pentatonika - kompoziční pokusy - variace na zadané téma	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudebně pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• HPČ 1 - seznámí se s krajovými lidovými tanci, umí pohybově vyjádřit náladu, seznámí se s relaxací • HPČ 2 - na základě svých schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace, ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků		- pantomima - pohybové vyjadřování obsahů písní - pohybové hry - hra na zrcadlo, hra na tělo, vyjádření ostinátého rytmu pohybem - taktování - čtyřdobý takt - tance - menuet, polka - pohybová improvizace k reprodukováné hudbě	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Tělesná výchova	Tělesná výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• PČ 1 - pozná smyčcové nástroje - housle, violoncello, kontrabas, dechové nástroje - trubka, pozoun, lesní roh, seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru • PČ 2 - poslouchá vybrané skladby, pozná varhanní hudbu, vánoční hudbu a koledy, trampské písně, zná původ státní hymny • PČ 3 - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních prostředků, rozlišuje metroritmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny • PČ 4 - rozpozná hudební formu jednoduché písně nebo skladby		- vnímání a rozpoznávání hudebně vyjadřovacích prostředků - analýza sólových hudebních nástrojů z proudu znějící hudby - kytara, varhany, harfa, trubka, klavír, cimbál, činely - poznávání hudebních seskupení - smyčcový kvartet, symfonický orchestr - seznámení s hudební formou - rondo - rozlišování hudebních žánrů - opera, lidová muzika, folk, spirituál, jazz, populární hudba - sluchová analýza - analýza písně podle uvedeného rytmu, rozlišování durové a mollové tonality - orientace v notovém záznamu, partituru	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

6. ročník

1 týdně, povinný

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• napodobuje vytukávání jednoduchých rytmických celků, vytváří jednoduché doprovody • rozpozná základní hudební nástroje • pracuje s notovou osnovou a hudebními značkami • orientuje se v zápisu zadané písně		- hudební výrazové prostředky (rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast, gradace) - hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře (nástrojová souhra)- jednoduché doprovody	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zpívá jednoduché písně s doprovodem i bez doprovodu v jednohlase, v lidovém dvojhlasu podle svých dispozic • pečuje o svůj hlas • zpívá lidové písně v jednohlase podle svých dispozic • oceňuje pěvecký projev druhých • napodobuje jednoduché části písní a improvizuje podle svých individuálních schopností • orientuje se v zápisu zadané písně		- vybrané písně pro 6. ročník - lidský hlas, hlasová hygiena - individuální zpěv, zpěv ve skupině - hodnocení sebehodnocení, pěvecká soutěž - reprodukce slyšeného motivu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	Výtvarná výchova
		Anglický jazyk	Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudebně pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• ztvárňuje hudbu pohybem • zvolí vhodný pohybový doprovod k hudebnímu motivu • napodobuje jednoduché části písní a improvizuje podle svých individuálních schopností		- pohybová cvičení - hudební hra, jednoduchý tanec - hra na tělo	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace		Tělesná výchova	Tělesná výchova

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• oceňuje pěvecký projev druhých • pracuje s notovou osnovou a hudebními značkami • používá hudební pojmy • prokáže základní znalosti o hudebních skladatelích		- hudba a žák - diskuze o hudbě - poslech vybraných skladeb - hudební výrazové prostředky - posuvky - partitura, hudební variace - opera, opereta, muzikál, hudební revue - árie, recitativ, duet - balet, pantomima - melodram, scénická hudba - hudební skladatelé - Národní divadlo	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Český jazyk a literatura Výchova k občanství	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

7. ročník

1 týdně, povinný

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• vytváří jednoduché doprovody • reprodukuje vybrané písně nebo části skladeb • taktuje		- hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře (nástrojová souhra) - jednoduché doprovody	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zpívá vybrané písně s doprovodem i bez doprovodu v jednohlase, případně ve dvojhlas • zdůvodní význam hlasové péče • oceňuje pěvecký projev druhých • reprodukuje vybrané písně nebo části skladeb • improvizuje podle svých individuálních schopností		- vybrané písně pro 7. ročníku - individuální zpěv, zpěv ve skupině - hodnocení, sebehodnocení, pěvecká soutěž - reprodukce slyšeného motivu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudebně pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• improvizuje podle svých individuálních schopností • charakterizuje pohybem zadané hudební téma		- pohybová cvičení - hudební hra - jednoduchý tanec	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace		Tělesná výchova	

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• oceňuje pěvecký projev druhých • pracuje s hudebním názvoslovím • prokáže znalosti o hudebních skladatelích • rozliší druhy tanců • určí lidové zvyky • rozliší jednohlas, vícehlas		- hudba a žák - diskuze o hudbě - poslech vybraných skladeb - mollová stupnice harmonická - dirigent, gesta - taktování - dynamika - polyfonie, kánon, fuga - koncert - sonáta, symfonie, symfonická báseň - pantomima, lidový tanec, balet, výrazový a společenský tanec, mateník - muzikál - nadání, genialita - interpret	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Český jazyk a literatura	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

1 týdně, povinný

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů - vytváří složitější doprovody - improvizuje podle svých individuálních schopností		- hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře (nástrojová souhra) - jednoduché či složitější doprovody - hudební a nehudební představy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozšiřuje si hlasový rozsah - zpívá vybrané písně s doprovodem i bez doprovodu v jednohlase, případně ve dvojhase - zpívá písně v jednohlase, případně v dvojhase podle svých dispozic - oceňuje pěvecký projev druhých - reprodukuje vybrané písně nebo části skladeb - improvizuje podle svých individuálních schopností		- vybrané písně pro 8. ročník - hodnocení sebehodnocení, pěvecká soutěž - reprodukce slyšeného motivu - improvizace	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura Anglický jazyk	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudební pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
• pomocí gest a mimiky znázorní hudbu • hudbu ztvární vlastní choreografií • charakterizuje pohybem zadané hudební téma	- pohybové vyjádření hudby - dobové tance - choreografie

Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy		Tělesná výchova	Tělesná výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
• poslouchané skladby hodnotí, rozliší a zařadí do jednotlivých období • slovně hodnotí hudbu (jaká je a proč) • definuje vybrané pojmy z hudební nauky • definuje a přiřadí vybraná díla k různým stylům a žánrům • určí společné znaky daných období hudby, stavitelství a výtvarného umění • prokáže znalosti o hudebních skladatelích	- hudba a žák - diskuze o hudbě - poslech vybraných skladeb - umělecká, nonumělecká hudba - hudební směry a představitelé - hudební styly - stupnice, tónina

Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	Český jazyk a literatura	Výtvarná výchova	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Dějepis	
		Český jazyk a literatura	
		Anglický jazyk	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

1 hodina týdně, povinný

Instrumentální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• samostatně vytvoří hudební doprovody • upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje • rozezná a znázorní tempové a dynamické změny • reprodukuje vybrané písně nebo obtížnější části skladeb • improvizuje podle svých individuálních schopností		- hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře (nástrojová souhra) - jednoduché či složitější doprovody - hudební a nehudební představy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Vokální činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• sestaví vlastní vokální projev • hledá nápravu hlasové nedostatečnosti • improvizuje v různých tóninách • zpívá vybrané písně s doprovodem i bez doprovodu v jednohlase, případně ve dvojhase • zpívá lidové a umělé písně v jednohlase, případně v dvojhase podle svých dispozic • oceňuje pěvecký projev druhých • reprodukuje vybrané písně nebo obtížnější části skladeb • improvizuje podle svých individuálních schopností		- vybrané písně pro 9. ročník (s obtížnějšími notovými zápisy) - hodnocení sebehodnocení, pěvecká soutěž - reprodukce slyšeného motivu - improvizace	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura Anglický jazyk	Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Hudební pohybové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rozezná a znázorní tempové a dynamické změny • reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách • improvizuje podle svých individuálních schopností • určí vybrané tance • reaguje na hudbu pohybem a tancem		- pohybové reakce na hudbu - choreografie - orientace v prostoru - tanec, pohybová cvičení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy		Tělesná výchova	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Poslechové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• rozezná a znázorní tempové a dynamické změny • přiřadí vybraná díla k různým stylům a žánrům • určí společné znaky daných období hudby, stavitelství a výtvarného umění • definuje vybrané pojmy z hudební nauky		- hudební směry a představitelé - hudební styly (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film) - rytmus, metrum, tempo - harmonizace - divadla malých forem	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Český jazyk a literatura	Výtvarná výchova Dějepis Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Výtvarná výchova

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

1	1	2	1	2	2	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k pochopení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1., 2. a 4. ročníku 1 hodina týdně, ve 3. a 5. ročníku 2 hodin týdně, v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo mimo budovu školy (práce v terénu). Podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů se užívají tyto formy a metody práce - samostatná práce, práce ve dvojicích, skupinové vyučování.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- učíme žáky prostřednictvím vlastní tvorby vytvářet si stupnici hodnot
- vedeme je k sebehodnocení
- vedeme je k organizování akcí ve škole i mimo školu – plakáty na různé akce, výzdoba školy související s těmito akcemi, kulisy na školní akademii a výzdoba kina
- podněcujeme u žáků tvořivost, vedeme je k realizaci vlastních nápadů
- učíme je chápat umění jako specifický způsob poznání a komunikace

- učíme žáky rozpoznávat a využívat základní znaky a symboly užívané ve výtvarném umění (co dokáží vyjádřit barvy, piktogramy...)
- učíme žáky všimnout si proměn umění, vyhledávat historické souvislosti potřebné k interpretaci díla

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky hledat různé způsoby řešení problému, prakticky je ověřovat ve vlastní tvorbě
- učíme je pracovat s informacemi z různých zdrojů (hlavně v oblasti dějin výtvarného umění)
- vedeme je k hledání nových způsobů zobrazení a zapojování se do výtvarných soutěží
- vedeme je k aktivnímu zapojení při plánování výtvarné činnosti, realizaci i hodnocení tvorby
- učíme žáky samostatně pozorovat jevy a předměty kolem sebe, tato pozorování využívat při své tvorbě

Kompetence komunikativní

- učíme žáky chápat umění jako prostředek komunikace
- umožňujeme žákům poznávat základní symboly a značky týkající se umění a užívat jich
- učíme žáky vysvětlit a obhájit názor, hodnotit svoji práci i práci ostatních
- vedeme žáky k předávání poznatků z exkurzí a z praktických činností ostatním

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky týmové práci
- učíme žáky respektovat společně dohodnutá pravidla, navodit pocit uspokojení z vlastní práce
- snažíme se v hodinách navozovat příjemnou atmosféru pro tvorbu
- učíme žáky na základě svých prací uvědomit si svou jedinečnost, rozvíjíme pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností a učíme je vzít na vědomí hodnocení ostatních
- upozorňujeme žáky na to, že umění a kultura jsou součástí lidské existence, s níž jsou vzájemně provázáni

Kompetence občanské

- vedeme žáky k společnému stanovení pravidel chování v hodinách výtvarné výchovy
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů v tvorbě
- důraz klademe na prožitek z vlastní tvorby i tvorby jiných
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti i minulosti s důrazem na naše tradice
- učíme žáky ve své tvorbě vyjadřovat osobní postoje k jevům a vztahům ve světě a v regionu

Kompetence pracovní

- učíme žáky vyhodnocovat výsledky – při sebehodnocení posuzovat své reálné možnosti
- vedeme žáky k účasti na praktických exkurzích (návštěvy výstav, muzeí apod.)
- učíme žáky používat bezpečně nástroje, volit vhodné materiály ke své tvorbě

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

1. ročník

1 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zvládne techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami, umí míchat barvy • dovede používat různé druhy štětců dle potřeby • zvládne techniku rozfukávání barev, frotáž • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlím • modeluje z plastelíny, tvaruje papír • zvládne koláž, lepení, tisk, dotváření, tisk • zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní zkušenosti, citového prožitku, vnímání světa pomocí zrakových, sluchových, hmatových vjemů, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření • rozvíjí cit pro rytmus a prostor • objevuje možnost hry s linií a barvou • rozvíjí poznání vlastností barev při práci s nimi • vyjadřuje vlastní prožitek		- malba-rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy- barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy - kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celku, vnímání velikosti - technika plastického vyjádření- hmatové, pohybové podněty - další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslové vnímání - ilustrátoři dětské knihy - utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků, vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby - kolorovaná kresba, vybarvování - kombinované techniky - dekorativní práce - tematické práce - koláže - skupinové práce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace		Český jazyk a literatura Prvouka Člověk a svět práce	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

2. ročník

1 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, a ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami, umí míchat barvy • dovede používat různé druhy štětců dle potřeby • zvládne techniku rozfukávání barev, frotáž • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem • modeluje z plastelíny, tvaruje papír • zvládne koláž, lepení, tisk, dotváření, tisk • pozná známé ilustrace a ilustrátory • zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní zkušenosti, citového prožitku, vnímání světa pomocí zrakových, sluchových, hmatových vjemů, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření • rozvíjí svoji představivost • osvojuje si dovednost míchat barvy • pracuje s linkou, tvarem, obrysem		- malba - hra s barvou, vlastnosti barev, míchání barev, vyjádření objemu, prostoru, proporcí - kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektů do celku, vnímání velikosti - techniky plastického vyjádření - vnímání ostatními smysly, hmatové a pohybové podněty - další výtvarné techniky, založené na fantazii a smyslového vnímání - ilustrátoři dětské knihy - utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby - kombinované techniky - dekorativní práce - tematické práce - koláže - skupinové práce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace		Matematika Prvouka Člověk a svět práce	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

3. ročník

2 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, obrysy) - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace - zapojuje se do diskuse - respektuje názory jiných - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby - zvládne techniku rozfukávání barev - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlím - modeluje z plastelíny - zvládne koláž, frotáž, nalepování, dotváření, atd. - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní zkušenosti, citového prožitku, vnímání světa pomocí zrakových, sluchových, hmatových vjemů, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjí fantazii - experimentuje s různými materiály - podílí se na dotváření prostředí, vystavuje své práce		- malba - hra s barvou, vlastnosti barev, míchání barev, vyjádření objemu, prostoru, proporcí - kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektů do celku, vnímání velikosti - techniky plastického vyjádření - vnímání ostatními smysly, hmatové a pohybové podněty - další výtvarné techniky, založené na fantazii a smyslového vnímání - ilustrátoři dětské knihy - utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby - kombinované techniky - koláže - skupinové práce - dekorativní práce - tematické práce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Sebepoznání a sebepojetí		Matematika Prvouka Člověk a svět práce	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

4. ročník

1 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne rozlévání a míchání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, používá kontrast a proporce - komunikuje o obsahu svých děl - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - kresbou vystihne tvar, strukturu mat. - zvládne obtížnější práci s linií - kombinuje plošné a prostorové vyjádření - zvládne grafické techniky tisk z koláže, otisk, vosková technika - hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vyjadřování - prohloubí si znalosti z 1. období v prostorovém ztvárnění-pohyb a hmat - výtvarně zpracuje přírodní materiály-lepení, dotváření - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - přístupuje k různým interpretacím jako ke zdroji inspirace - zvládne malbu vodovkami, temperami, voskovkou, křídou, pastelkami - modeluje dle předlohy a fantazie - rozvíjí fantazii - podílí se na dotváření prostředí, vystavuje své práce		- malba- hra s barvou, emocionální malba, míchání barev - ověřování komunikačních účinků - osobní postoj, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl - kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem (pero, dřívko a tuš, rudka, uhel, suchý pastel), kresba dle předlohy, v plenéru - grafické techniky - tisk, koláže, otisk, frotáž, vosková technika - techniky plastického vyjádření - pomocí papíru, textilu a jiných materiálů - další techniky - koláž, frotáž - ilustrátoři dětské knihy - kombinované techniky - dekorativní práce - tematické práce - skupinové práce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Mezilidské vztahy		Matematika Člověk a svět práce	Vlastivěda Přírodověda
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

5. ročník

2 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne rozlévání barev a míchání a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod. - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - rozvíjí svou fantazii a představivost - vyjádří kontrast předmětu a pozadí - experimentuje s různým materiálem - rozvíjí cit pro barvu - projevuje své životní zkušenosti, pocity, nálady, dojmy - ropozná prvky vizuálně obrazného vyjádření (linii, tvar, objem, barvu, objekt)		- malba- hra s barvou, emocionální malba, míchání barev - ověřování komunikačních účinků - osobní postoj, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl - kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem (pero, dřívko a tuš, rudka, uhel, suchý pastel), kresba dle předlohy, v plenéru - grafické techniky - tisk, koláže, otisk, frotáž, vosková technika - techniky plastického vyjádření - pomocí papíru, textilu a jiných materiálů - další techniky - koláž, frotáž - ilustrátoři dětské knihy - kombinované techniky - skupinové práce - dekorativní práce - tematické práce - práce s netradičním materiálem	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy		Matematika Vlastivěda Člověk a svět práce	Vlastivěda
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

6. ročník

2 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• uplatňuje běžné pojmy z nauky o barvě • vybírá a samostatně vytváří škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření z vlastního vnímání a představ • správně užívá techniku malby - míchá a vrství barvy • zvládá kompozici, dokáže rozvrhnout hlavní motivy na ploše • seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy • dokáže užívat perspektivní zobrazování ve vlastním výtvarném vyjádření • využívá vizuálních obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem		- expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti - linie, tvar, objem, rozvržení v ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus - malba - teorie barev - teplé a studené barvy, příbuzné barvy - souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů (sluch - vnímání a zpracování hudebních motivů, hmat - reliéf, plastiky z papíru) - perspektiva paralelní a šikmá, umístění postav na ploše, velikost objektů - dekorativní kompozice - tisk z koláže, papírořez - lidská figura - tvarová stylizace - detail, polodetail, celek - zvětšování a zmenšování		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita		Dějepis Hudební výchova	Matematika	
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Uplatňování subjektivity

Výsledky vzdělávání		Učivo		
• zobrazuje vlastní fantazijní představy • seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy • výtvarně zachycuje lidové tradice, svátky, obyčeje • rozlišuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahy, získává osobité výsledky • uplatňuje některé metody současného výtvarného umění - využívá fotografie, reklamu		- jednoduché plošné kompozice vytvářené geometrickými tvary - spirály, elipsy, přímky, křivky, prolínání, řazení - výtvarné zobrazování prostorových vztahů a jevů, dekorativní charakter práce - využití tvaru, symetrie - asymetrie - subjektivní vyjádření fantastických představ s využitím různorodých materiálů - dekorativní předměty		
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Přírodopis			
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• výtvarně zachycuje lidové tradice, svátky, obyčeje • vytváří prostorové kompozice • zvládá kompozici, dokáže rozvrhnout hlavní motivy na ploše		- plastická a prostorová tvorba - společná nebo skupinová práce na jednom objektu - lidská figura - tvarová stylizace - detail, polodetail, celek - zvětšování a zmenšování	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Dějepis		Dějepis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

1 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- zná a hodnotí výrazové možnosti barev, jejich kombinace - správně užívá techniku malby - míchá a vrství barvy - pracuje s uměleckým dílem, uvědomuje si různorodost umění - rozvíjí estetické citění využíváním dekorativních postupů - vybírá a uspořádává výtvarné prostředky k vyjádření své osobnosti a originality - vybírá a samostatně vytváří škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření z vlastního vnímání, představ a poznání - rozdlišuje rozmanitost kompozičních postupů - využívá vizuálních obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných smysly - hmatem a sluchem		- kreslené etudy - linie, objem, tvar, rytmus, řazení - seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení linií i tvarů v ploše a prostoru - horizontála, vertikála, střed, symetrie, asymetrie, dominanta - přenášení prostoru na plochu - barevné vyjádření skutečnosti - barevné odstíny, harmonie barev, jemné valéry barev, kontrast, sytost barvy a jejich využití v praktickém životě - vlastní prožitky - expresivní a emocionální funkce barvy a její psychologické působení - užitá grafika, písmo - druhy, styly, řazení písma, stylizace, fantazijní variace na tvary písmen - práce s uměleckým dílem, s reprodukcí	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita		Český jazyk a literatura	Matematika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Uplatňování subjektivity

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- správně užívá techniku malby - míchá a vrství barvy - vybírá a uspořádává výtvarné prostředky k vyjádření své osobnosti a originality - zachycuje jevy a procesy v proměnách, vztazích a vývoji - pracuje s uměleckým dílem, uvědomuje si různorodost umění		- umění starověkých národů - interakce s realitou - výtvarné ztvárnění příběhu, ilustrace, originální ukončení situace, vyprávění výtvarnými prostředky - deformování, dotváření kresbou, barvou	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• vytváří prostorové kompozice, ověřuje komunikační účinky výtvarného díla v sociálních vztazích, v souvislosti s historickým vývojem • citlivě vnímá skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí		- architektura, charakteristické znaky jednotlivých stavebních slohů - umělecké dílo, kýč, člověk a umění	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Člověk a svět práce Dějepis Anglický jazyk
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

8. ročník

1 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• užívá k tvorbě některé metody současného výtvarného umění • využívá perspektivních postupů v zobrazování skutečnosti • využívá rozmanitých dekorativních postupů • orientuje se v oblasti výtvarného vyjadřování grafickými technikami • aplikuje zásadu užité grafické tvorby - spojení písma s motivem v jednoduchých návrzích • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření z vlastního vnímání, představ a poznání • správně užívá techniku malby - míchá a vrství barvy, využívá texturu - rukopis v malbě		Kreslené studie - linie jako výtvarný prostředek. Různé kompoziční postupy a principy (dominantní prvek, horizontála, vertikála, zlatý řez, harmonie a kontrast). Tisk koláže, papíroryt, linoryt. Vyjádření objemu barvou. Barvy doplňkové, lomené, podobné a příbuzné. Barevná škála. Využití písma v reklamě a propagaci. Lineární perspektiva - sbíhání, úběrník Práce s fotografií.	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita		Dějepis	Člověk a svět práce Přírodopis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Uplatňování subjektivity

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• dokáže správně uplatnit kresebnou techniku se zachycením prostoru • zobrazuje vlastní fantazijní představy a uplatňuje volný výtvarný přepis a parafrázi		Způsoby stínování kresby, kontrast. Ilustrace, výtvarné ztvárnění hudebního prožitku.	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Hudební výchova	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi • interpretuje umělecké dílo, vyhledává a srovnává různé způsoby uměleckého vyjadřování v minulosti a současnosti • citlivě vnímá skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí a podílí se na utváření estetická ve školním prostředí		Výtvarné práce s netradičním materiálem - kovové fólie, kartonové výtisky, dýha Práce s uměleckým dílem - renesance, baroko, klasicismus - hlavní znaky uměleckého vyjádření. Umělecké dílo a kýč. Vkus.	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Dějepis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

1 týdně, povinný

Rozvíjení smyslové činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• využívá rozmanitých dekorativních postupů • orientuje se v oblasti výtvarného vyjadřování grafickými technikami • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření z vlastního vnímání, představ a poznání • využívá znalostí o barvě k osobitému výtvarnému projevu • zvládá zachycení pomíjivého okamžiku, skicování • vytváří jednoduché prostorové objekty na základě experimentování • orientuje se v oblastech moderního umění, rozlišuje obsah vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti		Dynamická kresba s důrazem na využití materiálu - tužka, perko, uhlí, rudka, štětec. Uspořádání v ploše, vyjádření vztahů, pohybu. Barvy základní, druhotné a doplňkové. Symbolika barev. Kontrast barevný a světelný. Krajinomalba, práce v plenéru, kresba pohyblivého modelu (pes, andulka). Prostorová tvorba - modely, hračky, interiér - plastický reliéf Použití písma v reklamě a propagaci - obaly, plakáty. Práce s uměleckým dílem. Moderní směry výtvarného umění 20. století - impresionismus, kubismus, surrealismus. Seznámení se současnými trendy výtvarného umění. Tisk z koláže - využití ve výtvarném umění.	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita		Český jazyk a literatura Hudební výchova	Matematika
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Uplatňování subjektivity

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření z vlastního vnímání, představ a poznání • využívá znalostí o barvě k osobitému výtvarnému projevu • zvládá zachycení pomíjivého okamžiku, skicování • užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • při práci s uměleckým dílem pojmenovává základní obrazotvorné prvky a přístupy • zvládá vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představ se skutečností • orientuje se v oblasti výtvarného vyjadřování grafickými technikami		Dynamická kresba s důrazem na využití materiálu - tužka, perko, uhlí, rudka, štětec. Uspořádání v ploše, vyjádření vztahů, pohybu.	
		Barvy základní, druhotné a doplňkové. Symbolika barev. Kontrast barevný a světelný.	
		Krajinomalba, práce v plenéru, kresba pohyblivého modelu (pes, andulka).	
		Dotváření tvarů na základě fantazie. Působivé barevné kombinace. Psychologické působení barev.	
		Využití tvarové a barevné nadsázky - skupina postav v prostoru.	
		Výtvarné vyjádření abstraktní, alegorické, popisné, symbolické.	
		Papírořyt, monotyp.	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Ověřování komunikačních účinků

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• využívá rozmanitých dekorativních postupů		Použití písma v reklamě a propagaci - obaly, plakáty.	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Dějepis
			Anglický jazyk
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8 Učební osnovy

Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování - bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání

v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
 - ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchova ke zdraví

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

							0	0
--	--	--	--	--	--	--	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Výchova ke zdraví se nevyučuje jako samostatný předmět. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je zařazen do jiných vzdělávacích oblastí. Očekávané výstupy z RVP jsou realizovány v předmětech Přírodopis, Výchova k občanství a Tělesná výchova.

3. Cílové zaměření vzdělávacího oboru:

- preventivní ochrana zdraví
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky (alkohol, drogy, cigarety atd.)
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Tělesná výchova

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	3	3	2+1	2+1
-----	-----	-----	-----	-----	---	---	-----	-----

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky pečovat o své zdraví, vytvářet si kladný vztah k pohybu, pěstovat dobrou fyzickou kondici a dodržovat pravidla spolupráce v týmu. Učí se pomáhat méně sportovně nadaným žákům, nezesměšňovat je. Důležité je také rozpoznávání a rozvíjení pohybových předpokladů (nadání) a naopak i odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahem předmětu je postupné naplňování očekávaných výstupů stanovených RVP pro ZV pro tělesnou výchovu s důrazem na rozvoj fyzické zdatnosti. Předmět je zaměřen především na rozvoj dovedností žáka. Při realizaci tohoto předmětu proto upřednostňujeme praktické provádění činností a týmovou spolupráci žáků. Výuka je převážně organizována formou vyučovací hodiny, popř. vyučovacích bloků se zaměřením na dovednosti v plavání, bruslení, lyžování a sportovních hrách. Učíme žáky hodnotit své výkony i výkony ostatních. Zvýšená pozornost je věnována nadaným žákům, na něž jsou kladeny zvýšené nároky v plnění limitů atletických disciplín, gymnastických prvků a sportovních her. Tito žáci mají možnost rozvíjet své nadání např. v kroužku florbalu. Škola se zapojuje do nejrůznějších sportovních soutěží a utkání.

Předmět rozvíjí Minimální preventivní program v těchto oblastech vědomostí a dovedností žáka:

- zájmovou činnost
- soužití v sociální skupině
- negativní a pozitivní jevy společnosti
- asertivní chování
- zdravý životní styl
- mravní zásady
- formování vlastních názorů na život a svět.

Předmět rozvíjí některá průřezová témata a podílí se na naplňování cílů školního programu EVVO. Propojuje různé vzdělávací oblasti (např. český jazyk – pravidla sportovních her, přírodopis – poznatky o lidském těle, matematika – měření času, atd.).

Tělesná výchova se vyučuje v 1. až 9. ročníku. V 1. – 5. ročníku 3 hodiny týdně (2+1), v 6. - 9. ročníku jsou 3 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá ve velké či malé tělocvičně. V době příznivého počasí se výuka uskutečňuje na školním víceúčelovém hřišti nebo v přilehlém parku. Součástí výuky Tělesné výchovy na 1. stupni je plavecký výcvik žáků 1. - 5. ročníků. Nad rámec povinného plaveckého výcviku ve 3. a 4. ročníku organizujeme stejné výukové programy i pro 1., 2. a 5. ročník. Deset dvouhodinových lekcí je zaměřeno na výuku a zdokonalování plaveckých dovedností žáků. V zimním období následuje bruslařský výcvik žáků 1. - 5. tříd na zimním stadionu v Hlinsku, který je zaměřen na seznámení a zdokonalování bruslařské techniky. Pro žáky 7. ročníku je do výuky zařazen lyžařský výcvik (za nepříznivých klimatických podmínek může být přesunut do 8. ročníku). Žáci budou seznámeni s lyžařskou výstrojí a výzbrojí a projdou základní lyžařskou výukou na lyžích. Týdenní lyžařský výcvik je rozdělen na 3 dny výcviku na běžeckých lyžích (společně všichni žáci) a 2 dny na běžeckých nebo sjezdových lyžích (dle zájmu žáků). Lyžařský výcvik probíhá v Hlinsku a jeho okolí, kde jsou vhodné podmínky pro uskutečnění (upravené běžecké tratě na Ratajích v Hlinsku, sjezdovka Hlinsko).

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat vlastní pohybové schopnosti, podporujeme jejich individuální rozvoj
- učíme žáky posoudit zlepšení fyzické kondice, vylepšení nedostatků
- vedeme k pochopení souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

- učíme žáky používat obecně užívané termíny a gesta pro sport

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k přemýšlení o problému při zvládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k jeho odstranění
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností, taktizování při kolektivních i individuálních sportech
- vedeme žáky k zapojování do sportovních soutěží a utkání

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva
- podněcujeme žáky k diskusi o taktice hry
- vedeme žáky k vytvoření prezentací (plakátů) na sportovní akce, záznamů ze sportovních utkání

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu, ohleduplnosti, úctě a fair play hře
- podněcujeme žáky ke spolupráci uvnitř sportovního družstva
- učíme žáky aktivně rozdělovat a přijímat úkoly ve sportovním družstvu
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své činy

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do sportovních činností
- seznamujeme žáky se škodlivostí požívání drog a jiných návykových látek ve spojitosti se sportem a zdravím
- učíme žáky první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- vedeme žáky k dodržování hygieny při sportu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti a pravidel při sportu z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- seznamujeme žáky s možnými riziky při pohybových aktivitách
- učíme žáky zpracovávat naměřené výkony
- učíme žáky prezentovat sportovní akce na veřejnosti

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů a kvality pohybu
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

1. ročník

2+1 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uvědomuje si důležitost pohybu pro zdraví (TV 1). - Osvojuje si správně hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech (TV 4).		- význam pohybu pro zdraví - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti - hygiena při TV (cvičební prostředí, vhodné oblečení a obuv) - bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Provede jednoduché pohybové činnosti (TV 2). - Zapojuje se do her a soutěží (TV 3). - Uvědomuje si zásady hygieny před vstupem do bazénu (PL). - Zná zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v bazénu (PL).		- pohybové hry - základy gymnastiky (průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí) - turistika a pobyt v přírodě, bruslení Plavání - základní plavecká výuka - sprchování, otužování, sušení - smluvené signály pro komunikaci v bazénu - nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her - orientace ve vodě, splývání, dýchání, skoky a pády, pocit vody spojený s plaveckými pohyby - plavecký způsob prsa (nohy, paže, souhra) - šlapání vody, vznášení, přivolání pomoci	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Reaguje na jednoduché pokyny a povely (TV 5).		- komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely) - organizace při TV - zásady jednání a chování (fair play) - pravidla pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Prvouka Hudební výchova	Hudební výchova	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uplatňuje správné držení těla a zaujímá správné cvičební polohy (ZdrTV 1). - Zvládá jednoduchá cvičení související s oslabením (ZdrTV 2).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Prvouka		
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

2. ročník

2+1 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uvědomuje si důležitost pohybu pro zdraví (TV 1). - Dbá na zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech (TV 4).		- význam pohybu pro zdraví - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti - hygiena při TV (cvičební prostředí, vhodné oblečení a obuv) - bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Provede jednoduché pohybové činnosti - individuálně a ve skupině (TV 2). - Spolupracuje při jednoduchých hrách a soutěžích (TV 3). - Uvědomuje si zásady hygieny před vstupem do bazénu (PL). - Zná zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v bazénu (PL). - Zvládne v souladu s individuálními předpoklady plavecký způsob prsa (PL).		- pohybové hry - základy gymnastiky (průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí) - turistika a pobyt v přírodě, bruslení Plavání - základní plavecká výuka - sprchování, otužování, sušení - smluvené signály pro komunikaci v bazénu - nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her - orientace ve vodě, splývání, dýchání, skoky a pády, pocit vody spojený s plaveckými pohyby - plavecký způsob prsa (nohy, paže, souhra) - šlapání vody, vznášení, přivolání pomoci	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Reaguje na základní pokyny a povely (TV 5).		- komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely) - organizace při TV - zásady jednání a chování (fair play) - pravidla pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Prvouka Hudební výchova		Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uplatňuje správné držení těla a zaujímá správné cvičební polohy (ZdrTV 1). - Zvládá jednoduchá cvičení související s oslabením (ZdrTV 2).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Prvouka		
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

3. ročník

2+1 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Cvičí pravidelně s vědomím významu pro zdraví (TV 1). - Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech (TV 4).		- význam pohybu pro zdraví - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti - hygiena při TV (cvičební prostředí, vhodné oblečení a obuv) - bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Provede jednoduché pohybové činnosti (TV 2). - Spolupracuje při sportovních hrách a soutěžích (TV 3). - Uvědomuje si zásady hygieny před vstupem do bazénu (PL). - Zná zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v bazénu (PL). - Zvládne v souladu s individuálními předpoklady plavecký způsob prsa (PL). - Naučí se základní prvky sebezáchrany, seznámí se s prvky dopomoci tonoucím (PL).		- pohybové hry - základy gymnastiky (průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí) - turistika a pobyt v přírodě, bruslení Plavání - základní plavecká výuka - sprchování, otužování, sušení - smluvené signály pro komunikaci v bazénu - nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her - orientace ve vodě, splývání, dýchání, skoky a pády, pocit vody spojený s plaveckými pohyby - plavecký způsob prsa (nohy, paže, souhra) - šlapání vody, vznášení, přivolání pomoci	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
Reaguje na základní pokyny a povely (TV 5).		- komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely) - organizace při TV - zásady jednání a chování (fair play) - pravidla pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Prvouka Hudební výchova		Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uplatňuje správné držení těla a zaujímá správné cvičební polohy (ZdrTV 1). - Zvládá jednoduchá cvičení související s oslabením (ZdrTV 2).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Prvouka		Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

4. ročník

2+1 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Cvičí pravidelně, zlepšuje svoji kondici podle pokynů vyučujícího (TV 1). - Využívá zdravotně zaměřená cvičení (TV 2). - Dodržuje hygienické zásady a zásady bezpečného chování při sportu, přivolá pomoc při úrazu spolužáka (TV 4).		- význam pohybu pro zdraví - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti - hygiena při TV (cvičební prostředí, vhodné oblečení a obuv) - bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodověda	Přírodověda
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aplikuje osvojené pohybové dovednosti při sportovních a pohybových hrách, základech gymnastiky atd. (TV 3). - Dodržuje pravidla sportovních her, uznává autoritu, reaguje přiměřeným způsobem na chyby své i svého družstva, respektuje individualitu jedince (TV 6). - Upevňuje si získané hygienické návyky, uvědomuje si zdravotní význam plavání (PL). - Zná smluvené signály v prostředí bazénu a reaguje na ně (PL). - Dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a při pobytu v areálu bazénu (PL). - Zdokonalí se v plaveckém způsobu prsa (PL). - Seznámí se s dalšími dvěma plaveckými způsoby - znak, kraul (PL). - Naučí se základní prvky sebezáchrany, seznámí se s prvky dopomoci tonoucímu (PL).		- pohybové hry - základy gymnastiky (průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí) - základy atletiky (rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem) - základy sportovních her (manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním) - turistika a pobyt v přírodě, bruslení Plavání - základní plavecká výuka - nácvik obrátky u plaveckého způsobu prsa - skoky a pády do vody, startovní skok - plavání pod hladinou, lovení předmětů, zanořování - rozvoj plavecké vytrvalosti (200 m prsa) - závody na 50 m volným způsobem	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodověda Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Vyjadřuje se k pohybové činnosti spolužáka a reaguje na připomínky k vlastnímu cvičení (TV 5). • Užívá základní tělocvičné názvosloví, cvičí podle popisu (TV 7). • Postupně přebírá některé organizační úkoly od učitele (TV 8). • Postupně zvládá měření výkonů, porovnává je s předchozími výkony (TV 9). • Získává informace o sportovních akcích ve škole (TV 10).		- komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely) - organizace při TV - zásady jednání a chování (fair play) - pravidla pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodověda Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením (ZdrTV 1). • Zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku podle pokynů učitele (ZdrTV 2). • Upozorní na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením (ZdrTV 3).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodověda	Přírodověda
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

5. ročník

2+1 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Zkouší různé funkce pohybu, zlepšuje kondici (TV 1). - Zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (TV 2). - Uplatňuje hygienické zásady a zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, přivolá pomoc při úrazu spolužáka (TV 4).		- význam pohybu pro zdraví - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti - hygiena při TV (cvičební prostředí, vhodné oblečení a obuv) - bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodověda	Přírodověda
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Provádí osvojené pohybové dovednosti při sportovních a pohybových hrách, základech gymnastiky (TV 3). - Vytváří různé varianty pohybových her (TV 3). - Dodržuje pravidla sportovních her a soutěží, uznává autoritu, reaguje přiměřeným způsobem na chyby své i svého družstva, respektuje opačné pohlaví (TV 6). - Upevňuje si získané hygienické návyky, uvědomuje si zdravotní význam plavání (PL). - Zná smluvené signály v prostředí bazénu a reaguje na ně (PL). - Dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a při pobytu v areálu bazénu (PL). - Zdokonalí se v plaveckém způsobu prsa (PL). - Seznámí se s dalšími dvěma plaveckými způsoby - znak, kraul (PL). - Naučí se základní prvky sebezáchrany, seznámí se s prvky dopomoci tonoucímu (PL).		- pohybové hry - základy gymnastiky (průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí) - základy atletiky (rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem) - základy sportovních her (manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním) - turistika a pobyt v přírodě, bruslení Plavání - základní plavecká výuka - nácvik obrátky u plaveckého způsobu prsa - skoky a pády do vody, startovní skok - plavání pod hladinou, lovení předmětů, zanořování - rozvoj plavecké vytrvalosti (200 m prsa) - závody na 50 m volným způsobem	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodověda Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Hodnotí pohybovou činnost spolužáka a opravuje vlastní cvičení na základě hodnocení druhých (TV 5). - Užívá základní tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu (TV 7). - Organizuje jednoduché činnosti a soutěže pro žáky (TV 8). - Měří výkony, porovnává je s předchozími výkony (TV 9). - Získává informace o sportovních akcích ve škole, v místě svého bydliště a v regionu (TV 10).		- komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely) - organizace při TV - zásady jednání a chování (fair play) - pravidla pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Přírodověda Hudební výchova	Hudební výchova
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením (ZdrTV 1). - Zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku podle pokynů učitele (ZdrTV 2). - Upozorní na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením (ZdrTV 3).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodověda	Přírodověda
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

6. ročník

3 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aktivně organizuje svůj pohyb a pravidelně zařazuje pohybové činnosti (ČOZ 1). - Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost podle pokynů vyučujícího (ČOZ 2). - Zvolí vhodné průpravné cviky před pohybovou činností (ČOZ 3). - Vhodně upraví svoji pohybovou aktivitu při zhoršení rozptylových podmínek, odmítá drogy a jiné škodliviny (ČOZ 4). - Dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení s náčiním, při cvičení na nářadí (ČOZ 5). - Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích jako chodec, cyklista, cestující (VkZ 15). - Aktivně předchází situacím ohrožující zdraví, dbá na osobní bezpečí (VkZ 15). - Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany svého zdraví za mimořádných událostí (VkZ 16).		- význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců) - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečné chování a komunikace (bezpečný pohyb, sebeochrana a vzájemná pomoc)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		Přírodopis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aplikuje osvojené pohybové dovednosti při pohybových hrách a sportovních hrách, při gymnastice a akrobacii, při atletice atd. (ÚPD 1). - Hodnotí svoji pohybovou činnost (ÚPD 2).		- pohybové hry a netradiční hry - šplh a gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí) - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem) - sportovní hry (vybíjená, přehazovaná, ringo, florbal, fotbal) - turistika a pobyt v přírodě - plavání (zdokonalovací plavecká výuka) - bruslení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis Hudební výchova	Matematika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Používá základní názvosloví osvojovaných činností na úrovni cvičence nebo diváka (PU 1). - Respektuje opačné pohlaví a aplikuje hru fair play (PU 2). - Podle pokynů učitele taktizuje při pohybových činnostech (PU 3). - Uplatňuje stanovená pravidla chování v roli hráče, diváka (PU 4). - Odhadne svůj výkon a vyhodnotí (PU 5).		- historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci) - pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice		Přírodopis Hudební výchova	Hudební výchova
literatura		didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení (ZdrTV 1). - Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení (ZdrTV 2). - Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou nevhodné pro zdravotní oslabení (ZdrTV 3).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis	
literatura		didaktická technika	ostatní

7. ročník

3 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aktivně organizuje svůj pohyb a pravidelně zařazuje pohybové činnosti (ČOZ 1). - Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost pomocí osvojených cviků (ČOZ 2). - Zvolí vhodné průpravné cviky před pohybovou činností (ČOZ 3). - Vhodně upraví svoji pohybovou aktivitu při zhoršení rozptylových podmínek, odmítá drogy a jiné škodliviny (ČOZ 4). - Dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení s náčiním, při cvičení na nářadí (ČOZ 5). - Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích jako chodec, cyklista, cestující (VkZ 15). - Aktivně předchází situacím ohrožující zdraví, dbá na osobní bezpečí (VkZ 15). - Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany svého zdraví za mimořádných událostí (VkZ 16).		- význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců) - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečné chování a komunikace (bezpečný pohyb, sebeochrana a vzájemná pomoc)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		Přírodopis	Informační a komunikační technologie
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aplikuje osvojené pohybové dovednosti při pohybových hrách a sportovních hrách, při gymnastice a akrobacii, při atletice, při lyžování atd. (ÚPD 1). - Hodnotí svoji pohybovou činnost, dodržuje osvojená pravidla jednotlivých pohybových činností (ÚPD 2).		- pohybové hry, netradiční hry - šplh a gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí) - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem) - sportovní hry (vybíjená, přehazovaná, ringo, florbal, fotbal) - turistika a pobyt v přírodě - plavání (zdokonalovací plavecká výuka) - lyžování, bruslení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Používá základní názvosloví osvojovaných činností na úrovni cvičence nebo diváka (PU 1). - Respektuje opačné pohlaví a aplikuje hru fair play (PU 2). - Dohodne se se spoluhráči na vhodné taktice (PU 3). - Uplatňuje stanovená pravidla chování v roli hráče, diváka (PU 4). - Změří údaje svého výkonu a zapíše je (PU 5).		- historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci) - pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice		Přírodopis	Hudební výchova
literatura		didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení (ZdrTV 1). - Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení (ZdrTV 2). - Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou nevhodné pro zdravotní oslabení (ZdrTV 3).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis	
literatura		didaktická technika	ostatní

8. ročník

2+1 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Zařazuje průpravná a relaxační cvičení do svého pohybového režimu (ČOZ 1). - Při týmové práci zlepšuje svoji tělesnou zdatnost a vytváří obměny osvojených cviků (ČOZ 2). - Zvolí vhodné průpravné cviky před pohybovou činností a kompenzační cviky po ní (ČOZ 3). - Zdůvodní škodlivost drog a jejich vliv na sportovní výkony (ČOZ 4). - Dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení na nářadí, při cvičení s náčiním (ČOZ 5). - Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky (VkZ 1). - Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví (VkZ 4). - Usiluje o aktivní podporu zdraví (VkZ 5). - Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích jako chodec, cyklista, cestující (VkZ 15). - Aktivně předchází situacím ohrožující zdraví, dbá na osobní bezpečí (VkZ 15). - Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany svého zdraví za mimořádných událostí (VkZ 16).		- význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců) - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, pitný režim, denní režim (práce, sport, odpočinek), úrazy a základy první pomoci, bezpečné chování a komunikace (bezpečný pohyb, sebeochrana a vzájemná pomoc)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		Výchova k občanství Přírodopis	Přírodopis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Aplikuje osvojené pohybové dovednosti při pohybových hrách a sportovních hrách, při gymnastice a akrobacii, při atletice, při bruslení atd. (ÚPD 1). - Hodnotí svoji pohybovou činnost, dodržuje osvojená pravidla jednotlivých pohybových činností (ÚPD 2). - Pomocí řízených otázek učitele označí nedostatky a jejich možné příčiny a pracuje na jejich odstranění (ÚPD 2).		- pohybové hry, netradiční hry - šplh a gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí), cvičení s hudební - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem) - sportovní hry (vybíjená, přehazovaná, ringo, florbal, fotbal, basketbal, odbíjená) - turistika a pobyt v přírodě - plavání (zdokonalovací plavecká výuka) - bruslení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výchova k občanství Přírodopis Hudební výchova	

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Používá základní názvosloví osvojovaných činností (PU 1). - Respektuje opačné pohlaví, aplikuje hru fair play a pomáhá fyzicky slabším žákům (PU 2). - Dohodne se se spoluhráči na vhodné taktice vedoucí k úspěchu (PU 3). - Aplikuje stanovená pravidla chování v roli hráče, diváka a rozhodčího (PU 4). - Zapíše a vyhodnotí změřené údaje (PU 5). - Při výuce a sportovních akcích postupně přebírá některé organizační úkoly od učitele (PU 6). - Sestaví tabulku zjištěných výkonů (PU 7).		- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály) - organizace prostoru a pohybových činností - historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci) - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice		Výchova k občanství Přírodopis Hudební výchova	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení (ZdrTV 1). - Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení (ZdrTV 2). - Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou nevhodné pro zdravotní oslabení (ZdrTV 3).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky), prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výchova k občanství Přírodopis Člověk a svět práce	Přírodopis
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

2+1 týdně, povinný

Činnosti ovlivňující zdraví

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Zařazuje průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotní cvičení do svého pohybového režimu (ČOZ 1). • Při týmové práci zlepšuje svoji tělesnou zdatnost, vytváří obměny osvojených cviků a z nabídky vybere cviky pro rozvoj své kondice (ČOZ 2). • Samostatně zvolí vhodné průpravné cviky před pohybovou činností a kompenzační cviky po ní (ČOZ 3). • Zdůvodní škodlivost drog a jejich vliv na sportovní výkony (ČOZ 4). • Dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení s náčiním, při cvičení na nářadí (ČOZ 5). • Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví (VkZ 6). • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému a podílí se na programech podpory zdraví (VkZ 9). • Využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci a překonávání únavy (VkZ 10). • Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích jako chodec, cyklista, cestující (VkZ 15). • Aktivně předchází situacím ohrožující zdraví, dbá na osobní bezpečí (VkZ 15). • Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany svého zdraví za mimořádných událostí (VkZ 16).		- význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců) - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, pitný režim, denní režim (práce, sport, odpočinek), úrazy a základy první pomoci, bezpečné chování a komunikace (bezpečný pohyb, sebeochrana a vzájemná pomoc)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		Přírodopis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Aplikuje osvojené pohybové dovednosti při pohybových hrách a sportovních hrách, při gymnastice a akrobacii, při atletice atd. (ÚPD 1). • Hodnotí svoji pohybovou činnost, dodržuje osvojená pravidla jednotlivých pohybových činností, sám označí nedostatky a jejich možné příčiny a s pomocí spolužáků nebo učitele pracuje na jejich odstranění (ÚPD 2).		- pohybové hry, netradiční hry - šplh a gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí), cvičení s hudbou - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem) - sportovní hry (vybíjená, přehazovaná, ringo, florbal, fotbal, basketbal, odbíjená) - turistika a pobyt v přírodě - plavání (zdokonalovací plavecká výuka) - bruslení	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Činnosti podporující pohybové učení

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Používá základní názvosloví osvojovaných činností (PU 1). - Respektuje opačné pohlaví, aplikuje hru fair play a pomáhá fyzicky slabším žákům (PU 2). - Dohodne se se spoluhráči na vhodné taktice vedoucí k úspěchu (PU 3). - Aplikuje stanovená pravidla chování v roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora (PU 4). - Zapíše a vyhodnotí změřené údaje (PU 5). - Prokáže dovednosti v organizaci a hodnocení turnajů, závodů a jiných školních akcí (PU 6). - Sestaví tabulku zjištěných výkonů, výsledky prezentuje (PU 7).		- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály) - organizace prostoru a pohybových činností - historie a současnost sportu (významné soutěže a sportovci) - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice		Přírodopis	Hudební výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení (ZdrTV 1). - Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení (ZdrTV 2). - Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou nevhodné pro zdravotní oslabení (ZdrTV 3).		- základní druhy oslabení (jejich příčiny a možné důsledky) - prevence a korekce oslabení - speciální cvičení dle postižení - všestranné rozvíjející pohybové činnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Přírodopis	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9 Učební osnovy

Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Člověk a svět práce

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

1	1	1	1	1	0	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Člověk a svět práce je povinný předmět v 1. - 5. ročníku (1. stupeň) a v 7. - 9. ročníku (2. stupeň). Předmět je vyučován 1 hod. týdně v každém ročníku. Výuka na 1. stupni probíhá v kmenových třídách, na 2. stupni v dílnách, ve školní kuchyni, v odborných učebnách nebo v přírodě - závisí na probíraném tematickém celku. Výuka je doplňována exkurzemi (např. do Hotelové školy Bohemia v Chrudimi).

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- vedeme žáky tak, aby si při práci v dílně, kuchyni a na pozemku vybírali způsoby a metody práce, které jsou vhodné k vykonávané činnosti
- seznamujeme žáky s termíny a znaky používaných při dané práci
- vedeme je k hodnocení své práce
- vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií prostřednictvím zadávání úkolů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme několik variant možností řešení daného úkolu a vedeme žáky k nalezení nejvhodnějšího způsobu řešení
- učíme žáky samostatně řešit problémy vyplývající z charakteru zadané práce
- učíme žáky obhájit zvolený pracovní postup
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a organizaci školních i mimoškolních akcí
- učíme je tvořivému přístupu při řešení zadaných úkolů – např. vytváření plakátů, pozvánek apod.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k účinné komunikaci při práci
- předkládáme žákům dostatek podnětů a příležitostí pro prezentaci prací

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině a uvědomovat si potřebu ohleduplného chování na pracovišti
- vedeme žáky k tomu, aby si cenili zkušeností a práce druhých lidí a dokázali vzít na vědomí hodnocení ostatních
- vedeme žáky k pochopení vlivů různých činností člověka na životní prostředí
- a uvědomění si spoluzodpovědnosti za jeho ochranu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poskytnutí pomoci při práci
- vedeme žáky k tomu, aby projevovali pozitivní vztah k uměleckým dílům
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- učíme žáky dodržovat vymezené postupy práce
- učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a funkčnosti
- vedeme žáky k bezpečnosti a ochraně svého zdraví a zdraví druhých, ochraně životního prostředí i ochraně kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáky k hospodárnosti při používání různých materiálů
- vedeme žáky k práci podle návodů, ale i hledání vlastních postupů
- vedeme žáky k plnění povinností

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření video návodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií
- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

1. ročník

1 týdně, povinný

Práce s drobným materiálem

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- pracuje podle jednoduchého slovního návodu - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů		- seznamování s vlastnostmi různých materiálů, pracovními pomůckami a jednoduchými pracovními operacemi a postupy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice			Výtvarná výchova Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Konstrukční činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		- práce se stavebnicí	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Výtvarná výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Pěstítkelské práce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- provádí pozorování přírody - pečuje o nenáročnou rostlinu		- základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semene v místnosti, na zahradě, pěstování pokojových rostlin	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Příprava pokrmů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování		- pravidla správného stolování - jednoduchá úprava stolu	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

2. ročník

1 týdně, povinný

Práce s drobným materiálem

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy		- vlastní organizace práce, udržování pořádku - práce s různými materiály a přírodními - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (správné zacházení s nimi)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice			Výtvarná výchova Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Konstrukční činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		- práce se stavebnicí - plošné, prostorové podle předlohy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Pěstítkelské práce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročnou rostlinu		- základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě - pěstování pokojových rostlin	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Příprava pokrmů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• chová se vhodně při stolování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • orientuje se v základním vybavení kuchyně		- pravidla správného stolování - jednoduchá úprava stolu - základní vybavení kuchyně	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

3. ročník

1 týdně, povinný

Práce s drobným materiálem

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy		vlastnosti různých druhů materiálů, funkce a využití různých druhů pomůcek, jednoduché pracovní postupy, vlastní organizace práce, udržování pořádku při práci	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Kooperace a kompetice			Výtvarná výchova Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Konstrukční činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		práce se stavebnicemi podle předlohy, s jednoduchými návody	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Výtvarná výchova
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Pěstítkelské práce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny		- základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě - okrasné rostliny, zelenina	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Příprava pokrmů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• chová se vhodně při stolování • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • připraví tabuli pro stolování		- úprava stolu a pravidla správného stolování - skladování potravin - základní vybavení kuchyně	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Prvouka	Prvouka
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

4. ročník

1 týdně, povinný

Práce s drobným materiálem

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti výrobky z různých materiálů - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		- vlastnosti materiálů, funkce pracovních nástrojů, využití pracovních pomůcek - lidové zvyky, tradice - vlastní organizace práce a udržení pořádku na pracovním místě	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Mezilidské vztahy Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Kooperace a kompetice			Výtvarná výchova
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Konstrukční činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu a jednoduché předlohy		- práce s návodem, předlohou - sestavování modelů	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Výtvarná výchova Matematika
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Pěstitelské práce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		- základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo, půda a její zpracování - pěstování rostlin - okrasné rostliny, pokojové rostliny, zelenina, koření, léčivé rostliny a byliny	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Přírodověda	Přírodověda
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

Příprava pokrmů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni		- výběr a nákup potravin, skladování potravin, pravidla správného stolování, úprava stolu - technika v kuchyni	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Přírodověda	Přírodověda
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika

5. ročník

1 týdně, povinný

Práce s drobným materiálem

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z různých materiálů, které sám vyhledá a zvolí - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu		- vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, využití tradic, lidových zvyků, řemesel - vlastní vhodný pracovní postup a organizace práce, udržování pořádku	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebezpojetí Kreativita Mezilidské vztahy Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy			Výtvarná výchova Přírodověda
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Konstrukční činnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		práce se stavebnicí, práce s návodem, práce s předlohou a jednoduchým náčrtem, sestavování modelů	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace			Výtvarná výchova Matematika
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
		ostatní	

Pěstitelské práce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		- základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo, půda a její zpracování - pěstování rostlin - okrasné rostliny, pokojové rostliny, zelenina, koření, léčivé rostliny a byliny - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Přírodověda	Přírodověda
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Příprava pokrmů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni • připraví samostatně jednoduchý pokrm		- výběr a nákup potravin, skladování potravin, pravidla správného stolování, úprava stolu - technika v kuchyni - historie a význam	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Přírodověda	Přírodověda Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

1 týdně, povinný

Pěstitelské práce, chovatelství

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• uvede, předvede, ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně jejich údržby • uvede, předvede využití okrasných (pokojevých) rostlin v interiéru • prokáže základní znalosti a dovednosti o chovu zvířat, v domácnosti, na praktických příkladech zhodnotí význam chovu zvířat • dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň • na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu		- podzimní práce na zahradě, uskladnění výpěstků - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy - zásady pěstování rostlin - zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň zeleniny, uskladnění - okrasné rostliny: pěstování vybraných okrasných dřevin, květina v interiéru a exteriéru, základy ošetřování pokojových květin - léčivé rostliny: sběr, pěstování, účinky - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - chovatelství, chov zvířat v domácnosti - oprava a údržba nářadí - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí - druhy ovocných rostlin, rozmnožování a řez ovocných rostlin, výživa a hnojení ovocných dřevin, škůdci a ochrana, sklizeň a skladování ovoce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Design a konstruování

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu		- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výtvarná výchova	Matematika
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Práce s technickými materiály

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu		- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		Výchova k občanství	Matematika Český jazyk a literatura
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

1 týdně, povinný

Provoz a údržba domácnosti

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím		- finance, rozpočet a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti, úklid domácnosti - čistící a prací prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace - spotřebiče v domácnosti	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika	
		Fyzika	
		Přírodopis	
literatura		didaktická technika	ostatní

Příprava pokrmů

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		- kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - první pomoc při úrazech v kuchyni - potraviny - výběr, nákup, skladování, složky potravy, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, slavnostní prostírání, obsluha a chování u stolu, stolní inventář, výzdoba tabule - zásady racionální a alternativní výživy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace		Matematika	Tělesná výchova
		Přírodopis	Český jazyk a literatura
		Výtvarná výchova	
literatura		didaktická technika	ostatní

Svět práce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání		- trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:		přesahy z učebních bloků:
	Český jazyk a literatura		Cvičení z informatiky
	Matematika		Přírodopis
	Výchova k občanství		
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

1 týdně, povinný

Svět práce

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		- možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby - zaměstnání – způsoby hledání zaměstnání, informační základna pro volbu povolání - pohovor u zaměstnavatele, životopis - problémy nezaměstnanosti, úřady práce	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí		Český jazyk a literatura Matematika Výchova k občanství Přírodopis	Cvičení z informatiky
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Využití digitálních technologií

Výsledky vzdělávání		Učivo	
- ovládá základní funkce digitální techniky - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou		- digitální technika - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony - digitální technologie - bezdrátové technologie - počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací - mobilní služby	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
			Člověk a svět práce Přírodopis
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

Práce s laboratorní technikou

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		- pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - první pomoc při úrazu v laboratoři - základní funkce digitální techniky - základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - práce s laboratorní technikou	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výchova k občanství Chemie Zeměpis Člověk a svět práce	Přírodopis
literatura		materiály, pomůcky	didaktická technika
			ostatní

1 Učební osnovy

Volitelné předměty

Charakteristika oblasti

V 6. - 9. ročníku druhého stupně zavedena diferenciací formou volitelných předmětů. To umožňuje větší respektování individuálních studijních předpokladů žáků, vyšší motivaci při studiu zvolených předmětů a vede žáky k osobní odpovědnosti za výběr předmětů v závislosti na přijímacím řízení a dalším úspěšném studiu na střední škole.

Žáci si vybírají volitelné předměty podle svého zájmu a nadání. Výběr probíhá především podle předpokládané orientace při volbě povolání a dle schopností dítěte.

Do učebního plánu jsou volitelné předměty zařazeny na základě zájmu žáků a podle provozních možností školy. Bloky volitelných předmětů v rozvrhu jednotlivých ročníků jsou sestaveny tak, aby vyhovovaly co největšímu počtu žáků. V nabídce jsou sportovní hry, cvičení z informatiky.

Sportovní hry

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

					bez skupiny	bez skupiny	bez skupiny	bez skupiny
					0+1	0+1	0+1	0+1

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky pečovat o své zdraví, vytvářet si kladný vztah k pohybu, pěstovat dobrou fyzickou kondici a dodržovat pravidla spolupráce v týmu. Učí se pomáhat méně sportovně nadaným žákům, nezesměšňovat je. Důležité je také rozpoznávání a rozvíjení pohybových předpokladů (nadání) a naopak i odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahem předmětu je postupné naplňování očekávaných výstupů stanovených RVP pro ZV pro vzdělávací oblast Člověk a zdraví pro předmět Sportovní hry. Předmět je zaměřen především na rozvoj dovedností žáka. Při realizaci tohoto předmětu proto upřednostňujeme praktické provádění činností a týmovou spolupráci žáků. Výuka je organizována formou vyučovací hodiny. Učíme žáky hodnotit své výkony i výkony ostatních. Škola se zapojuje do nejrůznějších sportovních soutěží a utkání. Předmět rozvíjí Minimální preventivní program v těchto oblastech vědomostí a dovedností žáka:

- zájmovou činnost
- soužití v sociální skupině
- negativní a pozitivní jevy společnosti
- asertivní chování
- zdravý životní styl
- mravní zásady
- formování vlastních názorů na život a svět.

Předmět rozvíjí některá průřezová témata a podílí se na naplňování cílů školního programu EVVO. Propojuje různé vzdělávací oblasti (např. český jazyk – pravidla sportovních her, přírodopis – poznatky o lidském těle, matematika – počítání dosažených bodů, atd.).

Předmět sportovní hry se vyučuje v 6., 7., 8. a v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve velké či v malé tělocvičně. V době příznivého počasí se výuka uskutečňuje na školním víceúčelovém hřišti nebo v přilehlém parku.

3. Výchové a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

S ohledem na individuální schopnosti a možnosti žáka rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat vlastní pohybové schopnosti, podporujeme jejich individuální rozvoj
- učíme žáky posoudit zlepšení fyzické kondice, vylepšení nedostatků
- vedeme k pochopení souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- učíme žáky používat obecně užívané termíny a gesta pro sport

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k přemýšlení o problému při zvládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k jeho odstranění
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností, taktizování při kolektivních i individuálních sportech
- vedeme žáky k zapojování do sportovních soutěží a utkání

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva
- podněcujeme žáky k diskusi o taktice hry
- vedeme žáky k vytvoření prezentací (plakátů) na sportovní akce, záznamů ze sportovních utkání

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu, ohleduplnosti, úctě a fair play hře

- podněcujeme žáky ke spolupráci uvnitř sportovního družstva
- učíme žáky aktivně rozdělovat a přijímat úkoly ve sportovním družstvu
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své činy

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do sportovních činností
- seznamujeme žáky se škodlivostí požívání drog a jiných návykových látek ve spojitosti se sportem a zdravím
- učíme žáky první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- vedeme žáky k dodržování hygieny při sportu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti a pravidel při sportu z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- seznamujeme žáky s možnými riziky při pohybových aktivitách
- učíme žáky zpracovávat naměřené výkony
- učíme žáky prezentovat sportovní akce na veřejnosti

6. ročník

0+1 týdně, volitelný

Sportovní hry

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost podle pokynů vyučujícího. • Dodržuje zásady bezpečného chování (na sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení na nářadí). • Aplikuje osvojené pohybové dovednosti (při pohybových hrách, při vybíjené, při fotbale, při přehazované, při ringu, při florbale). • Hodnotí svoji pohybovou činnost. • Respektuje opačné pohlaví a aplikuje hru fair play. • Podle pokynů učitele taktizuje při pohybových činnostech. • Aplikuje stanovená pravidla chování v roli hráče. • Odhadne svůj výkon.		VYBÍJENÁ - házení a chytání míče, přihrávky, přehoz hřiště, hra + pravidla PŘEHAZOVANÁ - házení a chytání míče, přihrávky, podání, smeč, hra + pravidla FLORBAL - přihrávky, vedení míče, střelba, hra + pravidla BASKETBAL - driblíng, přihrávky, střelba na koš, hra + pravidla RINGO - přihrávky, chytání kroužku, podání, hra + pravidla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

0+1 týdně, volitelný

Sportovní hry

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost pomocí osvojených cviků. • Zvolí vhodné průpravné cviky před pohybovou činností. • Vhodně upraví svoji pohybovou aktivitu při zhoršení rozptylových podmínek. • Dodržuje zásady bezpečného chování (na sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení na nářadí). • Aplikuje osvojené pohybové dovednosti (při pohybových hrách, při vybíjené, při přehazované, při ringu, při florbale, při fotbale). • Hodnotí svoji pohybovou činnost, dodržuje osvojená pravidla jednotlivých pohybových činností. • Používá základní názvosloví osvojovaných činností. • Dohodne se se spoluhráči na vhodné taktice. • Aplikuje stanovená pravidla chování v roli hráče i diváka.		VYBÍJENÁ - házení a chytání míče, přihrávky, přehoz hřiště, hra + pravidla PŘEHAZOVANÁ - házení a chytání míče, přihrávky, podání, smeč, hra + pravidla FLORBAL - přihrávky, vedení míče, střelba, hra + pravidla BASKETBAL - driblink, přihrávky, střelba na koš, hra + pravidla RINGO - přihrávky, chytání kroužku, podání, hra + pravidla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

0+1 týdně, volitelný

Sportovní hry

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Zařazuje průpravná a relaxační cvičení do svého pohybového režimu. • Při týmové práci zlepšuje svoji tělesnou zdatnost a vytváří obměny osvojených cviků. • Zvolí vhodné průpravné cviky před pohybovou činností a kompenzační cviky po ní. • Zdůvodní škodlivost drog a jejich vliv na sportovní výkony. • Dodržuje zásady bezpečného chování (na sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení na nářadí, při cvičení s náčiním. • Aplikuje osvojené pohybové dovednosti (při pohybových hrách, při ringu, při přehazované, při odbíjené, při florbale, při fotbale, při basketbalu). • Hodnotí svoji pohybovou činnost, dodržuje osvojená pravidla jednotlivých pohybových činností. • Pomocí řízených otázek učitele označí nedostatky a jejich možné příčiny a pracuje na jejich odstranění. • Dodržuje dohodnutá pravidla družstva. • Aplikuje stanovená pravidla chování v roli hráče, diváka a rozhodčího. • Při výuce a sportovních akcích postupně přebírá některé organizační úkoly od učitele.		VYBÍJENÁ, PŘEHAZOVANÁ - házení a chytání míče, přihrávky, podání, smeč, hra + pravidla ODBÍJENÁ - vrchní odbití, spodní odbití, přihrávky, podání, smeč, hra + pravidla FLORBAL - přihrávky, vedení míče, střelba, hra + pravidla BASKETBAL - driblink, přihrávky, střelba na koš, hra + pravidla RINGO - přihrávky, chytání kroužku, podání, hra + pravidla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

0+1 týdně, volitelný

Sportovní hry

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• Zařazuje průpravná a relaxační cvičení do svého pohybového režimu. • Při týmové práci zlepšuje svoji tělesnou zdatnost a vytváří obměny osvojených cviků. • Zvolí vhodné průpravné cviky před pohybovou činností a kompenzační cviky po ní. • Zdůvodní škodlivost drog a jejich vliv na sportovní výkony. • Dodržuje zásady bezpečného chování (na sportovních akcích ve škole i mimo školu, při cvičení na nářadí, při cvičení s náčiním. • Aplikuje osvojené pohybové dovednosti (při pohybových hrách, při ringu, při přehazované, při odbíjené, při florbale, při fotbale, při basketbalu). • Hodnotí svoji pohybovou činnost, dodržuje osvojená pravidla jednotlivých pohybových činností. • Pomocí řízených otázek učitele označí nedostatky a jejich možné příčiny a pracuje na jejich odstranění.		VYBÍJENÁ, PŘEHAZOVANÁ - házení a chytání míče, přihrávky, podání, smeč, hra + pravidla ODBÍJENÁ - vrchní odbití, spodní odbití, přihrávky, podání, smeč, hra + pravidla FLORBAL - přihrávky, vedení míče, střelba, hra + pravidla BASKETBAL - driblink, přihrávky, střelba na koš, hra + pravidla RINGO - přihrávky, chytání kroužku, podání, hra + pravidla	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

Cvičení z informatiky

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročník 6. ročník 7. ročník 8. ročník 9. ročník

					bez skupiny	bez skupiny	bez skupiny	bez skupiny
					0+1	0+1	0+1	0+1

Charakteristika předmětu

1. Charakteristika předmětu

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tvorba prezentací, stavba PC, bezdrátový přenos dat. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Tohoto přístupu k síti mohou žáci využít nejen pro vlastní náplň předmětu, ale i pro splnění a vyhotovení úloh vyplývajících z jiných oborů.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Cvičení z informatiky se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebnách Informatiky.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat

prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

6. ročník

0+1 týdně, volitelný

PC technika

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• umí rozpoznat základní komponenty PC • používá rozšiřující funkce textového editoru • využije tabulkového editoru k řešení praktické úlohy		stavba PC - výměna komponentů - BIOS Microsoft Office- winword, excel, powerpoint USB, InfraRed, Bluetooth	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

7. ročník

0+1 týdně, volitelný

PC technika

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• umí rozpoznat základní komponenty PC • používá rozšiřující funkce textového editoru • využije tabulkového editoru k řešení praktické úlohy		stavba PC - výměna komponentů - BIOS Microsoft Office- winword, excel, powerpoint USB, InfraRed, Bluetooth	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

8. ročník

0+1 týdně, volitelný

PC technika

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• umí rozpoznat základní komponenty PC • používá rozšiřující funkce textového editoru • využije tabulkového editoru k řešení praktické úlohy		stavba PC - výměna komponentů - BIOS Microsoft Office - winword, excel, powerpoint USB, InfraRed, Bluetooth	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení		Člověk a svět práce	
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní

9. ročník

0+1 týdně, volitelný

PC technika

Výsledky vzdělávání		Učivo	
• umí rozpoznat základní komponenty PC • používá rozšiřující funkce textového editoru • využije tabulkového editoru k řešení praktické úlohy		stavba PC - výměna komponentů - BIOS Microsoft Office - winword, excel, powerpoint USB, InfraRed, Bluetooth	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu			
literatura	materiály, pomůcky	didaktická technika	ostatní